

සිංහල

භාෂාව හා සාහිත්‍යය

6 ගේණිය

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

පලමුවන මුදණය	2014
දෙවන මුදණය	2015
තෙවන මුදණය	2016
සිව්වන මුදණය	2017
පස්වන මුදණය	2018
සයවන මුදණය	2019

සියලු හිමිකම ඇවිරිණි

ISBN 978-955-25-0254-5

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින්
රජයේ මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාවේ
මුදණය කරවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගිය

ශ්‍රී ලංකා මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා
සුන්දර සිරිබරිනී, සුරදි අති සෝබමාන ලංකා
ධානා ධනය නෙක මල් පලනුරු පිරි ජය භූමිය රම්‍යා
අපහට සැප සිරි සෙත සදනා ජ්වනයේ මාතා
පිළිගනු මැන අප හක්ති පුරා
නමෝ නමෝ මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා
මබ වේ අප විද්‍යා මබ ම ය අප සත්‍යා
මබ වේ අප ගක්ති අප හද තුළ හක්ති
මබ අප ආලෝකේ අපගේ අනුපාණේ
මබ අප ජ්වන වේ අප මූක්තිය මබ වේ
නව ජ්වන දෙමිනේ නිතින අප පුහුදු කරන් මාතා
ඇුන විරෝධ වඩවමින රැගෙන යනු මැන ජය භූමි කරා
එක මවකගේ දරු කැල බැවිනා
යමු යමු වී නොපමා
ප්‍රේම වඩා සැම හේද දුරට ද නමෝ නමෝ මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා

අප වෙමු එක මවකගේ දරුවෙක්
එක නිවසෙහි වෙසෙනා
එක පාටැති එක රැඩිරය වේ
අප කය තුළ දුවනා

එබැවිනි අප වෙමු සොයුරු සොයුරයෝ
එක ලෙස එහි වැඩිනා
පීවත් වන අප මෙම නිවසේ
සොදුන සිටිය යුතු වේ

සැමට ම මෙන් කරණා ගුණෙහි
වෙළි සමඟ දුම්හි
රත් මිනි මුතු නො ව එය ම ය සැපනා
කිසි කළ නොම දීරනා

අනන්ද සමරකේන්

“අපුත් වෙමින්, වෙනස් වෙමින්, නිවැරදි දැනුමෙන්
රට වග ම මූල් ලොවට ම වෙන්න තැන පහන්”

ඁරු අධ්‍යාපන අමාත්‍යත්වමාගේ පණිච්‍රිතය

ගෙවී ගිය දැන දෙකකට ආසන්න කාලය ලෝක ඉතිහාසය තුළ සුවිශේෂී වූ තාක්ෂණික වෙනස්කම් රසක් සිද්ධි කාලයකි. තොරතුරු තාක්ෂණය, සන්නිවේදනය ප්‍රමුඛ කරගත් සෙසු ක්ෂේත්‍රවල සිඹු දියුණුවන් සමඟ වත්මන් සිඹු දරු දැරියන් හමුවේ නව අභියෝග රසක් නිරමාණය වී තිබේ. අද සමාජයේ පවතින රකිතයාවල ස්වභාවය තුළරු අනාගතයේ දී සුවිශේෂී වෙනස්කම් රසකට ලක් වනු ඇතේ. එවන් වටපිටාවක් තුළ නව තාක්ෂණික දැනුම සහ බුද්ධිය කෙක්නේ කරගත් සමාජයක වෙනස් ආකාරයේ රකිතයා අවස්ථා ද ලක්ෂ ගණනින් නිරමාණය වනු ඇතේ. ඒ අනාගත අභියෝග ජයගැහීම වෙනුවෙන්, ඔබ සට්ටල ගැනීමේ අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා ලෙස මගේත්, අප රජයේත් ප්‍රමුඛ අරමුණයි.

නිදහස් අධ්‍යාපනයේ මාභැගි ප්‍රතිලාභයක් ලෙස නොමිලේ ඔබ අතට පත් වන මෙම පොත මොව පරිඹිලනය කිරීමත්, ඉන් අවශ්‍ය දැනුම උකහා ගැනීමත් මධේ ඒකායන අරමුණ විය යුතු ය. එමෙන් ම ඔබේ මුවියන් අනුෂ්‍රාපිත වැඩිහිටියන්හේ ගුමයේ සහ කුපකිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රජය විසින් නොමිලේ පාසල් පෙළපොත් ඔබ අතට පත් කරනු ලබන බව ද ඔබ වටහා ගත යුතු ය.

ලෝකය වේගයෙන් වෙනස් වන වටපිටාවක, නව ප්‍රව්‍යන්තාවලට ගැලුපෙන අයුරින් නව විෂය මාලා සකස් කිරීමත්, අධ්‍යාපන පද්ධතිය තුළ තීරණාත්මක වෙනස්කම් සිදු කිරීම සඳහාත් රජයක් ලෙස අප කටයුතු කරන්නේ රටක අධ්‍යාපනය මතින් සිදු වන බව අප හොඳින් ම අවබෝධ කරගෙන සිටින බැවිනි. නිදහස් අධ්‍යාපනයේ උපරිම ප්‍රතිඵල භක්ති විදිමින්, රට පමණක් නොව ලොවට ම බැඩායි ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රවැසියකු ලෙස නැගී සිටින්නට ඔබ ද අදිවන් කරගත යුතු වන්නේ එබැවිනි. ඒ සඳහා මේ පොත පරිඹිලනය කිරීමෙන් ඔබ ලබන දැනුම ද ඉවහළේ වනු ඇතේ බව මගේ විශ්වාසයයි.

රජය මධේ අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් වියදීම් කරන අතිවිශාල ධනස්කන්ධයට වට්නාකමක් එක් කිරීම ද ඔබේ යුතුකමක් වන අතර, පාසල් අධ්‍යාපනය හරහා ඔබ ලබා ගන්නා දැනුම හා කුසලතා මධේ අනාගතය තීරණය කරන බව ද ඔබ හොඳින් අවබෝධ කර ගත යුතු ය. ඔබ සමාජයේ කුමන කරාතිරීමක සිටිය ද සියලු බාධා බිඳ දුම්මන් සමාජයේ ඉහළ ම ස්තරයකට ගමන් කිරීමේ හැකියාව අධ්‍යාපනය හරහා ඔබට හිමි වන බව ද ඔබ හොඳින් අවධාරණය කර ගත යුතු ය.

එබැවින් නිදහස් අධ්‍යාපනයේ උපරිම ප්‍රතිඵල ලබා, ගෞරවනීය ප්‍රරවැසියකු ලෙස ඔබට හෙට ලොව දිනන්නටත් දේ දේශාන්තරවල පවා ශ්‍රී ලාංකිකය නාමය බබ෉න්නටත් හැකි වේවා! සි අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා ලෙස මම ගුහ ප්‍රාදේශීලිය කරමි.

අකිල විරාජ කාරියවසම්

අධ්‍යාපන අමාත්‍ය

පෙරවදන

ලෝකයේ ආර්ථික, සමාජීය, සංස්කෘතික හා තාක්ෂණික සංවර්ධනයන් සමග අධ්‍යාපන අරමුණු වට්‍යා සංකීර්ණ ස්වරුපයක් ගනී. මිනිස් අත්දැකීම්, තාක්ෂණික වෙනස්වීම්, පරියේෂණ සහ නව දැරුණක ඇසුරෙන් ඉගෙනීමේ හා ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලිය ද නවීකරණය වෙමින් පවතියි. එහිදී ශිෂ්‍ය අවශ්‍යතාවලට ගැළපෙන ලෙස ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සංවිධානය කරමින් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පවත්වාගෙන යාම සඳහා විෂය නිරද්‍යෝගයේ දැක්වෙන අරමුණුවලට අනුකූලව, විෂයානුබද්ධ කරුණු ඇතුළත්ව පෙළපොත සම්පාදනය විම අවශ්‍ය ය. පෙළපොත යනු ශිෂ්‍යයාට ඉගෙනීමේ උපකරණයක් පමණක් නොවේ. එය ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබා ගැනීමටත් නැණු ගුණ වර්ධනයටත් වර්යාමය හා ආක්ල්පමය වර්ධනයක් සහිතව ඉහළ අධ්‍යාපනයක් ලැබීමටත් ඉවහල් වන ආයිරවාදියකි.

නිදහස් අධ්‍යාපන සංක්ල්පය යථාර්ථයක් බවට පත්කරමින් 1 ශ්‍රේෂ්ඨයේ සිට 11 ශ්‍රේෂ්ඨය දක්වා සියලු ම පෙළපොත් රජයෙන් ඔබට කිලිණ කෙරේ. එම ගුන්ප්‍රවාන් උපරිම එල ලබන අතර ම ඒවා යක ගැනීමේ වගකීම ද ඔබ සතු බව සිහිපත් කරමි. පූර්ණ පෙළරුණයකින් හෙති, රටට වැඩිදායී යහපත් පුරවැසියකු වීමේ පරිවය ලබා ගැනීමට මෙම පෙළපොත ඔබට උපකාරී වෙතැයි මම අපේක්ෂා කරමි.

මෙම පෙළපොත් සම්පාදනයට දායක වූ ලේඛක, සංස්කාරක හා ඇගෙයුම් මණ්ඩල සාමාජික මහත්ම මහත්මින්ටත් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලයටත් මාගේ ස්තූතිය පළ කර සිටිමි.

චඩිලිව්. එම්. ජයන්ත් විතුමනායක,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂනයේ ජනරාල්,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව,
ඉසුරුපාය,
බත්තරමුල්ල.
2019.04.10

නියාමනය හා අධික්ෂණය	චඩලිව්. එම්. ජයන්ත විකුමනායක අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
මෙහෙයුම්	චඩලිව්. එ. නිර්මලා පියසීලි කොමසාරිස් (සංවර්ධන) අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
සම්බන්ධිකරණය	ප්‍රගිතිකා ජයසේකර, සහකාර අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
සහාය සම්බන්ධිකරණය	දිලේකා අමරසේන, සංවර්ධන නිලධාරී අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
සිංස්කාරක මණ්ඩලය	
1. රත්නසිර අරංගල	මහාචාර්ය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
2. ඩී.චඩලිව්. දිසානායක	ජේංඡේ ක්‍රේකාචාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
3. රු. ආර්. නිමල් ප්‍රේමත්‍රමාර	ක්‍රේකාචාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
4. කුමාර සේනාරත්න	සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ, පළාත් අධ්‍යාපන කාර්යාලය, අනුරාධපුරය
5. ප්‍රගිතිකා ජයසේකර	සහකාර කොමසාරිස්, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
හාජා සිංස්කරණය	
මහාචාර්ය රත්න විශේෂුග	
ලේඛක මණ්ඩලය	
1. නිශ්චාක බණ්ඩාර	ගුරු සේවය බප/ගම්/දෙළුම්පෙ මහා විද්‍යාලය, දෙළුම්පෙ
2. අරුණ ඉන්දික වේරගල	ගුරු සේවය කො / ආනන්ද බාලිකා විද්‍යාලය, කොළඹ 10
3. විපුල නිරෝෂිණී හෙට්ටිංජාරවි	ලේඛකා
4. එච්.එෂ්. දිලුම් රත්නමාලා	සහාය ක්‍රේකාචාර්ය සිංහල අංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
සෞදුපත් කියවීම	
සම්තා විද්‍යාසේකර	උපකර්තා, සිංහල ගැඩිකේෂ කාර්යාලය
පිටකවර නිර්මාණය	
1. රුමේෂ් ද සිල්වා	
2. ඩී. එල්. අමිශ් බුද්ධික	අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
පරිගණක ආක්ෂර සංයෝජනය	
1. එස්.වී.ඒ. එරංගා දිල්රුක්ෂි	අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
2. ජයනි වන්දිමා කරුණාරත්න	අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සංස්කාරක සටහන

" උගෙන්නැ සිය බස - මත් වන්නැ එහි රසයෙන්
දකින්නේ'හි මහය බව - කියා දෙන්නැ අනුත්වත් "

2015 වර්ෂයේ සිට කියාත්මක වන නව විෂය නිරදේශයට අනුකූලව මේ 6 ශේෂීය පෙළ පොත සකස් කර ඇත්තේ ඔබට සිංහල හා ඡායා හා සාහිත්‍යය හැදැරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීමට යි. මේ පෙළ පොත් පාඩම් අනුපිළිවෙළ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් නිරදේශීත ඉගැන්වීම අනුකූල වෙයි.

මෙහි එන ඇතැම් පාඩම් විවිධ ලේඛකයන්ගේ කෘතිවලින් උප්‍රටා ගෙන 6 ශේෂීයේ සිසුන්ට යෝගා පරිදි සංස්කරණය කරනු ලැබ ඇති අතර මේ පොත සඳහා ම අලුතින් සම්පාදනය කරන ලද පාඩම් කිහිපයක් ද මෙහි ඇතුළත් වෙයි. විවිධ හාජා කුසලතා වර්ධනයටත් සාහිත්‍ය රස වින්දනයෙන් ජීවිතය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමටත් මේ පොත පරිශිලනය වැදගත් වේ. එහිදී ඔබේ ගුරුවරයාගේ හෝ වැඩිහිටියන්ගේ හෝ සහාය අවශ්‍ය විය හැකි ය.

තනි ව කියවා රස විදිය හැකි කතන්දර, කවි, ලිපි ආදිය ද මෙහි අන්තර්ගත වෙයි. ඒ අතරින් බොහෝමයක් විවිධ පොත්වලින් උප්‍රටා ගත් කොටස් ය. ඒ පොත පත සොයා ගෙන කියවන්න.

මෙහි උප්‍රටා ගෙන ඇති ලිපි ලේඛන රචනා කළ ලේඛකයන්ට අපගේ ගොරව පූර්වක ප්‍රණාමය පිරිනමමු. එමෙන් ම මෙහි ඇතුළත් වන ගුවන්විදුලි වැඩසහන ලබා ගැනීම සඳහා අවසරය ලබා දුන් ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ සහාපති හඩිසන් සමරසිංහ මහතාට සහ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ඒරානන්ද හෙවිට්ඨාරව්වී මහතාට අපගේ ස්තූතිය හිමි වේ. වැදු ජනයාගේ ජායාරූප ලබා දුන් මහාචාර්ය ජ්‍යෙෂ්ඨමාර ද සිල්වා මහතා, කලා වැශේ ජායාරූප ලබා දුන් එස්. එම්. අයි. කේ. කරුණාරත්න මහතා, සූර්යග්‍රහණයේ ජායාරූප ලබා දුන් ගෙහාල් ජ්‍යෙෂ්ඨ මහතා සහ නත් අයුරින් දායක වූ සියලු දෙනා ද කෘතයූතා පූර්වකව සිහිපත් කරමු.

සෙසු විෂයයන් ඉගෙනීමේ දී ද හාජා දැනුම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එමෙන් ම සාහිත්‍යය පරිශිලනයෙන් දැනුම හා ප්‍රකාශන ගක්තිය දියුණු කර ගනිමින් සම්බර පොරුෂයෙන් යුතු මිනිසකු වීම ද ඔබේ අනාගත සාර්ථකත්වයට පිටිවහලක් වනු නො අනුමාන ය. "සිංහල හාජාව හොඳින් ඉගෙන එහි රසයෙන් මත් වී එහි වට්නාකම මනාව වටහා ගෙන අන් අයට ද පහදා දෙන්නැ"යි යන කුමාරතුංග මුතිදාස මහතාගේ ඉහත කියමන ඔබට සිහිපත් කරමු. එමග යැමව ඔබට දෙරෙයය හා ගක්තිය පතමු.

සංස්කාරක මණ්ඩලය

පටුන

පිටු අංක

1	නර නයිදේ රුවට්ටිව්	1
2	ලදය සිරි	7
	• අපි කවී ලියමු	9
3	විවෙක වූලගෙං යමු කිරී නැතෙන්	11
	• මාතාකානුකූල කතා	19
	• සුඩ පැනුම් පත්	19
	• පොදුගලුක ලිපි	21
4	අක්ෂරමාලාව හා පිළි	24
5	නාම පද හා විහි ප්‍රහේද	29
	• වචන හේදය	30
	• උක්ත අනුක්ත හේදය	36
	• මිංග හේදය	40
6	සිරත් තොட දැන ගෙන	42
7	අමු උවදුර	45
	• විශේෂණ පද	50
8	නළපාන ජාතකය	51
	• මහාප්‍රාණ අක්ෂර	59
	• සකද්ධාන අක්ෂර	60
9	ක්‍රියා පද හා විහි ප්‍රහේද	62
	• වචන හේදය	65
	• පුරුෂ හේදය	66
	• කාල හේදය	68
	• මිංග හේදය	70

10	වාක්‍ය නිර්මාණය	72
11	කලා වැට්ට පින් දිගා පෙළයුත්ල	75
	● මානාකානුකූල රචනා ලිඛීම	79
12	අධ්‍යික්‍රිත කොළඹ	81
	● විරාම ලක්ෂණ	85
13	අග්‍රාද කංයේදී පුතා	89
14	සසද සසද හඳපානේ අපි යනවා	94
15	‘සඳු මෙලෙස පුර දෙරණෝ’	97
16	මරණ තුනක් ඇති මතිසෙක් පැහැදි කිස ය..	101
	● විශේෂණ පද	105
17	ප්‍රං්ඤී පැලේ ගස වෙනා	107
18	ව්‍යසනාවන්	114
19	රාජීං දෙයියන්ට බිජා වැදුණා මුරකරුවා	116
	● නිර්මාණත්මක ප්‍රබන්ධ රචනා	121
20	සුරිය උදා වී යළි සැගෙවුණාදේ	122
	● බිත්ති පුවත්පත් ලිපි	133
	● සැරා ලිපි	135
21	සතුරු - මිතුරුව	137

ලිඛිමේ කුමයක් හෝ අකුරු නො දැන සිටි මිනිස්සු ඔවුන්ගේ අත්දැකීම්, දැනුම කටින් කට පවත්වාගෙන ආවෝ ය. ඒවා වර්තමානයේ ජනග්‍රෑති (Folk lore) නමින් හැඳින්වෙයි. ජනකතා, පිරුණු, ජන කට්, ජන නාටක, උපහැරණ ආදිය එයට අයත් වේ. පොත පතෙහි නො ලියවුණ ද ජනග්‍රෑති, ඒවා බිජි වූ ජන සමාජයේ සාහිත්‍යාංශයක් ලෙස සැලකිණි.

සිංහල සාහිත්‍යය පෝෂණයට ද ජනග්‍රෑතියේ දායකත්වය ලැබේ ඇත. මුළුණ ගිල්පය දියුණු වීමත් සමග කටින් කට පැවත ආ ජනග්‍රෑති එක් රස් කොට ලියා තැබීමට ඇතැම් ලේඛකයේ කටයුතු කළහ. ‘නරි නයිදේ රුවට්ටිච්’ නම් ජන කතාව සිංහල ජනකතා සංග්‍රහ කරමින් ඒ. ඩී. ගුණරත්න විසින් සම්පාදිත වු කිරිල්ලේ සහ තවත් කතා නම් ග්‍රන්ථයෙන් උපුටා ගන්නා ලදී.

මේ කතාව ලියා ඇත්තේ අප ලියන ආකාරයට වඩා වෙනස් හාඡා විලාසයකින් බවත් වර්තමාන ව්‍යවහාරයේ නොමැති වචන හා යෝම් එහි ඇතුළත් බවත් ඔබට පෙනී යනු ඇත.

එකමත් එක ගමක ලොකු විලක් තිබුණා. මේ විලේ නිතර දිය හිදෙන්නේ නෑ. ඒ හින්දා මේ විලේ බොහෝම වැවිලා තිබුණා ඕලු, තෙලුම්, මානෙල්. ඒ වගේ ම කුඩාස්සන් බොහෝම හිටියා. කුඩාසන් අල්ලා ගෙන කැමට නිතර රැක ගෙන ඉන්න කිරිකොක්කු, මානකොක්කු, මැටිකොක්කු, කණකොක්කු එහෙමත් විලේ වට්ටට ම තැන් තැන්වල හිටියා. ඔහොම තියන අතරදී එක කාලක හත් අවුරුදු නියගයක් ඇති වෙලා මේ විලත් විකෙන් වික හිදෙන්ට පටන් ගත්තා.

විල හිදිගෙන යන කොට කොකුන්ට වඩ වඩා වාසි වෙන්ට පටන් ගත්තා. ඒ එක්ක ම මිනිස්සුත් ඇවිත් කරක් ගහලා කුඩා පාගලා කුඩාසන් අල්ලා ගෙන යන්ට පටන් ගත්තා. තවත් දිය අඩු වෙන කොට මිනිස්සු විලේ තැන් තැන්වල වැට් බැඳුලා, දිය ඉහලා ඉන්න තරම් ඔක්කොම කුඩාසන් අල්ලා ගෙන ගියා. ඊට පස්සේ විල ඔක්කොම කුඩාසන්ගෙන් හිස් උණා.

ඉතින් විල එහෙම පිටින් ම කුඩාසන්ගෙන් හිස් උණා ම ඒ විලේ හිටිය මානකොක්කු දෙන්නෙක් කතා කර ගත්තා. “දැන් ඉතින් අපට මේ විල

රක ගෙන ඉදලා ඇති කාරියක් නැ. දැන් විලේ තියෙන්නේ මඩ වික විතරයි. කුඩාස්සනුත් නැ. කැමට වෙන දේශුත් නැ. අපි ඉතින් ඉගලිලා යමු වෙන රටක දිය ඇති විලක් බලා ගෙන” කියලා.

මේ දෙන්නා මෙහෙම විලෙන් පිට වෙලා යන්ට කතා කර ගන්න කොට එතන ලග හිටිය ඉඩබෙක් මේ කතාවට කන් දී ගෙන හිටියා. එහෙම හිටලා අර මානකොකුන් දෙන්නාට කතා කරලා කිවා. “මය දෙන්නා නම් පින්වත් ඇත්තො. හිතු වෙලාවක හිතු රටකට පියාසර කර ගෙන යන්ට පුළුවනි. මාත් ඉතින් මෙව්වර කාලයක් මේ විලේ එකට හිටිය කෙනෙක් නේ. දිය ඇති තැනකට මාත් එක් කර ගෙන යන්ට බැරි ද?” කියලා.

මේ කතාවට මානකොක්කු දෙන්නා හිනා උණා. හිනා වෙලා කිවා “අනේ මෝඩ ඉඩබෝ, අපි දෙන්නා පියාපත් ඇත්තන් තිසා පියාසර කර ගෙන යන්ට පුළුවනි. ඉඩබන්ටත් පියාසර කරගෙන යන්ට පුළුවන් ද? ඉඩබන්ට පියාපත් තියනවා ද?” කියලා.

මේ කතාවට ඉඩබා කිවා “දුකට පත් උණ වෙලාවක පිහිටක් ඉල්ලන යාථවකුට හිනා වීම ඒ තරම් වැදගත් කාරියක් නෙමෙයි. මගේ ඉල්ලීම ගැන හිතා බැලීමයි යුතුකම. මය ඇත්තන්ගේ මය අලංකාර කළේපත් පියාපත් වගේ, මය අලංකාර දිග බෙල්ල වගේ අලංකාර මොලේකුත් තියෙන්ට පුළුවනි. මේ නාකි ගොරහැඩි ඉඩ මොලේට කළේපනා තුළත් අහසත් පොලොවත් ජලයත් ගැන හොඳ ඉගෙනීමක් තියෙන මය ඇත්තන්ගේ උගත් මොලේට වැටහෙන්ට බැරිකමක් නැ මේ අසරණයාට උපකාරයක් කරන හැටියක්” කියලා.

ඒ ගමන ආයෙන් අර මානකොක්කු දෙන්නාගෙන් එකෙක් කිවා “කොකුන් කැටුව ඉඩබන්ට යන්ට පුළුවන් විදියක් ගැන අපට නම් හිතන්ට අමාරුයි. කරන්ට ඇත්තේ දිය තියෙන රටකට සේන්දු වෙන කල් පුරුදු පා ගමනෙන් නොනවත්තා ගමන් කරන එකයි. හාවුන් එක්ක තරගෙට දුවලා දිනන්ට පුළුවන් ඉඩබකුට යොදුන් සියක් හමාරක් යන්ට මහ කාලයක් ගත වෙන එකක් නැ” කියලා.

ඉතින් ඉඩබා තව තවත් පිංසෙන්ඩු වෙන්ට පටන් ගත්තා. “මේ කරුණාවන්ත උගත් මිතුයන් දෙන්නාගෙන් මේ අසරණ වයසක ඉඩ පරාණෝට පිහිටක් නැත්තනම්, ඉතින් ආය ලබා ගන්ට වෙන්නේ කාටත් බැ නොකියා පිහිට වෙන මාරයාගේ පිහිට තමා. දැන් මේ විලේ කුඩාස්සනුත් නැ. මිශ්‍ර, නෙළුම් ගස්වල අල, මල් වගේ දේශුත් නැ. හෙට, මේ විලට එන මිනිසුන් මා පෙරලා බැඳ ගෙන යනවාට අනුමානයක් නැ. අනේ යන තැනකට මාත් කැටුව යන්ට” කියලා. ඒ ගමන එක මානකොකෙක් කතා කරලා ඉඩබාට කිවා “හොඳයි,

ඒහෙනම්, මට කළුපනා වෙනවා එක උපායක්. එක විකක් අමාරු වැඩක්, ඒත් අපි කරන්නම්. හැබැයි මේ ඉඩ උන්නැහේ එක කාරණේකට එකග වෙන්ට ඕනෑ” කියලා.

ඉතින් ඉඩිබගේ තියෙන ඕනෑකමේ මහත නිසා කාරණේ මොකක් ද අහන්නේවත් නැතුව එක පාරට ම කිවා “එක කාරණේකට නො මෙයි, දහ කාරණේකට උණත් මම එකග වෙන්නම්, හැබැයි යන තැනකට මාත් එකක ම යන්ට ඕනෑ” කියලා.

එතකොට අර කතා කරපු මානකොකා ආයෙමත් කිවා “එකග වෙන්ඩ ඕනෑ කාරණය මෙකයි. ගමනේ කෙළවරක් වෙලා බීමට බහින තෙක් කට අරින්ට බැ. කිසි ම කතාවක් බැ. මග තොට විස්තර අහන්ටවත් තව පුගක් දුර ද, දැන් අපි කොයි හරියෙ ද? අව්ව බොහෝම සැරයි නේ ද? ඔය වගේ කිසි ම දෙයක් ගැන කිසි ම කතාවක් කරන්ට, කොටින් ම කට අරින්ට තහනම්” කියලා.

ඉතින් ඉඩිබා පොරොන්දු උණා “කිසි ම කතාවක් කරනවා තියා කට අරින්ට හිතන්නේවත් නැ. කොහොම නමුත් මා කැටුව යාම විතරක් කරන්ට” කියලා. එහෙම ඉඩිබා එකග උණා ම එක මානකොකේක් හයිය ඇති කොටුව කැල්ලක් හොයා ගෙන ආවා. හොයා ගෙන ඇවිත් ඉඩිබාට කිවා “මෙන්න මේ ලි කොටුව මැද හයියෙන් කටින් බැහැ ගන්ට. හොඳ හැටි තදින් බැහැ ගන්ට ඕනෑ. ආය මොන දේකටවත් කට අරින්ට විතරක් එපා. කට ඇරියොත් නම් ඉතින් බත් මුට්ටිය පොලොවෙ ගැහුවා වගේ හිටිසි” කියලා.

“හා, හා, මම එහෙමත් කරනව ද?” කියලා ඉඩිබා ලිකෝටුව කටින් බැහැ ගත්තා. මානකොක්කු දෙන්නා ඒ කොටුවේ කෙළවරවල් දෙක හොටින් බැහැලා උස්සා ගත්තා. උස්සා ගෙන බොහෝම සිරුවෙන් ඉගිලි යන්ට උණා. හැබැයි කොයි එකටත් පාතින් යනවා වඩා හොඳයි කියලා මානකොක්කු දෙන්නා වඩා ඉහළින් පියාසර කළේ නැහැ.

මේ තුන්දෙනා ඔහොම යන කොට ඔන්න එක දෙණිපතක හිටපු තරියෙක් දුටුවා මේ ඇත්තන් යන මේ අපුරු ගමන. දැකලා තරියා පූ කියලා හිනා උණා. හිනා වෙලා උඩ බලා ගෙන හයියෙන් අඩ පාලා ඇහුවා “අශ අප්පේ, කාට දැකුමක් ද ඔය තඩ් ගෙනියන්නෙ?” කියලා.

මේ තරියාගේ කතාවට ඉඩිබාට හොඳට ම තරහ ආවා. තරහ ඇවිත් “මේ තඩ ගෙනියන්නෙ තොජේ නැන්දලැ දිහාට” කියලා කියන්ට හිතා ගෙන කට ඇරියා විතරයි, නැවුවෙන් ගැලවුණු තල් ගෙඩියක් වගේ ඉඩිබා ජොග් ගාලා දෙණියට වැටුණා. ඒ ගමන තරියා එක දැකලා “මෙන්න බොලේ අද අහසින්

වැටුණ මසක්” කියාගෙන ඉඩා පළගට දිව්‍යා. ඉඩ්බත් නරියා එනවා දැකලා පා හතරයි, ඔවුන් උගේ ඉඩ් කලොල්ල ඇතුළට ඇද ගත්තා. නරියා දුවලා ගිහින් ඉව කරලා බැලුවා. එහෙන් දත ගැහුවා; මෙහෙන් දත ගැහුවා; මොන හැරියකටත් හපන්ට නම් බැ. ඒ ගමන නරියා, ඉඩා ඒ මේ අත පෙරලන්ට උණා.

එන්න මෙවෙලේ ඉඩා කලොල්ල ඇතුළේ ඉද ගෙන හිනා වෙන්ට උණා. හිනා වෙලා නරියගෙන් ඇහුවා, “මොකද යාචාවා, හපන්ට බැරි ද? කොහොම ද යාචාවා මා හපන්තෙ, මම මේ හත් අවුරුදු තියගකට අහු වෙලා වේලිලා, වේලිලා කොට්ට වෙලා. දියක දාලා පොගවලා ගත්තොත් මිස තැතුව නම් අවුරුද්දක් හැපුවත් හපන්ට නම් බැ” කියලා.

ඉතින් ඉඩා ආයෝමත් කිවා “අයි මෝඩියො, මය තරම් දේකුත් නො දැන ද උණා ඉඩ්මස් කන්ට තනන්තේ? දිය ගේන්ට බැරි නම් මාව උස්සා ගෙන ගිහින් දමාපන්කො දිය තියන තැනක” කියලා.

“ඒකත් හරි තමා” කියලා ඒ ගමන නරියා, ඉඩා කටින් බැහැ ගෙන හියා ඒ අහල තිබුණ මහ විලකට. ගිහින් ඉඩා දියේ දමල පයින් පාගා ගෙන හිටියා. නරියා පාගා ගෙන ඉන්න හින්දා ඉඩාටත් යන්ට ඉඩක් නැ. ඉඩ්බත් මහොම හිටියා. පුගක් වෙලා හියායින් පස්සේ නරියා ඉඩ්බට කතා කරල ඇහුවා “ආ මෝඩි ඉඩ්බටෝ, දැන් පෙගුණා ඇද්ද” කියලා.

ඉතින් ඉඩා කිවා “දැන් නම් පුගක් හරිය පෙගුණා. නරි අයියගෙ පය තියන තැනී විතරයි තව පෙගෙන්ට ඇත්තේ. පය විකක් බුරුල් කලොත් ඒ විකත් පෙගෙයි” කියලා. නරියත් අමුත්තකක් නො කියා පය බුරුල් කළා. පය බුරුල් කරනවාත් එක්ක ම ඉඩා දියට ඇදිලා ගියා. ඒත් නරියා එක පාරට ම පැනලා අල්ලා ගත්තා දුවන ඉඩ්බගෙ එක කකුලකින්. ඉතින් නරියා කකුලෙන් අල්ලා ගත්තාම ඉඩා දගලන්තෙන නැතුව එහෙම ම හිටලා කිවා “නරි අයියා රටටිවි කෙටල අලේ එල්ලිවි” කියලා.

නරියත් හිතුවා එහෙනා කෙටල අලේ තමා මට අහු උණේ කියලා ඉඩ්බගෙ කකුල අත ඇරල ඒ ලග ම තිබුණ කෙටල අලයක් අල්ලා ගත්තා. ඒ ගමන ඉඩා නරියාට බහින්ට බැරි තරමට ජූරට ගිහින් නරියාට කතා කරලා “බොල නරියෝ, තොපි එදත් නරි, අදත් නරි, තොපි කවදද ඉඩ්මස් කැවෙ” කියා ගෙන යන්ට ගියා.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

කරක් ගහලා	- කරක් ගෙඩිය නැමැති උපකරණයෙන් මාං ඇල්ලීම
කුඩා පාගලා	- වේවැල්වලින් වියා ගත් කුඩායකින් මාං ඇල්ලීම
චැහැ ගත්තා	- අල්ලා ගත්තා
දෙණිපතක	- දෙණිය, කදු දෙකක් අතර ඇති බිම් කොටස
අඩි පාලා	- හඩු නගා/කැ ගසා
තබි	- දෙපසින් කර තබා ගෙන යා හැකි පරිදි මැද බරක් ගැට ගසා ඇති ලිය
ඉඩි කබොල්ල	- ඉඩි කට්ට
කොට්ට වෙලා	- අධික ලෙස වේලිලා
තනන්නේ	- සූදානම් වන්නේ
ඛුරුල්	- ලිහිල්
කෙටල්	- ජලය ඇසුරේ වැවෙන පදුරු වර්ගයක්
ජමුරට	- ගැමුරට

අවබෝධය

1. විල සිදි යන විට වැඩිපුර ම වාසි අත් වූයේ කාට ද?
2. මානකොකුන් දෙදෙනා වෙනත් රටක විලක් වෙත යාමට තීරණය කළේ ඇයි?
3. වෙනත් විලකට මසවා ගෙන යාමට පෙර ඉඩිබාට දුන් අවවාද මොනවා ද?
4. ඉඩිබා මසවා ගෙන යාමට කොකුන් යෙදු උපාය කුමක් ද?
5. උචින් ගෙන ගිය ඉඩිබාට කට ඇරීමට සිදු වූයේ ඇයි ?
6. දියේ සිටි ඉඩිබා තරියාගේ ග්‍රහණයෙන් මිදි යාමට යෙදු උපකුමය කුමක් ද?

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. කථා ව්‍යවහාරයේ එන පහත සඳහන් යොදුම් ලේඛන ව්‍යවහාරයට හරවා ලියන්න.
 - i. ඒ හින්දා
 - ii. කන් දී ගෙන හිටියා
 - iii. තනන්නේ
 - iv. හිස් උණා
 - v. හපන්ට
 - vi. පුගක් හරිය
2. මෙම කථාවේ ඔබ සිත් ගත් අවස්ථාවක් මිතුරකුට විස්තර කරන ආකාරය ලියා දක්වන්න.
3. පහත සඳහන් පදවලට සමාන අර්ථ දෙන පද පාඨමෙන් උප්‍රටා දක්වන්න.
 - i. ගැහුර
 - ii. උපතුමයක්
 - iii. ගබාද
 - iv. ඉගිල්ලෙනවා
 - v. ජලය
 - vi. ඉඩ්බිරය
 - vii. අහගෙන හිටියා
4. මෙම කතාවේ එන උපමා දෙකක් උප්‍රටා දක්වන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. මෙම ජනකතාව ගබා නගා කියවන්න.
2. මෙහි ඇති සංවාද සහිත කොටස් ඇසුරින් කෙටි නාට්‍යයක් රග දක්වන්න.
3. සතුන් සම්බන්ධ වෙනත් ජනකතාවක් සොයා පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

මිනිසා ද සෙසු සතුන් හා ගහකොල, ඇලදාල, කදුහෙල් ආදිය මෙන් ම සොබාදහමේ නිරමාණයකි. ඔහු ස්වභාවධර්මය තමන්ට රිසි පරිදි වෙනස් කිරීමෙන් සිය ගමන් මග සකස් කර ගත්තේ ය. එපමණක් නො ව ස්වභාවධර්මයෙන් වමත්කාරයක් විදිමට ද මිනිසා සමත් වෙයි. සිය සිතැරි සොබාදහම අනුව සකස් වන ආකාරය ද සොබාදහමින් ලබන වින්දනය, ආස්ථාදය හා ප්‍රබෝධය ද අනාවරණය කරමින් ඔහු කලා නිරමාණකරණයේ යෙදෙයි.

රිබැටයේ සිකීම් ප්‍රාන්තයේ උපත ලබා ලංකාවට සංකුමණය වී දිවි ගෙවූ සිකීම් මහින්ද හෙවත් ඇසේ. මහින්ද හිමි විසි වන සියවසේ සිංහල කාචා ක්ෂේත්‍රය පෙළේණය කළ ලේඛකයන් අතරේ ප්‍රමුඛයකු සේ පිළිගැනේ. උන්වහන්සේ විසින් රචිත ‘උදය සිරි’ පදා පන්තියේ සොබාදහමේ ආශ්චර්යයෙන් මිනිස් ජ්විත ප්‍රබෝධවත් වන ආකාරය පැවසයි.

පිළේ නෙළුම් ඔහු ගගේ විලේල් ඇලේල්
තිබේ වලාකුල් පහ වී නිලේ වෙලේල්
නො පේන තෙක් ඇත මගුල් ගෙයක් වගේ
සැදී සිටින්නේ ද ගසුන් වැළැත් ගලුත්

නිදන්නේ ඇයි ? මේ ලමයේ තවත් උදේ
නැගී සිටින්නැයි අත ගා කියන්නා සේ
ඡනේලයෙන් දැන් හිරි රස් ගලා වැටී
සිංහ මගේ මූණ පුරා උරා අහෝ

පිඹි හියා වූ ගන මූකළන් කැලේල්
මලේ කොලේ පාට මෙසේ මෙසේ වෙති
නෙළුම් කුමාරීට කියන්නවුත් වගේ
විලේ පියාණන් බමරෝ රුරු ගගා

උදැල්ල හා කැත්ත කරේ තබා ලා
සැහැල්පුවෙන් බෝම දෙපා තගා ලා
දැකුම්කළයි දැන් ගොවියා ගමන් ගත්
උදේ සිරිගේ සිරි ඉන් වැඩී වේ

සමන් නෙපුම් හා මහනෙල් ද රෝස
මලින් තැගී ආ සුවදත් උරා බි
හමන්නෙ මේ සිත සුළං අපුත් වූ
පණක් දිදි මෙන් මට මේ වෙලාවේ

නිකම් ඉදිමෙන් පල නැ ගෙ මුල්ලේ
තමන් තමන්ගේ වැඩහි යෙදෙත්වා
කියන්නවුන් මෙන් ගන නිල් කැලැමේ
අඩත් නටත් ගස් අතරේ කුරුල්ලෝ

අවබෝධය

කවි පෙළ කියවා පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- කවියේ දැක්වෙන පරිදි නෙපුම් සහ මිලු මල් පිපෙන්නේ කොහේ ද?
- විලෙහි බමරුන් පියාඩින්නේ නෙපුම් කුමාරිට කුමක් කියන්නාක් මෙන් ද?
- ගොවියා උදැසන තම වගා බිම් කරා ගමන් කරන ආකාරය ලියන්න.
- සිත සුළං හමන්නේ කවර මල්වල සුවද උරා ගෙන ද?
- ගස් අතරේ කුරුල්ලන් නටා අපට දෙන පණිච්චය කුමක් ද?
- ෋දැසන අසිරිය පිළිබඳව කවි පෙළෙන් පැවසෙන අදහස කෙටියෙන් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- සොබා දහම ගැන ලියවී ඇති කවි එකතු කර පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

අපි කව් ලියමු

වැස්ස පිළිබඳ ලියවී ඇති පහත දැක්වෙන ජේද දෙක කියවන්න.

- මිනිසාගේ පැවැත්මට වර්ෂාව අත්‍යවශ්‍ය ය. බීමට, නැමට, රෙදී සෝදා ගැනීමට, වගාවට අවශ්‍ය ජලය ලැබෙන්නේ වර්ෂාව නිසා ය. වර්ෂාව නොමැති වූ කළ නියත ඇති වේ. එවිට වගා බීම් පාඩ් වී ආහාර හිග වී යයි. මිනිසා ඇතුළු සියලු සතුන්ට ආහාර නැතිව යයි. වර්ෂාව වැඩි වූ කළ ගංවතුර ඇති විය හැකි ය. එවිට අපි විවිධ ආපදා හා පිඩාවලට මුහුණ දෙන්නේමු.
- භාත්පස පවතින අන්ධකාරය, විදුලි එළිය, අකුණු හඩ වැස්සක පෙර නිමිති ය. කුරුල්ලේ කැදිලි කරා ඉක්මනින් පියා ගිති. හෝ හඩ ලග ලග ම ඇසෙයි. කුමයෙන් වැහි බිඳු වහලක පතිතව බීමට වැටෙයි. සිතල සිරපොදු ගත කිලිපොලා යයි. ගේ වටා ඇදෙන දිය දහරවල පා කරන්නට අපි කඩදාසි ඔරු සැදුවෙමු. මහ වැස්සේ තෙම් නටන්නට සිතෙහි මහත් ආශාවක් පැන නැගෙතත් අම්මාගෙන් රේට අවසරයක් නැත. දිගු නියගකට පසුව වසින වැස්සෙන් අවට බීම් ද උතුරා යයි. ඒ දකින අපේ සිත් ද සතුවින් උතුරා යයි.

ඉහත ජේද දෙක ම ලියා ඇත්තේ වැස්ස පිළිබඳව ය. එහෙත් පළමුවන ජේදයට වඩා වෙනසක් දෙවන ජේදයයි ඇති බව ඔබට දැනෙන්නට ඇත. පළමුවන ජේදය වැස්ස පිළිබඳ වාර්තාවක ස්වරුපයෙන් ලියවුණකි.

දෙවන ජේදය වැස්සහි සුන්දරත්වය පිළිබඳව නිර්මාණාත්මකව ලියවුණකි. එහි භාෂාව භාවිත කර ඇති ආකාරය තරමක් වෙනස් ය.

වැස්ස ගැන ලියා ඇති කව් ද ඇතු. පහත දැක්වෙන්නේ වැස්ස ගැන ලියා ඇති එබඳ කවියකි. (රචකයා - මහගම සේකර)

වැස්ස වගේ ආකාසෙන් වහින්න	මං ආසයි
වතුර වගේ වැව් විල්වල පිරෙන්න	මං ආසයි
ලියදි දිගේ එහෙන් මෙහෙන් ගලන්න	මං ආසයි
පළටි ගොයම් දළුත් එක්ක නටන්න	මං ආසයි

ඉහත ජේද දෙක කියවන විට දැනෙන මිහිරට වඩා වැඩි මිහිරක් කවිය කියවන විට අපට දැනේ. එම කවියේ සැම පදයක් ම එක ම අකුරකින් අවසන් වී ඇත. එය එළි සමය වශයෙන් හැඳින්වේ. ‘දිදිය සිරි’ කව් පෙළෙහි එළි සමය නැති කව් ද ඇති බව ඔබට වැටහෙනු ඇතු.

වාර්තාවක හෝ ලිපියක හෝ තැනි තාලයක් කවියට ඇත. කවිය කියවන්නේ තාලයකට ය. වැස්ස ගැන ලියා ඇති ඉහත කවියේ පද ගළපා ඇති ආකාරය හා තාලය ගැන අවධානය යොමු කරන්න. මෙබඳ සරල කවි ඔබට ද නිරමාණය කළ හැකි ය. ඒ සඳහා පොත පත කියවා ලබන දැනුම මෙන් ම පද ගැලපීමේ හැකියාව ද තිබේ අවශ්‍ය වේ. නිතර නිතර කවි කියවීමෙන් ලිවීමෙන් කවි නිරමාණය කිරීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු වීමට ඉවහල් වේ. එක ම කවිය වුව ද තැවත තැවත සකස් කර ලිවීමෙන් වඩාත් භාද් කවි බිජි වේ. යම් කිසි මාත්‍යකාවක් පිළිබඳව ඔබේ සිතට එන හැඟීම් සියල්ල කඩාසියක සටහන් කර ගන්න. පසුව වඩාත් ම උචිත ව්‍යුත ව්‍යුත ගැළපෙන පරිදි යොදන්න. ඔබ අතින් මිහිර කවියක් ලියැවෙනු ඇත.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන කවිතල අඩු පද ලියන්න.

කිරී මැණිකෙගේ ටිකිරී	හිනා
----------------------	------

වැහි වතුරට එකතු	වුණා
-----------------	------

ගමේ වැවට ගොස්	වැටුණා
---------------	--------

අහසේ තරු	දිලිසෙනවා
----------	-----------

හද මාමා තැග	එනවා
-------------	------

සුළගක් වී සිසිල දෙන්න	මං හරි ආසයි
-----------------------	-------------

2. ඔබ කැමති මාත්‍යකාවක්/තේමාවක් තෝරා ගෙන කවි 2ක් නිරමාණය කරන්න.

- ඔබ ලියු කවි ඔබේ මිතුරා/මිතුරිය සමග ඩුවමාරු කර ගෙන ඔහුගේ/ඇයගේ අදහස ලබා ගන්න. ඒ අනුව කවිය තැවත සකස් කරන්න.
- ඔබ ලියු කවි, පන්තිය ඉදිරියේ ගායනා කරන්න.
- ඔබ ඇතුළුව පන්තියේ මිතුරු මිතුරියන් විසින් නිරමාණය කළ කවි එකතු කර නිරමාණ සංග්‍රහයක් සකස් කරන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආදිවාසීන් ලෙස සැලකෙන්නේ අතිතයේ සිට අප රටේ විසු වැදි ජනයා ය. ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි විජය කුමරුගේ සහ ඒ අවධියේ ලංකාවේ විසු කුවේත් තැමැති යක්ෂ ගේත්තික කුමාරියගේ දරුවන් වූ ජ්වහත්පෑ හා දිසාලා යන දෙදෙනාගෙන් වැදි ජනයා පැවත එන බව බොහෝ දෙනාගේ අදහස වෙයි. විසි වන සියවස ආරම්භය තෙක් ම මුළුමතින් ම වනගත ජ්වතයක් ගත කළ වැදි ජනයා මේ වන විට අසල්වැසි සිංහල හා දෙමළ ගම්වල ජනයා හා මිශ්‍ර වී ඔවුන්ගේ සමාජ වාරිතු හා ජ්වන රජා අනුගමනයෙන් වෙනස්වීම්වලට ලක්ව ඇත. වැදි ජනයා පිළිබඳව බේ. ජී. සෙලිග්මාන් හා බිරෙන්ඩා සෙලිග්මාන් යන විදේශීය විද්‍යාත්මක මෙන් ම නන්දනේව විශේෂීකර, පී.ඩී. මිගසකුම්ර යන දේශීය විද්‍යාත්මක ද පරියේෂණාත්මක ගුන්ප ලියා ඇත. ආර්.එල්. ස්පිට්ල් වෛද්‍යවරයා වැදි ජනයා සමග වෙසමින් ලත් අත්දැකීම් නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධ ස්වරුපයෙන් ලියා තැබේ ය. මේ පරිවිශේෂය වෙදා ආර්. එල්. ස්පිට්ල් ලියු *Vanished Trails* කාතියේ සිංහල පරිවර්තනය වන මැත් ගිය දඩිම් කාතියෙන් (පරිවර්තක ජී. පී. ගුණරත්න) උප්‍රටා ගත්තකි.

“...ව්‍යුත්පනය මෙහෙයුම් අතර පැරණි වැදි රට වශයෙන් හැඳින්වුණ කොටසේ වර්ග කීපයක වැද්දන්ගෙන් මිශ්‍රව දැනට ඉතිරිව සිටින රික දෙනා වූ මේ වැද්දෙන් මෙතෙක් විසු ගල් ගෙය හැර මගට බැස්සේ ය. ආරක්ෂා විරහිත නිරහිත දක්ෂ මේ කුඩා පිරිසේ එක ම ආරක්ෂක ආයුධය වූයේ ඔවුන්ගේ ම දෙදෙවය සි.

දිවයිනේ අතිකත් මිනිසුන්ට අතිත කතාවක් පමණක් වූ මිනිස් සංහතියේ අතපල්ලෙන් වැටුණ මේ වැදි පිරිසේ දරුණාය ඉතා දිලිඹු එකක් වී ය. මේ මුළු පිරිසේ ම ඇදුම් එකට එක් කළ විට සාමාන්‍ය කැලැබද ගමක එක් මිනිසකු අදින තරමේ රෙදී පිළි එහි නො වී ය. මේ කඩමාලු කැබලි ඉණ ද්‍රව්‍ය ගත් මොවුන්ගේ ගිරිර උණුසුම්ව තබා ගැනීමට ගිතල රාත්‍රි කාලවල දී මවුන්ට ලැබුමෙන් අවුළවා ගත් ගිනි මැලයේ උණුසුම ම පමණකි.

මේ මුළු පිරිසේ ම ආරක්ෂාවට හා ආහාර සපයා ගැනීමටත් ඔවුන් අතර ආයුධ වශයෙන් තිබුණේ පොරමොලාගේ දින්න හා ර්තුල හයත්, (මේ ර්තුලයක්

විද හැරිය විට මොන වෙහෙසක් දරා හෝ නැවත සොයා ගනී). පොරවත්, දැන් කයිරා හා ගමා ද ආච්චිලරයෙන් කර ගන්නා ගෙන යන බොත්ගා හා වේලා ද සතු ව තුබුණ පොරෝ කෙටි දෙකක් පමණකි. මොවුන්ගේ ප්‍රධාන ආරක්ෂා විධි වූයේ තපුරු සතුන් හමු වූ විට සමූහ වශයෙන් වේගයෙන් කැ ගැම හා මන්තු කියා කැ ගැමත් වලසුන් වැනි සතුන් පහර දෙන්ට එන විට ගස්වලට නැග ගැනීමත් පමණකි. වැද්දන් ගල් ගෙය හැර යන මේ සමයේ වන පෙදෙසට ඉඩවරය පවතින, එහෙයින් ම වන සතුන් ද්‍රියමේ යෙදෙන කාලය යි. තම පිරිසේ වාසයට තැනක් සොයා යාමට වඩා වනයේ ප්‍රමාද වෙමින් යාමට පොරමොලා ඉටා ගත්තේ එහෙයිනි. මොවුන්ගේ පිරිසේ වැඩි දෙනා කුඩා ලමයින් වූ හෙයින් පිරිසේ ගමන ඉතා සෙමින් වී ය. මුළු ද්‍රියෙස් සැතිප්‍රමකට වඩා දුර ගමන් කළේ නැත. බලන තලාව පසු කළ පිරිස තොට ඔයේ අත්තක් වූ කරදැන්තේ ඇල ඉවුරේ වැලිතලාවට පිවිසියේ ය. මෙතැන තාවකාලික නැවතීමකට ඉතා සුදුසු දරුණිය ස්ථානයක් වී ය. මෙහි වූ ගල්මැදේ වළ නම් දිය වළ මේ නම ලැබුවේ එය විශාල ගල් දෙකක් අතර පිහිටා තිබීම නිසා ය. ගල්මැදේ වළ දිය කඩිත දෙකකින් යුත්ත විය. මෙහි කුඩා මසුන් පෙරලෙමින් සිටිනු දක්නට ලැබීම වැද්දන්ගේ සතුටට හේතු විය. මැද ද්‍රිල් සැඩ හිරු රැසින් ගල රත් වී එයින් ගල අසල ම වූ කුඩා දිය වලේ දිය ද රත්ව තුබුණ හෙයින් එහි වූ කුඩාමස්සු කිසියම් ඉවතින් සිහිල් දිය ඇති ගැහුරු දිය වළක් නුදුරින් ඇති බව දැන එයට පැන ගන්නා අදහසින් දිය කඩිත දෙක අතර වූ අඩු හතරක් පමණ වූ ගල්තල්ලය මතට වරින් වරට පැන්නේ ය. මෙයින් වැඩි හරියක් කුඩාමසුන් උණුසුම් ගල් තලයේ එහා මෙහා පැන මිය ගිය අතර තවත් සමහරෙක් ආපසු තමා ප්‍රති දිය කඩිත ම පැන ගත්තේ ය. වඩා වාසනාවත් වික දෙනෙක් පමණක් බලාපොරාත්ත වූ පරිදි මහ දිය වළට පැන ගත්තේ ය.

මොහොතක් වෙලා දිය වළ දෙස බලා සිටි පොරමොලා ගමා හා කයිරා අමතා “ගමා, කයිරා මේ කුඩාමසුන්ට වහ තලාපියවි” යයි කීවේ ය. මවුන් මැලිකම් පානු දුටු හේ “හනික, හනික, බලා ඉන්ට කල් නැ. අප හැම ම බඩිගින්නේ” යයි ඔවුන් උනන්දු කළේ ය...

...“වරෙන් කයිරා” කියමින් ගමා ඉස්සර වී වනය දෙසට යන්ට වූ අතර පොරමොලා කහට පොතු විටක් සැපීමට ඇල ඉවුරේ ඇණ බා ගත්තේ ය. වනයට ගිය කොල්ලෝ වික වේලාවකින් ම ආපසු පැමිණියේ ය. මවුන් දෙදෙනා අත ම රියනක් පමණ දිග අත්දණ්ඩක් පමණ මහත වැල් කැබැල්ලෙක් බැගින් වී ය. මේ ප්‍රස්වැල් කැබලි ය. ගෙනා වැල් කැබලි ගල මත තබා

පොරෝ බන්දෙන් තැංචි ඔවුනු ඒවා දියට බහා කලතන්ට වූහ. සබන් පෙණ වැනි පෙණ බුඩුල් එයින් මතු වත්ත වී ය. නැවත නැවත මේ වැල් කැබලි ගලේ ගසමින් දියෙහි කැලතු ඔවුනු කුඩා මසුන් මත් වී දිය මත පෙරලෙන තුරු බලා සිටියහ. වික වේලාවකින් මත් වූ කුඩමස්සු දියේ පා වෙන්ට වූහ. එහෙත් බලාපොරාත්තු වූ තරම කුඩමසුන් ඔවුන්ට නො ලැබිණි.

“මෙක එක කටකටත් මදිනේ? මොකද කරන්නේ?” පොරමොලා මසුන් දෙස බලා කිවේ ය.

“අපට කුකුරුමුවන් ගෙඩි ටිකක් කඩා ගන්ට ඇත්තම්!” කයිරා සුසුම් ලැබේ ය.

“එහෙනම් ගිහින් භායාගෙන වරෙල්ලා. අපි මෙහෙම ඉන්නම්.” කොල්ලෙල් නැවත වනයට ගියේ ය.

වැඩි වේලා නො ගොස් ම ඔවුන්ට කුකුරුමුවන් ගසක් හමු විය. ජේර ගෙඩි මෙන් හැඩිය හා මහත ද ඇති ඉදී කහ පැහැව ගිය මේ ගෙඩි පුගක් පොලුවලින් ගසා කඩා ගත් වැදි පැටවූ දෙදෙනා ආපසු දිය වල කරා අවුත් මේ ගෙඩි තලා දිය වලේ දමා කලතන්ට වූහ. මේ වර ඔවුන්ට වැඩි වේලාවක් බලා සිටින්ට නො වී ය. ලොකු ලොකු කුඩමස්සු රන් රන් මත් එම උඩ මතු වී බඩපැත්ත පෙරලී පා වෙන්ට වූහ. මෙහි දී ඔවුන්ට මසුන් රාඛියක් අල්ලා ගත හැකි වූ තමුත් ජාති කිපයකට අයත් වූ මේ මස්සු අගල් තුන හතරකට වඩා දිග නො වන කටු බහුල මස්සු වූහ. සුදහ ගින්දරේ පසු වන වැද්දන්ගේ බඩට වුවමනා කරන්නේ රසයට වඩා ආහාර ප්‍රමාණය වන හෙයින් එය ඔවුන්ට භාද ආහාරයක් විය.

කොලුපැංවන් කුඩමසුන්ට වහ තළන අතර තතිව වනයට ගිය පොරමොලා මේ වද දෙකකුත් මැරු තලගොයෙකත් දැකින් ගෙන ආපසු පැමිණියේ කොල්ලන් කර තිබුණ සමත්කම ගැන ඔවුන් පැසසුවේ ය.

දින දෙකක් මෙතැන නැවති සිට මොවුනු ඇල දිගේ ගමන් කොට මේ ඇල තොට ඔයට සම්බන්ධ වන තැනට පැමිණියේ ය. බොඩිගහ වල නමින් දන්නා මහ දිය වලක් මේ ඔය ඉවුරේ විය. මෙතැන කළින් තුබුණ විශාල බොඩිගහක් නිසා දිය වලට මේ නම් ඇතිව තුබු තමුත් ඒ මහ ගහ මෙවිට එහි නො වී ය. කලකට පෙර මැරි ගිය ඒ ගහ වෙනුවට උසට වැටුණ කුණුක් ගහක් හා ඇටම් ගහක් ද මෙහි විය...

...මිය ඉවුරේ බොරලු සහිත බිමෙහි ගැහැනුන් සහ උමයින් ද රුදවු පොරමොලා දිය කෙඩි අනතුරුදායක කොටස දෙසට නො යන ලෙස ඔවුන්ට අවවාද කොට ගමා හා කයිරා ද කැටුව වනයට ගියේ ය.

මේ දිය වල ගැඹුරු ය. ලොකු මස්සු ද බොහෝ වෙති. එහෙයින් ප්‍රස්වල් හෝ කුකුරුමුවන් ගෙවී හෝ තළා දැමීම ප්‍රමාණවත් නො වේ. මෙහි කුඩාමසුන් මත් කිරීමට වඩා සැර දෙයක් අවශ්‍ය ය. එසේ ම බාගයට මත් වී උඩ පිනන ලොකු මසුන් විද මරා ගැනීමට කුඩා දුනු හී ද අවශ්‍ය වෙයි. මොවුන් මේ වනයට ගියේ එකී දේ සපයා ගෙන එමට ය.

පළමුකොට ම ඔවුනු දුනු හිවලට වුවමනා කරන උල්කෙන්ද හෝ ගැටවල් සොයා ගියේ ය. එවායින් දුනු හී දෙක ම තනා ගැනීමට ඔවුන්ට හැකි වෙයි. කෝටු කපා ර්තලමුණෙන් සැස සිහින් කර ර් තනා ගන්නා ලදී. ගමා භා කයිරා ද පොරමොලාගේ දක්ෂකම් පරදවත්ට මෙන් අනළස්ව කියායිලිට මේ වැඩේ යෙදුණෙන් ය. දුනු ලී පහක් කපා නුග අරඹ පටිචාවලින් තැනු දුනුදියෙන් ගැට ගසන ලදී - පිහාටු තැති ර් දඩු දොළහක් උල් කොට තනා ගන්නා ලදී. විත් කැ මසකු රෝත් ඇද ගෙන ගැඹුරට ගිය හොත් උ ඇද ගැනීම පිණිස එක එක ර් ගස කෙළවරේ දිග පටිචා ලනුවක් ගැට ගසා එය දුනු කෙළවරට සම්බන්ධ කරන ලදී. ලගක සිට වුව ද සෙලවෙන යමක් කෙරේ නො වැරදී විදීමට පූහුණුවක් අවශ්‍ය ය. මේ අවශ්‍ය පූහුණුව ගමාට භා කයිරාට ද ලබා දෙන පොරමොලා කුඩාමසකු වෙනුවට එල්වූ කොළයකට එල්ලය බලා විදීමට පූහුණු කරවුයේ ය.

කුඩාමසුන් මත් කරවන බෙහෙත සඳහා ගල් අතර වැවෙන දැඩික් ගස් සොයා සැතුපුම් දෙකක පමණ දුරක් ගමන් කිරීමට ඔවුන්ට සිදු විය. කිරී ගැනීම සඳහා ඔවුන් විසින් කළ යුතුව තුවූණේ දැඩික් ගස් පොත්ත කිප පළකින් කපා යටින් ලැබූ කැටය අල්ලා සිටීම පමණකි. කිරිවලින් පොහොසත් දැඩික් ගස මෙස් කැපූ විට උල්පතකින් දිය එන්නාක් මෙන් දිගට ම කිරී වැස්සෙයි. කිප වරක් මෙස් කිරීමෙන් දැඩික් කිරෙන් ලැබූ කැටය පූරවා ගැනීමට වැඩි වේලාවක් ගත නො වේ.

මොවුන් මසුන් මත් කරවීමට යන මේ දිය වලේ එක් පැත්තකින් දිය පිට වී ගලා යන හෙයින් ඔවුන් දමන මත් ද්‍රව්‍යය එතැනින් පිටව නො යන සේ ඇවිරිය යුතු විය. වඩා ගැඹුරු තැති කොටස වැලි සුරා රෝක් කර වැටියක් බැද ගැනීමෙන් එස් කළ හැකි විය. එහෙත් එහි මදක් ගැඹුරු කොටසේ ඉති සිටුවා අතුරිකිලි දමා වැටියක් බැඳීමට ඔවුන්ට සිදු විය.

මේ සියලු කටයුතු ඉවර වූ පසු පොරමොලා දැඩික් කිරී පිරවූ ලබූ කැටය අතින් ගෙන වල වටා යමින් එය දිය මතුපිට ඉහිරවන්ට වී ය. දිය මතුපිට වූ අදුරු නිල් පැහැදිය කිරී පැහැදි විය. එයින් පසු ඔවුනු හැම දෙන දුනු හී ගෙන දණමතක් දියට බැස මත්වීමට පෙර පැන යන මසුන් රැකිමට තැන් තැන්වල

සිට ගත්හ. මුලින් ම වස මිගුණයේ ඉව දැනුණ කටු පෙතියෝ වෙළන් පැන දිය පහර දිගේ යන්ට උත්සාහ ගනීමින් දියෙන් පැන්නේය. එහෙත් කොළ අතුවැටිය උඩ වැටුණු මේ මස්සු ආපසු දිය වළට ම පැන්නේය. සමහර කුඩාමස්සු වැල්ලෙන් කළ කුඩා වැටිය පැන පහසුවෙන් ගැලවී ගියහ. සුදු පාට බඩ ඇති එක් කටුපෙති වර්ගයකගේ පැන යාමට බාධා නොකමළ මිනිසුන්ට විෂ ඇති මකුල්ගෙඩි කැමට ප්‍රිය කරන මේ මසුන් මිනිසුන්ගේ ආභාරයට තුසුදුසු හෙයිනි.

පොරමොලාගේ බිරිද වූ කඩී ද දුනුවායන්ට එක් වූ නමුත් බොන්ගාගේ වැන්දුම් වැලිවැටියෙන් දිය බැස යාමට තැනක් කඩා හැර එතැනැ දණ ගසා ගෙන තමා හැඳුගෙන පුන් කුඩා රෙදිකඩ අවුරා එතැනින් පැන යන්ට ආ කුඩා මසුන් රසක් ම එකතු කර ගත්ති ය. විෂ ඇති පෙටියන් ඇ වටා පැන ගිය නමුත් ඕ තොමෝ ඔවුන් ගණනකට නො ගත්තා ය.

මේ අතර පොරමොලා හා කොලු පැටවූ දෙදෙනා ද දුනු අතින් ගෙන මත් වී එහා මෙහා පීනන මසුන් විදීම පටන් ගත්හ. පොරමොලාගේ රෝක් වැරදි ගියේ කළාතුරකිනි. හේ එක මසකු රෝයෙන් මුදා ඉණ බැඳ ගෙන සිටි වැල්පටේ අමුණා ඉවර වනවාත් සමග ම තවකක විද්දේ ය. ගමා හේ කයිරා හේ එසේ මසුන් විදීමට සමත් නො වුහ. ඔවුන්ගේ ඉලක්කය වැරදි ගියේ ය. පසුව පොරමොලා ඔවුන් දෙදෙනා තමන් ලගට කැඳවා තමා විදින හැටි හා ඉලක්කය නො වැරදි ගත්නා සැටී ද පෙන්වා දුන්නේ ය.

හැම විට ම අනිකාට වඩා දක්ෂයකු වූ ගමා මුලින් ම ලොකු මසකු විද්දේ ය. තමා විද හැරිය ඊය වැල්ලේ ඇතෙනු වෙනුවට දිය රැලි අතර කුඩා ගසක් මෙන් කෙළින් සිට නටා යනු දුටු ගමා එහි කෙළවරට ගැට ගසා තුබුණ පටිටා ලනුවෙන් ඇද එය මැත් කොට ගත්තේ ය. එය ලොකු ලුලකුගේ ඇගෙහි ඇමිණි තිබිණි. ලුලා ඉතා ම රසවත් කුඩාමස්සා වෙයි. ගමා ප්‍රීතියෙන් කැ ගැමෙවි ය. අනික් වැද්දේ ගමා හා එකතුව ප්‍රීතිය ප්‍රකාශ කිරීමට කැ ගැමෙවි ය. කයිරාට අත පුරු කර ගැනීම ප්‍රමාද විය. එහෙත් හටස් වන විට කඩී මෙන් ම කයිරා ද වැල්ලේ ගොඩ ගැසී තුබුණ කුඩාමසුන් ගොඩ තර කිරීමට උපකාර වුවේ ය.

මෙහි දී අල්ලා ගත් මස්සු අගල් හයක් අටක් දික් වූයෙන් ගල්මැදේ කුඩා වෙළන් ඇල්ලු මසුන් මෙන් ප්‍රමාණයෙන් දෙගුණයක් පමණ ලොකු වුහ. එහෙත් දිය කඩිත දෙකේ දී ම අල්ලා ගනු ලැබුවේ එක ම වර්ගවල මස්සු ය. මෙහි වූ මසුන් අතර ලුල්ල හා හිරිකණයේ ද රසවත් මස්සු වුහ. පෙටියෝ, කාවයියෝ, දණ්චි, පුංගෝ, මගුරෝ, ආන්ද, කොළකණයි හා තිත්තයෝ ද

එහි සිටියහ. ලංකාවේ මීරිදිය කඩවල වසන කොයි වර්ගයේ කුඩමස්සුත් මේ ගැහැරු දිය කබේ විසුවෝ ය. ගංච්චරක් ආ විට මොවුනු වෙළන් පිට වී දිය පහරත් සමග වෙනත් තැන් කරා යති.

එදා අසු වූ මසුන්ගෙන් කොටසක් ලුණු, මිරිස් හා කොළවර්ග ද දමා තම්බා කැ ඔවුනු ඉතිරි මසුන් ගොඩ කුඩා මැසි පිට තබා මද ගින්නේ වියලා ගත්තේය.

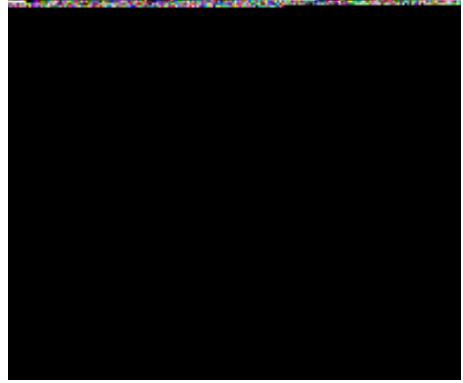
පසුව දා උදයේ මේ දිය වලේ මැරි පාවතින් සිටි කුඩා මසුන් ඉතා රික දෙනකු හැරුණ විට දියවළට වහ තලා දැමු බවට අනික් කිසි ම ලකුණක් එහි නොවේ ය. ගැහැරේ සිටින ලොකු මසුන්ට කිසි ම හිරිහැරයක් සිදු වී තොමැති. එතෙක් නො ව ඉතා කුඩා මසුන් ද නො ගැහැරු දියේ එහා මෙහා පිනමින් රංඩු ගැසි සිටිනු දැකින්නට ලැබීම පුදුම සහිත කරුණක් වී ය.

අල්ලා ගත් මසුන් හා අල ද වෙනස් වෙනස් ලෙස පිළියෙල කොට කමින් වැද්දේයේ මෙතැන දින තුනක් ගත කළේ ය. ජ්වත් විමේ ස්පේර පදනමක් නැතිව සිටිනා නිසා මොහොතකට අතිත ජ්විතය සිහියට එන නමුත් දැන් නැවතත් ඔවුනු පසුගිය දා වූ දුක් කරදර අමතක කර දැමු, ප්‍රීතිමත් පවුලක වැද්දේ වූහ.

බොඩිගහ වළ අනතුරුදායක තැනකි. ගැහැරේ සැගවී සිටින කිහිලන් හැරුණ විට මේ අහලක මේ කාලයට අනික් දිය වළක් ඉතිරිව නැති හෙයින් රාත්‍රි කාලයේ හැම වර්ගයක ම වනසත්තු දිය බේමට මෙහි පැමිණෙති.

මහවනය රාත්‍රි කාලයේ ගාන්ත හෝ නිශ්ච්වල හෝ නො වේ. කළබල සහිත ය. ද්වාලට වඩා බියකරු ය. එහෙයින් මේ පිරිස හැසිරුණු කොතැනක දී වුවත් හැන්දී යාමය ලං වන විට නැ යකුන්ට යාදිනි කියන පොරමොලාගේ කට හඩ වනයේ රැවි දෙන්ට විය.

රාත්‍රි කාලයේ දී වරින් වර ගිනි මැලය අවුළවමින් හා වනයේ වියලි පරඛලා තැමෙන හඩ ඇසෙන විට අඩහැර පාමින් ද පොරමොලා බොහෝ වේලා නො නිදා ගත කළේ ය. සමහර විට මේ ගබ්දයන් අහිංසක ඉත්තැවකු වැනි සතකු නිසා ඇති වෙසි. දියකබේ එහා කෙළවරින් දිය බේමට එන දිවියා එන්නේ නිශ්චබිදව නො දැනෙන සේ ය. හඳ ඇති එක් රියක කුඩා ඇත් රෙළක් එහි පැමිණ පොරමොලාගේ අඩ තැලීම ගණනකට නො ගෙන දියවෙළහි ලැග සිටියේ ය. දැන් මෙතැන හැර යා යුතු වෙලාව යයි එවිට පොරමොලා සිතා ගත්තේ ය.”

ව�දි ජනයා විටෙක බිරිද මෙන් ම දරුවන් ද සමග දඩියමේ යති. මෙහි දැක්වෙන්නේ පාන්දරින් දඩියමේ යැමට සූදානම් වන ව�දි පුරුෂයා සිය බිරිද අවදි කරවා කියන ගිතයකි. මහාචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වාගේ දීඇනේ ව�දි බස (1964) කෘතියෙන් මෙය උප්‍රටා ගන්නා ලදී.

තෙන තෙදිනා නා තෙදිනා තේ බල //
වජ්පි වලපිලි කියන කාට //
එලිවිලි පංවිල වැන්නවි නැතේන්//
යන්නට නිදි කිමිදිය කිරි නැතේන්//
උංඡං යන්නත් බොල් පිනි බැරි නං //
බේමෝ යන්නත් බොල් පිනි බැරි නං
දුන්න පිලාවට වර කිරි නැතේන්//
දුන්න පිලාවේ යන්නත් බැරි නං//
ර්තල් අවුරට වර කිරි නැතේන්//
ර්තල් අවුරේ යන්නත් බැරි නං //
ඩීවෙං වුලගෙං යමු කිරි නැතේන් //
මේ ව�දි ජන ගියෙහි අර්ථය පහත පරිදි දැක්විය නැකි ය.

තෙන තෙදිනා//
කුරුල්ලන් ගි ගයන්නේ කාටද //
එළි වෙලා පහන් වෙලා වගෙයි //
ගමන යන්නට නින්දෙන් අවදි වී එන්න //
බොල් පිනි නිසා උඩිං යන්ටත් බැරි නම්//
බොල් පිනි නිසා බීමින් යන්ටත් බැරි නම්//
දුන්න පිලාවට එන්න//
දුන්න පිලාවේ යන්න බැරි නම් ර්තල අහුරට එන්න//
ර්තල අහුරේ යන්ටත් බැරි නම් සිතල සුළුගේ පහස විදිමින් යමු //

1. වැද්දන්ගේ දිලිංගු බව වඩාත් හොඳින් කියැවෙන පාඨය උප්‍රටා දක්වන්න.
2. ගල්මැදේ වළ හා බොඩගහ වළ දිය කඩිතිවලට එම නම ලැබීමට හේතු පහදන්න.
3. කුඩාස්සු අල්ලා ගැනීමට වැද්දන් යෙදු උපක්‍රම මොනවා ද?
4. කුඩාස්සුන්ට අමතරව ඔවුන් එකතු කරගත් වෙනත් ආභාර වර්ග මොනවා ද?
5. ඔවුන් නතර වී සිරි ස්ථානයෙන් ඉවත් වී යාම සුදුසු බව පොරමොලා තීරණය කළේ කුමක් නිසා ද?

ලුබිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් පදවලට සමානාර්ථ පද පාඨමෙන් සොයා ලියන්න.
 - i. බඩිගින්න -
 - ii. සාමූහිකව -
 - iii. හයානක -
 - iv. සම්පයට -
 - v. උදැසන -
2. පහත සඳහන් පදවලට විරැද්ධාර්ථ පද ලියන්න.
 - i. දිලිංගු -
 - ii. උණුසුම -
 - iii. ගැමුරු -
 - iv. නිශ්චල -
 - v. ප්‍රිතිය -

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. වැදි ජනයා පිළිබඳ තොරතුරු එක් රස් කර පොත් පිංචක් සකසන්න.
2. වැදි ජන ගිය සාමූහිකව ගායනා කරන්න.
3. පහත ලබා දී ඇති මාත්‍රකා අතරින් එකක් පිළිබඳ වාක්‍ය රචනයක් ලියන්න.
 - i. වැද්දන්ගේ ජීවන රටාව
 - ii. විවිධ ජන කොටස්වල සිරිත් විරිත්
 - iii. ස්වාභාවික පරිසරය හා බැඳුණු ආදිවාසීනු

මාත්‍රකානුකූල කතා

නීඩ්විත මාත්‍රකාවට අනුකූල වන පරිදි කතාවක් පැවැත්වීම මාත්‍රකානුකූල කතා ලෙස හඳුන්වයි. තමන්ට ලබා දී ඇති මාත්‍රකාව නිරවුල්ව සහ පරිපූරණව අවබෝධ කර ගැනීම, කතාව මැනවින් සංවිධානය කර ගැනීම කතාවේ සාර්ථකත්වය සඳහා වැදගත් වේ. එහි දී මාත්‍රකාවේ සැම අංශයක් කෙරෙහි ම අවධානය යොමු කළ යුතු ය. කතාවේ මුළු මැද සහ අග මැනවින් සංවිධානය කර ගැනීම කතාවක සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් බලපායි.

1. විවිධ ජන කොටස්වල වාරිතු වාරිතු
2. පරිසර හිතකාමී ජ්වන රටාවකට භුරු වීමේ වැදගත්කම
3. උගතමනා ගිල්පයමයි - මතු රැකෙනා
4. ඔවා දෙනු පරහට - තමා සම්මතෙහි පිහිටා සිට
5. කියවීමේ අගය

සුබ පැතුම් පත්

සුබ පැතීම හෙවත් සෙත් පැතීම සඳහා මෙන් ම සතුට ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ද සුබ පැතුම් පත් යැවීමේ සම්ප්‍රදායක් අද අප අතර පවතී. ජීවිතයේ වැදගත් අවස්ථා සේ ම සැමරුම්, ජයග්‍රහණ ප්‍රමුඛව විවිධ අරමුණු වෙනුවෙන් මේ සුබ පැතුම් පත් සකස් කෙරේ.

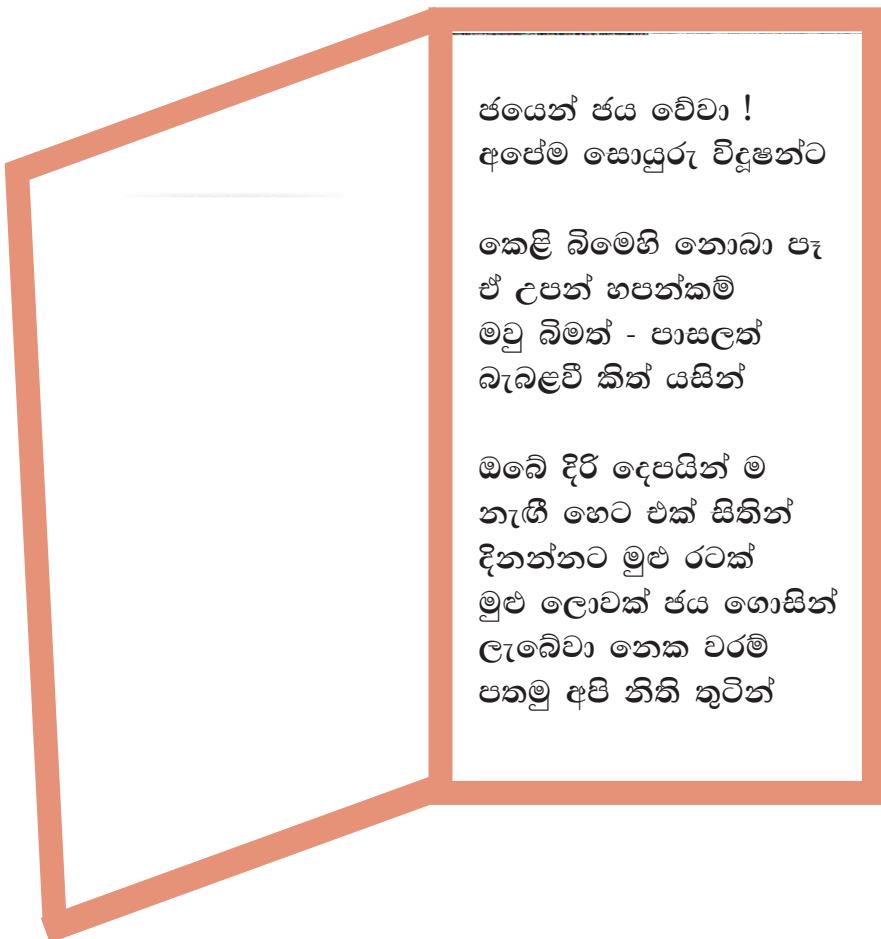
උපන් දිනය, විවාහය, විවාහ සංවත්සර, නව වසරට ආසිරි පැතීම, නත්තල, වෙසක් ආදි විශේෂ උත්සව සැමරීමට මෙන් ම විභාග, තරග ආදියෙන් ලත් ජයග්‍රහණ සහ තනතුරු උසස් වීම් වැනි අවස්ථාවල දී ගුහාංසනාත්මක පණිවුඩ යැවෙයි. තව ද, රකියාවෙන් විශ්‍රාම යාම, විදේශගත වීම් පමණක් නොව රෝගී අවස්ථාවල දී ඉක්මන් සුවය පතා ද සෙත් පතා යැවෙන අවස්ථා බොහෝ ය. ඒ අනුව සුබ පැතුම් පත් සැකසීමේ දී සැලකිය යුතු විශේෂ කරුණු කවරේ දැයි බලම්.

- ★ සුබ පැතීමේ නිමිත්ත/අදාළ කරුණ සඳහන් විය යුතු ය.
- ★ සුබ පැතුම් පත මෙන් ම එහි ලියැවෙන සුබ පැතීමේ සටහන ද වඩාත් ආකර්ෂණීය භාෂා ගෙශලියකින් නිර්මාණාත්මක ලෙස ගොනු කර ගැනීම වැදගත් ය.

- ★ එම සටහන සංක්ෂීප්ත විය යුතු අතර අතිශය හඳුනාගම විය යුතු ම ය.
- ★ ඒ සඳහා යොදා ගනු ලබන හාඡා ගෙලිය යවන ආය හා ලබන්නා අතර ඇති සම්බන්ධය අනුව ද වෙනස් විය හැකි ය.
- ★ කා විසින් කවුරුන් වෙත ද යන්න පැහැදිලිව සඳහන් විය යුතු ය.

මේ අනුව ඔබට ලැබේ ඇති විවිධ සූඛ පැතුම් පත් කියවා බලන්න. පහත පෙන්වා දී ඇති ආදරු ද සූඛ පැතුම් පතක් සකස් කිරීමේ දී ඔබට මග පෙන්වීමක් වනු ඇත.

නිදුසුන්:- අන්තර විද්‍යාලයිය මලල කීඩා තරගයෙන් ජය ලැබූ ඔබේ පන්තියේ ම මිතුරකුට ලියු සූඛ පැතුමක්

සුබ උපන් දිනයක් ම වේවා!

අදරති නැගණිය සුනාර වෙත,

2015 ජූනි මස 23 දාව

දස වසරක් පුරන

ඡබට

සතුවින්, සෙනෙහසින් පිරුණු

සුබ ම සුබ උපන් දිනයක්

සහ

වාසනාවන්ත අනාගතයකට සුබ පැතුම්...

මධ්‍යී ම ආදරණිය අක්කාගෙන්

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. පහත දැක්වෙන අවස්ථා අතරින් දෙකක් තෝරා ර්ට සුදුසු සුබ පැතුම් පත් සකස් කරන්න.

- ★ ලෝක ගුරු දිනය වෙනුවෙන් පන්ති භාර ගුරුතුමියට
- ★ රකියාවෙන් විශ්‍රාම යන විදුහල්පතිතුමාට
- ★ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා විදේශගත වන අයියාට
- ★ නිරෝගී සුවය පතා තම මුත්තණුවන්ට
- ★ 21 වෙනි උපන් දිනය සමරන වැඩිමහල් සෞඛ්‍යයියට

පොද්ගලික ලිපි

සන්නිවේදන තාක්ෂණය මේ තාක් දුරට ව්‍යාප්ත වීමට පෙර කළක් අතිශයින් ජනප්‍රියව තිබු ලිපි ලිවීම එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අදවත් අපට ප්‍රයෝගනවත් වේ. එහෙයින් පොද්ගලික ලිපියක් යනු ක්‍රමක් දැ යි යන්නත් ඒ ලිපි ලිවීමේ දී වැදගත් වන කරුණු කවරේ දැ යි යන්නත් සලකා බලමු.

තම පවුලේ අයෙකුට, හිත මිත්‍රාදීන්ට හෝ පොද්ගලිකට දැන හඳුනා ගත් අයට හෝ වෙනත් කවර පුද්ගලයෙකුට හෝ පොද්ගලික අවශ්‍යතා හෝ පොද්ගලික සම්බන්ධතා මත හෝ යචන ලිපි පොද්ගලික ලිපි වේ.

★ පොද්ගලික ලිපියක,

1. යචන්නාගේ ලිපිනය හා දිනය
2. ආයිරවාදය
3. ආමන්තුණය
4. අන්තර්ගතය/කරුණු
5. අවසානය

යන අංග ඇතුළත් විය යුතු ය.

පොද්ගලික ලිපියක ඒ ලිපිය පුවමාරු වන දෙදෙනාට උවිත වන සේ ආයිරවාදය, ආමන්තුණය, අවසානය යෙදිය යුතු ය. හිතවත් මිතුරුකුට, වැඩිහිටියෙකුට, ප්‍රහුවරයෙකුට යචන ලිපිවල ඒ ඒ පුද්ගලයාට අනුව ගෙන දැක්වූ අංග තුන ද වෙනස් වන අයුරු විමසා බලන්න. ලිපියේ කරුණු විස්තරයේ හෙවත් අන්තර්ගතයේ හාමා රටාව ද ලිපිය ලබන පුද්ගලයා හා යචන්නා අතර ඇති සම්බන්ධය අනුව වෙනස් වේ.

නිදුසුනක් ලෙස සම්පූර්ණ හිතම්තුරුකුට, යාතියෙකුට ලියන අන්දමට වඩා සංයමයක් ඇති හාමා රටාවක් අනුව ඔබේ ගුරුතුමාට හෝ වෙනත් ප්‍රහුවරයෙකුට ලියන අයුරු සිතන්න.

★ මිත්තණියක සිය මුනුඩුරාට යැවු මේ ලිපිය කියවා බලන්න.

25/2 කන්දේ ගෙදර,
වට රුම් පාර,
පැල්මුල්ල.
2015.11.23.

සෙත් වේවා !

ආදරණිය සුදු ප්‍රතාට,

ඉස්කේපේලේ නිවාඩු දෙන්න ලග නිසා මේ ලිපිය ලියන්නේ සතුවුදායක ආරංචියක් කියන්න. මේ අවුරුද්දේ ප්‍රතාලව ශ්‍රී පාදේ වදින්න එක්ක යනවා කියා මා පොරොන්දුවක් වුණා මතක ද? මද්ද තැන්දලා මේ නිවාඩුවේ මෙහෙ එන නිසා තුවර බාජ්පලාටත් මෙහෙ ඇවිත් යන්න ඕනෑ ලු. ඉතින්, ප්‍රතාලා ආවෙන්ත් අපි හැමෙව්ට ම ශ්‍රී පාදේ කරුණා කරන්න පුළුවනි.

ඒ නිසා මේ නිවාඩුව ලැබුණු ගමන් ම අපි ගමනට පිටත් වෙමු. අපට තුන් සරණේ කිය කියා හිමේ තගින්න පුළුවනි. සිත ගැහුලෙ තාලා, ඉර සේවත් බලලා ශ්‍රී පාද වන්දනා කරමු.

මේ ද්වස්වල මෙහේ හරි ම සිතලයි. කදු යාය ම මිදුමෙන් වැහිලා බලන්න ලස්සනයි. පුතාලගේ ගමනට අදින ඇදුම් ගේන්න කියලා අම්මට කියන්න. තාත්තාටත් කළින් ම නිවාඩු ගන්න වේවි නේ. ඒ නිසා අපි කල් ඇතිව සූදානම් වෙලා මේ ගමන යමු. ඉතින්, මගේ පුතාටත්, පුතාගේ අම්මාටත් තාත්තාටත් සමන් දෙවියන්ගේ පිහිටයි.

මේ,
ආදරණිය අත්තම්මා

මුඩිත අභ්‍යාස

1. මෙහි ඉහත දක්වා ඇති ලිපියට සුදුසු පිළිතුරු ලිපියක් හෝ මෙ කැමති වෙනත් ප්‍රකට ආගමික සිද්ධස්ථානයක් කරා යැමට ආරාධනා කරමින් ඔබේ මිත්තණියන්ට ලිපියක් හෝ ලියන්න.

ලදාහරණ :- අනුරාධපුරය/මහින්තලය/මඩ දේවස්ථානය/නල්ලුර කොට්ඨල /මුස්ලිම දේවස්ථානයක්

2. ඉහත ලිපියේ දැක්වෙන විරාම ලක්ෂණ මොනවා ද?

3. පහත දැක්වෙන අයට ලියන ලිපියකට සුදුසු ආමන්තුණ සහ අවසානය ලියා දක්වන්න.

★ මාමාට ★ ගුරුතුමියට ★ පාසලේ විදුහල්පතිතුමාට	★ අම්මාට ★ මිතුරකුට

4. මේ අවස්ථාවලින් එකක් තෝරා ලිපියක් ලියන්න.
- ★ පාසලන් දුර බැහැර ප්‍රදේශයකට මාරුවක් ලබා ගිය ඔබේ සිංහල ගුරුතුමියට
 - ★ පාසලේ පැවැත්වුණු තැංකි දීමේ උත්සවය ගැන විස්තර කරමින් වෙනත් පාසලකට අස් වී ගිය මිතුරකුට
 - ★ ඔබේ පාසලේ පැවැත්වෙන වාර්ෂික විතු හා මූර්ති පුදර්ශනය නැරඹීමට පැමිණෙන්නයි මිතුරකුට
 - ★ ඔබේ ප්‍රියතම රුපවාහිනී ලමා වැඩසටහන මෙහෙයවන නිවේදක මහතාට හෝ මහත්මියට

අක්ෂරමාලාව හා පිළි

අප කතා කිරීමේදී විවිධ ගබඳ මූලින් නිකුත් වෙයි. ඒ ගබඳ ලියා දැක්වීම සඳහා විවිධ සංකේත භාවිත කෙරෙයි. එම සංකේත අක්ෂර නමින් හැඳින්වේ. එක් භාෂාවකට අයත් අක්ෂර සියල්ල එකතු වූ විට එය හෝඩිය හෙවත් අක්ෂරමාලාව යනුවෙන් නම් කළ හැකි ය. තුළ නිශ්චිත සිංහල අක්ෂරමාලාව සහ පිළි පිළිබඳව මෙම පාඨම සකස් වී ඇත.

සිංහල අක්ෂරමාලාව

අ	ආ	ඇ	ඇරි	ඉ	ඊ
උ	උරි	සං	සංස	පු	හුරි
ඌ	ඌරි	ලේ	ලේ	මි	මුරි
(අ)ං	(අ)ංස				
ක	බ	ග	ස	ඩි	ග
ච	ඡ	ජ	කුම්	කුද්	ජ
ඒ	ය	ඩි	ඩි	ණි	ඩි
ත	ථ	දි	දිඛ	නි	දි
ජ	ඡි	ඛ	ඛ	මි	ඛ
ය	ර	ල	ව		
ශ	ෂ	ස	හ	ළ	ං

අක්ෂරමාලාව කොටස් දෙකකට බෙදේ.

1. ස්වර
2. ව්‍යුද්ධ්‍යන

හිංහල අක්ෂරමාලාවේ ඇති ස්වර පහත දැක්වේ.

අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඊ
උ	උා	යා	යාං	යු	යුං
ඌ	ඌ්	එ්	එ්ම්	ඕ	ඖං

ස්වරයක් රට නියමිත රුපයෙන් ම ලියන්නේ වචනයක මුල් ගබාය හැටියට යෙදෙන අවස්ථාවල දී පමණි. ස්වර ගබාය වචනයක මැද හෝ අග යෙදෙන විට ඒවා ව්‍යක්ෂාතන ගබායක් හා එකතු කොට ලියනු ලැබේ. එවිට ස්වරයට නියමිත රුපය වෙනුවට ව්‍යක්ෂාතනයට විශේෂ සංකේත කිහිපයක් එක් කර ගැනීම්. ඒ සංකේත, පිළි යනුවෙන් හැඳින්වේ.

ස්වර, වචනයක මුළු යෙදීම

අ	-	අම්මා	ආ	-	ආතා
ඇ	-	ඇමුල්	ඇ	-	ඇත
ඉ	-	ඉවුර	ඊ	-	ඊතලය
උ	-	උකුස්සා	උා	-	උාරා
යා	-	යාප්‍රකෝණය	ඌ	-	ඌන්න
ඌ්	-	ඌද්ධේඛ	එ්	-	එතිහාසික
එ්ම්	-	එංචිල්ලාව	එ්ම්	-	එ්ම්ලු
ඖං	-	ඖංශය			

ස්වර, වචනයක මැද හෝ අග යෙදීම

ර	-	උ	→	රු	මරුව	ම+ර+උ+ව+අ
ද්	-	ඇ	→	දි	මදිල්ල	ම+ද්+ඇ+ල්+ල්+අ
ග්	-	ඉ	→	ගි	මිනි	ම්+ඉ+න්+ඉ

ව්‍යුක්ෂුජන

පහත දැක්වෙනුයේ සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ඇති ව්‍යුක්ෂුජන යි.

(අ)°	(අ):					
ක	බ	ග	ස	ච	ර	
ච	ඡ	ජ	කු	කුදු	ජ	
ඩ	ඩි	ඩිඩි	ඩිඩු	ඩිඩුඩු	ඩිඩුඩුඩු	
ත	ද	දි	දිඩි	දිඩු	දිඩුඩි	
ප	එ	එඩි	එඩිඩි	එඩිඩු	එඩිඩුඩි	
ය	ර	ල	ව			
ශ	ෂ	ෂඩි	ෂඩිඩි	ෂඩිඩු	ෂඩිඩුඩි	

ස්වරයක් තනිව උච්චාරණය කළ හැකි නමුත් ව්‍යුක්ෂුජනයක් තනිව උච්චාරණය කිරීම අපහසු ය.

ක' ග' ව' ජ'

මේ අක්ෂර ස්වරයක් සමග යෙදෙන විට උච්චාරණය කිරීම පහසු වේ.

$$\begin{array}{lcl}
 \text{ක}' + \text{අ} & \rightarrow & \text{ක} \\
 \text{ග}' + \text{අ} & \rightarrow & \text{ග} \\
 \text{ච}' + \text{අ} & \rightarrow & \text{ච} \\
 \text{ඡ}' + \text{අ} & \rightarrow & \text{ඡ}
 \end{array}$$

සැම ව්‍යුක්ෂුජනයක් ම හල් කළ නො හැකි ය. එසේ හල් කළ නො හැකි ව්‍යුක්ෂුජන පහත දැක්වේ:

$$\begin{array}{ll}
 (\text{අ})° & (\text{අ}): \\
 \text{ග} & \text{ඡ} \\
 \text{ජ} & \text{ඩ} \\
 \text{ඩිඩි} & \text{ඩිඩුඩි}
 \end{array}$$

ඉහත සඳහන් කර ඇති පරිදි ස්වර අක්ෂර, ව්‍යුත්තන් අක්ෂර සමග එකතු වීමේ දී එය සංකේතවත් කෙරෙන පිළි රාජියක් සිංහල භාෂාවේ දක්නට ලැබේ. ඒ පිළි මෙසේ හඳුනා ගනිමු.

ස්වරය	යෙදෙන පිළ්ල	පිළ්ලෙහි නාමය	පිළ්ල අකුරුවල යෙදෙන ආකාරය
අ	පිල්ලමක් නැත	-	කවියා, රසිකයා, ගග
ඇ	ඛ	ඇලපිල්ල	කාසිය, රඛාන, මනාලිය
ඇ	ශ	කෙටි ඇදපිල්ල	කැකිරි, වැහැරෙනවා, පැහැ
ඇ	ෂ	දිගු ඇදපිල්ල	කැම, හැන්දැව, රේන
ඉ	ඩ	ඉස්පිල්ල	කිතුල්, මාපිය, පිහිටි
ඊ	ඩ	දිගු ඉස්පිල්ල	කිරිතිය, අදින, ගරීර
උ	ඩප් ග	කෙටි පාපිල්ල	කුරහන්, උදුම්බරා, වගුරු
උ	ඩප් ග	දිගු පාපිල්ල	කුණියා, අනුව, රැපය
ඌ	ජ	කොම්බුව	කෙක්ක, සැලෙනවා, මෙහෙ
ඌ	ජ ඡ	කොම්බුව සහ දිර්සන්ව සලකුණ	කේක්, මේසය, මහේෂිකාව
ඌ	ජෙ	කොම්බු දෙක	මෙවදාන්, මෙවරය, දෙධරුයය
ඖ	ජ ඡ	කොම්බුව සහ ඇලපිල්ල	කොස්, මොහොත, පොල්
ඖ	ජ ඡ	කොම්බුව සහ දිර්සන්ව සලකුණ සහිත ඇලපිල්ල	කෝරලය, විනෝදය, යහළවෝ
ඖ	ජ ඡ	කොම්බුව සහ ගයනු කිත්ත	කොඩුකාගාරය, මහෙෂය, හෙළුතික
ය	ජ	ගැටපිල්ල	කංමියා, අමෘතය, කරතා
ය	ජ	ගැටපිලි දෙක	කරතෙන්, ගාස්තෙන්, වක්තෙන්

- ස්වරයක් හෝඩියේ දැක්වෙන රුපයෙන් ම ලියන්නේ වචනයක කුමන ස්ථානයේ යෙදෙන විට ද?
- හල් කළ නො හැකි ව්‍යක්ෂණ අක්ෂර දෙකක් ලියන්න.
- පිල්ලකින් සංකේතවත් නො වන ස්වරය කුමක් ද?
- එක ම ස්වරයක් සංකේතවත් කිරීමට විවිධ අකුරුවලට විවිධ පිළි හාවිත කෙරෙන ස්වර, පාඩමේ වගුවෙන් උපුටා ලියන්න.
- පිළි දෙකකට වඩා හාවිත කරමින් සංකේතවත් කරන්නේ කිනම් ස්වරය ද?

ලුබිත අභ්‍යාස

- පෙළ පොත් ඇති පාඩම්වලින් ස්වර මුලට යෙදෙන වචන හා ව්‍යක්ෂණ මුලට යෙදෙන වචන දහය බැඟින් වගුවක සටහන් කරන්න.
- පහත සඳහන් අක්ෂර යෙදෙන වචන දෙක බැඟින් ලියන්න.
 - ඉ
 - උ
 - ඌ
 - ඇ
 - අ
- පහත සඳහන් පිළි යෙදෙන වචන දෙක බැඟින් ලියන්න.
 - ඇලපිල්ල
 - දිගු පාපිල්ල
 - ඉස්පිල්ල
 - කොම්බුව සහ ඇලපිල්ල
 - කොම්බුව

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- දිනපතා පළවන ප්‍රවත්තතක් හෝ ලමා ත්‍රෑතාවක් හෝ තෝරා ගෙන එහි ඇති පිළි යෙදෙන වචන අනුපිළිවෙළින් ලියා පොත් පිංචක් සකස් කරන්න. ඔබ තෝරා ගත් පිල්ල සහිත අක්ෂරය පාට කරන්න.
- පිංහල අක්ෂරමාලාව පන්තිය ඉදිරියේ මතකයෙන් කියවන්න.

මෙනුප්‍රායා භාජාව යොදා ගත්තේ තවත් කෙනකු සමග අදහස් තුවමාරු කර ගැනීමට හා තමන්ගේ හැඟීම් කියා පැමට යි. භාජාවක් මගින් අදහස් පළ කරන එක ම සත්ත්වයා මෙනුප්‍රායා ය. අනික් සත්ත් නාදය, ගරිර ඉරියවු හා ගද-සුවද මගින් අදහස් හා හැඟීම් පළ කරති. අදහසක් හෝ හැඟීමක් කියා පැමට මෙනුප්‍රායාගේ මුවෙන් පිටවන අර්ථයක් සහිත ගබඳ, පද යනුවෙන් හැදින්වෙයි. මේ පද ලේඛනයේ දී අකුරු මගින් ලියා දැක්වෙයි.

පද වර්ග කිහිපයකි. නාම පද ඒ අතරින් එකකි. පුද්ගලයකු, තැනක්, දෙයක්, ගුණයක් හෝ තත්ත්වයක් නැත හොත් අදහසක් පිළිබඳ අර්ථයක් දෙන්නේ නාම පද යි.

එක වචන හා බහු වචන හේදය, උක්ත අනුක්ත හේදය හා ලිංග හේදය පදනම් කරගෙන නාම පද වර්ගීකරණය කෙරෙන ආකාරය මෙම පාඩමේ දැක්වේ. ඒ සඳහා නිදසුන් උප්‍රටා ගෙන ඇත්තේ කතන්දර කිහිපයකිනි.

අනාදිමත් කාලයක් පුරා එක්තරා වනයක වන සත්ත් යහතින් දිවි ගෙවූහ. ඔවුහු එකකා කෙරෙහි කාරුණික ව්‍යහ; මෙමත් සහගත ව්‍යහ. එහෙයින් ම ඒ වනය බෙහෙවින් සාමකාමී විය.

මෙසේ කළක් ගත වෙත් ම එහි වූ රුකක අමුතු සතකු වාසය කරන්නේ යැයි රාවයක් පැතිර ගියේ ය. මේ පණිවිධය රැගෙන ආ වන සතා, පිරිසක් එක් රස් වී සිටින සැම විට ම මේ ගැන කියා සිටින්නට විය. මෙයින් මේ පුවත මූල වනය පුරා ඉතා ඉක්මනින් පුවලිත වූයේ ය. සත්ත් කැලැසුණෙහ. කුමක් කළ යුතු දැයි ඔවුහු නො දත්ත. සතුන් අතරින් වඩාත් උපකුමයිලි සේ පුකටව සිටි තරියාට මේ පිළිබඳ වැඩිදුර සොයා බැලීමේ කාර්යය පැවැරිණි. “තරිහාමි තුෂි කපටියා. තුෂිට පුළුවනි මොන විදියතින් හරි මේ ගැන ඇත්ත තත්ත්වේ දැන ගත්ත” ඔවුහු කිහි. එහෙත්, තරියා පොදුජන යහපත වෙනුවෙන් තම ඒවිතය පරදුවට තැබීමට සූදානම් වූයේ නැතු.

එකා මේ සඳහා අපුරු සැලැසුමක් යෙදී ය. හැම විට ම අනුන්ගේ ඔපාදුප සෙවීමට ආකා කළ එක්තරා පක්ෂීයකු හට තරියා මේ කාර්යය පැවරී ය. “අපුරු අමුතු දෙයක් හොයා ගත්තොත් තුෂිට මූල කැලේ පුරා ම කියව කියවා

“අැවිදිතැකි” නරියා කුරුලේලාගේ රුවීය වර්ධනය වන අයුරින් කතා කොට කාරිය සඳහා උඟ පොලඹුවා ලිය.

මෙයින් උද්දාමයට පත් ඒ කුරුලේලා ද වහ වහා ආගන්තුක සත්ත්වයා සිටි විසල් රුකු ප්‍රසලින් පියාණා යන්නේ, රත් ගිනි බෝල දෙකක් සහ අමුතු ගැබුදායක් ද ඒ කොළ පතරෙහි ඇති බව දකින්නේ ය.

මේ පුවත ඇසු සියලු සත්තු බියෙන් තැති ගත්හ. ඔවුනු වහා මේ වනය හැර දමා යාබද වනය වෙත සංකුමණය වන්නට පටන් ගත්හ. එහෙත්, ඒ විසල් රුකොහි වාසය කෙලේ රත් ඇස් ඇති තරමක් ලොකු, අහිංසක කුරුල්ලෙකි. හිටිහැටියේ සියලු සතුන් වනය හැර දමා පිට වෙන්නේ කුමක් තිසා දැයි ඒ කුරුලේලා පුදුමයෙන් කළුපනා කෙලේ ය.

දුර දිග නො බලා කටයුතු කළ හෝත් කිසියම් පිරිසකට සිය නිෂ්චිම පවා සඳහට ම අහිමි වී යා හැකි ය.

හයාකර සත්ත්වයා

ලියනාබෝ බාවින්විගේ උපමා කතා

පරිවර්තනය :- තත්ත්ව ධර්මපාල

මෙම උපමා කතාවෙහි කළ කර ඇති පද ගැන අවධානය යොමු කරන්න.

- සත්තු, වනසතා, ඔවුනු යන පදවලින් යම් කෙනෙකු හෝ සතෙකු ගැන ද
- රුකු, ගිනිබෝල යන පදවලින් යම් දෙයක් ගැන ද
- වනය, නිෂ්චිම යන පදවලින් යම් ස්ථානයක් ගැන ද
- බිය, උද්දාමය යන පදවලින් යම් ස්වභාවයක් ගැන ද කියවේ. මේවා සියල්ල නාම පද යි.

නාම පදයක් යනු කුමක් දැයි හඳුනා ගනිමු.

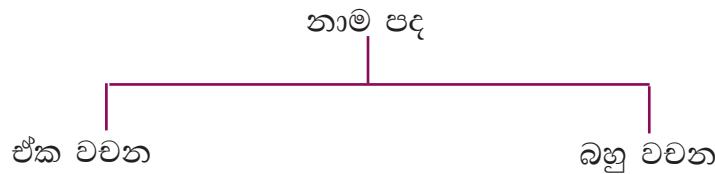
යම් කෙනෙකු, සතෙකු, දෙයක්, එක් ස්ථානයක් හෝ ස්වභාවයක් හැඳින්වීමට භාවිත කරන පද, නාම පද යි.

වවන හේදය

නාම පදවල වවන හේදයක් පවතී. ඒක වවන භා බහු වවන වශයෙනි.

යම් නාම පදයකින් එක් අයකු, එක් දෙයක්, එක් ස්ථානයක් හෝ එක් ස්වභාවයක් ගැන කියවේ නම් ඒවා එක වවන නාම පද යි.

නාම පදයකින් බොහෝ අය, බොහෝ දේවල්, බොහෝ ස්ථාන ගැන කියවේ නම් ඒවා බහු වවන නාම පද යි.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. කතාවේ ඇති පහත දැක්වෙන නාම පද ඒක වචන, බහු වචන වශයෙන් වගු ගත කරන්න.

සත්ත්ව, ඔවුනු, වනය, රුකු, රාවය, පණ්ඩිඩිය, වන සතා, තරියා, කපටියා, ජීවිත, ඒකා, පක්ෂීනු, උග්, සත්ත්වයෝ, බේල, ඇස්, කුරුල්ලේ, නිජ බිම.

ඒක වචන	බහු වචන

2. ඒක වචන නාම පද දැනග් හා බහු වචන නාම පද දැනග් සෞයා ලියන්න.

3. පහත දැක්වෙන නාම පද ඒක වචන නම් බහු වචන බවට ද බහු වචන නම් ඒක වචන බවට ද හරවා ලියන්න.

(ගොවියා, කම්කරුවෝ, නීතියායා, මිනින්දෝරුවෝ, වුද්‍රා, බල්ලෝ, බල්ලා, ඉඩ්ලෝ, ලේනා, නිවාසය, ගස්, සගරාව, පුටුව, රුපවාහිනිය, පාසල, හෝජනාගාරය, විශ්වවිද්‍යාලය, පන්ති කාමරය, ආයතනය)

ඒක වචන	බහු වචන

- මෙම උපමා කතාවේ ඇති නාම පද පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින් කියවන්න.
- තවත් මෙවැනි කතාවක් සොයා එහි එන නාම පද ලක්ෂණ කරන්න.

මෙටිර එක් රේක්හට පුතුයෙක් වූයේ ය. ඒ පුතු තෙමේ ද්‍රීඩ් මට ප්‍රිය ඇත්තේ විය. රජ ඕහට ද්‍රීඩ් පිණිස නොයෙක් විට අවසර දුන්නේ ය. එතකුද වූවත් නිතර ම පුතු කැටුව යාමට මහ ඇමතිහට අණ කළේ ය. එක් දිනෙක්හි රජ කුමර තෙම ද්‍රීඩ් මට ගියේ ය. ද්‍රීඩ් මෙහි දී ද්‍රීඩ් මිකරුවන් විසින් මුවෙකු පැන්තු කුල කුමර තෙමේ මහ ඇමති තමා අනුව එන්නේ ය සි සිතා තද ඇල්ලෙන් මුවෙකු ලුහුබඳවා ගත්තෙන් පිරිසගෙන් ඉවත්ව යන්ට වන. මග සොයා ගත නො හි මහ ඇමතිතු කරා නැවත ඊමට තැත් කළේ රට තොට නො දත් බැවින් බොහෝ ඇතු මුළාව ඇවිද්දේ ය.

මෙසේ අසුපිටින් යද්දී බොහෝ සේ හඩා හඩා පුන් රුප ගොංගාවෙන් යුත් කාන්තාවක් අදිස්සියෙන් ඕහට සම්මුඛ වූවා ය. කුමර තෙමේ අසු තවත්වා ඇගෙන් අසනුයේ,

“තී කවරෙක් ද? කුමක් හෙයින් මෙහි පුදකලාව සිටින්නී ද? කිනම් දෙයක් ගැන අඩන්නී දැ”යි ඇසේ. එවිට ඕතොමෝ උත්තර දෙන්නී,

“මම වනාහි භාරත දේශයේ (ඉන්දියා) රජකුගේ දුවක්මි. මම අසුපිට තැගී මඳපවන් හමන වේලෙහි නිදිබරව අසුපිටින් වැටුණෙමි. අස්තෙමේ දිවගත. උගට කුමක් වී දැයි නො දතිමි”යි කිවා ය.

තරුණ කුමර තෙමේ ඇ කෙරෙහි කරුණාවෙන් තම පිටිපසින් අසුපිට හිඳුවයි කිය. ඕතොමෝ ද සතුවින් එසේ කළා ය.

මෙසේ එදෙදෙන ජරාවාස වූ ගෙයක් පසුකර යද්දී කාන්තාව අසුපිටින් බසිනු කැමැත්තෙමි ය කිවාය. කුමර අසු නැවැත් වූ විට ඕතොමෝ සුව සේ බිමට බැස්සා ය. හෙතෙමේ ද බැස අතින් අසු අල්වාගෙන ඒ ජරාවාස ගෙය කරා එළඹියේ ය. කාන්තාව වනාහි,

“දරුවෙනි සතුවු වෙවි. තොපට රුවැනි තරුණ යොවනයකු ගෙනාමි”යි කි කල එබඟ් ඇසු කුමර තෙමේ කෙතරම් විස්මයට පැමිණියේ දැයි ඔබ වහන්සේට සිතිය භැක්කේ ය. දරුවෙව් ද එබසට උත්තර දෙමින්,

“මැණියෙනි හෙතෙම කොතැන්හි ද? අපට බොහෝ ක්ෂේදා ඇති බැවින් දැන් ම ඔහු කමු” යයි කිවාහ.

රජ කුමර තෙමේ තමහට සිදුවෙන්ට එන අන්තරාය ඇසු දෙයින් දැනගත. භාරත දේශයේ රජ කෙනෙකුගේ දුවෙක්ම් සි කි කාන්තාව විවේක ස්ථානයන්හි වෙසෙමින් දහස් ගණන් මායම්වලින් මගින් පළුවා කන රාක්ෂයකුගේ භාර්යාවකැ සි කුමර තෙමේ දැන බොහෝ බියපත්ව වහා ම අසු පිට නැගීගත.

‘රජ දුවෙක්ම්’සි කි කපටි කාන්තාව ඒ වේලෙහි ම අවුත්, ගොදුරු කොට ගත් කුමරු යන්ට සැරසුණ බැවි දැක මුරගා කියන්නී,

“කුමරුවනි, කිසි විටක බිය තොවව. නුඩි කවරෙක් ද? නුඩි කවරකු සොයන්නෙහි ද?” කිවා ය.

“මම වනාහි මංමුලා වූයෙමි. මග සොයා ගන්ට උත්සාහ කරමි”සි හෙතෙම කිය. එබඳට ඕනෑමෝ කියන්නී,

“නුඩි මංමුලා වූයෙහි නම් දෙවියන් වහන්සේට බාර වව, එවිට උන්වහන්සේ නුඩි විපතින් නුඩි මුදන සේකැ සි” කිවා ය.

එවිට කුමර තෙමේ ස්වර්ගය දෙසට නෙත් ඔසවා, එසේ කි ඉක්තිති පිහරසාදී, “රජ්පුරුවන් වහන්ස, පහන් වේගෙන එන බැවින් කථාව නැවැත්විය යුතු ය”සි කිවා ය.

එවිට දිනරසාදී තොමෝ,

“ඒ තරුණ කුමරුහට කුමක් වූයේ දැයි දැන ගනු කැමැත්තෙමි. ඔහු ගැන මම වංචල ව සිටිමි”සි කිවා ය.

“හෙට වනතුරු සුල්තන් රජ මට ජ්වත් වන්ට අවසර දෙන්නේ නම් නුඩි සිත්හි තො සන්සුන්හාවය දුරලන්නෙමි”සි බිසව කිවා ය.

කාරියර රජ තෙමේ කුමරැහුගේ ගමන් කෙළවර දී කුමක් සිදු වී දැයි දැන ගනු කැමතිව පිහරසාදීය තො මරා තව දිනක් කල් දුන්නේ ය.

දුඩුවම් ලැබූ මහ ඇමතිහුගේ කථාවස්තුව
ආරාධි නිශොල්ලාසය

1. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය කියවන්න.

- i. මම උදෑසනින් ම සුබ පතමි.
- ii. අපි උනන්දුවෙන් විහාගය සමත් වෙමු.
- iii. නුම් බිතුසිතුවම් නරඹන්නෙහි.
- iv. නුම්ලා බිතුසිතුවම් නරඹන්නෙහු.
- v. ඔහු නිතර යහළිවන් ඇසුරු කරයි.
- vi. ඔවුහු නිතර සතුන් ආරක්ෂා කරති.
- vii. ඇතා පෙරහැර අලංකාර කරයි.
- viii. ඇත්තු පෙරහැර අලංකාර කරති.
- ix. සොයුරිය කවියක් ගායනා කළා ය.
- x. සොයුරියෝ කවී ගායනා කළනු.
- xi. ගස සැමට සේවණ ලබා දෙයි.
- x. ගස් සැමට සේවණ ලබා දෙයි.

ඉර ඇදි නාම පදවලට අනුරුදුව ආඩ්‍යාත්‍යය යෙදී ඇති අයුරු විමසා බලන්න. එසේ වන්නේ උක්ත නාම පදයට අදාළ පුරුෂයෙන් ආඩ්‍යාත්‍යය ද යෙදී ඇති නිසයි. උත්තම පුරුෂ, මධ්‍යම පුරුෂ, ප්‍රථම පුරුෂ යනුවෙන් සිංහල භාෂාවේ පුරුෂ තුනක් දක්නට ලැබේ. එකී පුරුෂවල නාම පද යෙදෙන අයුරු පහත සටහනින් දැක්වයි.

පුරුෂ	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ	මම ... (සමත් වෙමි)	අපි ... (සමත් වෙමු)
මධ්‍යම පුරුෂ	නුම් ... (නරඹන්නෙහි)	නුම්ලා... (නරඹන්නෙහු)
ප්‍රථම පුරුෂ	ඔහු ... (ඇසුරු කරයි)	ඔවුහු ... (ඇසුරු කරති)
	ඇතා ... (අලංකාර කරයි)	ඇත්තු අලංකාර කරති)
	සොයුරිය... (ගායනා කළා ය)	සොයුරියෝ...(ගායනා කළනු)
	ගස ... (ලබා දෙයි)	ගස් ... (ලබා දෙයි)

1. ඉහත දී ඇති කතා වස්තුවෙහි එන නාම පද සියල්ල ලකුණු කොට ඒවා උත්තම, මධ්‍යම, ප්‍රථම යන පුරුෂ තුනට වෙන් කර දක්වන්න.
2. පෙළ පොතෙහි ඔබ කැමති පාඨමක් තෝරා ගෙන එහි නාම පද පුරුෂ තුනට වෙන් කොට දක්වන්න.

රුක්කඩ කපන්නා, ගැමියන්ට වුවමනා දෙය පමණක් නො ව තුවරුන්ට වුවමනා දෙය ද සැපයුවෙකි. ගමෙහි බහුල කුරුලේලන්ගේ, භාවන්ගේ, මුගරියන්ගේ, කබලේලැවන්ගේ හැඩැහුරුකම් හා විවිත වර්ණයන් ද ආරුඩ කළ දඩුකඩවලින් ආස්ථාදයක් ලැබුවේ නාගරිකයේ ය. ගම් වැසියෝ මේ සතුන්ගෙන් ම ආස්ථාදය ලැබුවේ ය. රුක්කඩ කපන්නා, තම රුක්කඩ නාගරිකයන්ට ම විකිණීමට සිතුවේ එහෙයිනි.

රුක්කඩ කපන්නාගේ කම්මල වූ කලි කාමරයකින් ද ඉස්තේස්ප්‍රුවකින් ද යුතු, මැටි ගසා අතු සෙවණී කළ පැල්පතකි. කපා නිම කළ, නො කළ රුක්කඩින් ද, සායම් ගා වේලිමට තැබු විවිත වර්ණයෙන් බබ෉න රුක්කඩින් ද නියන්, කැති, පිහියා, කෙටෙරි, සායම් වින්, බුරුසු, සතුන්ගේ ඇට කටු, දත්, නිය, මලිද ඇට යනාදියෙන් ද පිරි ඔහුගේ කම්මලෙහි ඇතුළු කාමරය වූකලි නියම කටු ගෙයක් විය. ඉස්තේස්ප්‍රුවේ කොනක වූ වතුර සැලියක් ගත් ලිග්ගල් තුනකින් යුතු උදුනෙන් දුම් නො තගින්නේ දවල් දොළභේ සිට එක දෙක වන තෙක් පමණි. එතැන් සිට රු හත වන තුරු උදුනෙන් තගින ගින්න නො නිවේ. වතුර හැලිය උපකාර වූයේ ඔහුගේ රුක්කඩ කැපීමට නො ව ඔහු රුක්කඩ කැපීමෙන් එකතු කරගත් සුඩු මුදලට තවත් සත කිහිපයක් ලබා දීමෙන් ඔහුගේ ආදායම වැඩි කිරීමට ය.

රුක්කඩ කපන්නාගේ ඉස්තේස්ප්‍රුව කෝපී කඩයකි. දවස් පතා උදාය කාලයෙහි ද සවස් කාලයෙහි ද ගමේ වැඩිහිටියන් හා තරුණයන් කිහිප දෙනෙකුන් ද රු ස්වේ, කටින් කඩාගත් හකුරු ඇඹිත්තකින් හෝ දිවෙන් ගත් සිනි පුපුරු රිකකින් හෝ දිව පොගවා, කෝපී උගුරකින් උගුර ද තෙමා ගෙන, ඕපාදුප දෙඩීමෙන් ද බෙගල් දෙසාබැමෙන් ද විකට කතා කිමෙන් ද ප්‍රීති වූ සැටි මතක් වන විට, පුරාණ ඉංග්‍රීසි කවින් එක් තැන් වී බෝරු බිඳී දුම් උරම්න් කාවා ගාස්තුය පිළිබඳ කපාවෙන් පමණක් නො ව, ඕපාදුප දෙඩීමෙන් ද, විනෝදාස්ථාදය ලැබු සන්ථාගාර අරභයා ඇතැමි ඉංගිරිසි පොතකින් දැනුගත් තොරතුරු මගේ සිතට තැගෙයි.

රුක්ඩ කපන්නාගේ කොළ කඩයට රස් වූ මහලු ගැමියෝ පොතින් පතින් හෝ ගුරුන්ගෙන් හෝ බොහෝ කොට ඉගෙනීමෙන් ලත් ප්‍රතිභාව ඇති කවිත් තො වූව ද ජීවිතය තමැති තක්සලාවෙන් ඉගෙනීමෙන් ලත් ප්‍රතිභාව ඇති කවිතු වූහ. පොතපතින් ලත් විනීතභාවයෙන් තොර වූ ඔවුන්ගේ කතාබහ, ඔවුන් ඇද බැ බෙගල්, දෙඩු ඕපාදුප ග්‍රාමයත්වයෙන් බර වූව ද වංද්ධත්වයට හිමි තැන්පත් තුවණ, උපභාසය, උපාසකකම, සිනා රස යන මෙතෙක් සාහිත්‍ය රසයෙන් තොර තො විය. මිනිසන් බවට හිමි දුක් පිඩා ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගත් ඔවුන්ගේ කටින් ගිලිතුණ ඕපාදුප වූ කළී, කවිත් ගෙන්ගේ රචනයන්ට වස්තු විය යුතු, ජීව ගුෂ්තසයෙන් නිකුත්, ජීව බින්දුන්ගෙන් ගහන වී ය.

රුක්ඩ කපන්නාගේ කම්මල

අපේ ගම
මාර්ටින් විකුමසිංහ

ලක්ත අනුක්ත හේදය

ලක්ත පද:

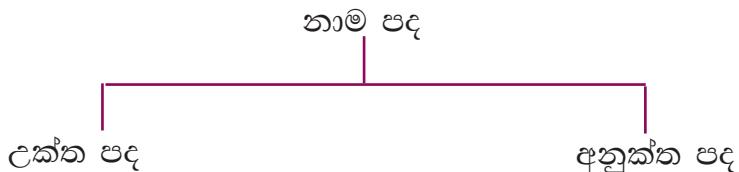
- ගුරුවරු දිෂ්‍යයන් අයය කරති.
- වෛද්‍යවරු රෝගීන් සුවපත් කරති.
- පොලිස් නිලධාරීනු සැකකරුවන් උසාවියට ඉදිරිපත් කරති.
- මිනින්දෝරුවෝ ඉඩම් හිමියන් හමු වෙති.
- ලේඛකයෝ පායකයන් දැනුවත් කරති.

මෙම වාක්‍යවල ‘ගුරුවරු, වෛද්‍යවරු, පොලිස් නිලධාරීනු, මිනින්දෝරුවෝ, ලේඛකයෝ’ යන නාම පද එම වාක්‍යයන්හි අවසාන ක්‍රියා සිදු කරන කර්තා පද සි. කර්තා කාරක වාක්‍යයක අවසාන ක්‍රියා පදයෙන් උක්ත වන කේවල නාම පද හා ද, භා, ත් යන සමුව්වයාර්ථ නිපාත යෙදී වාක්‍යයක කර්තා වශයෙන් යෙදෙන පදත්, ද්විත්ව කර්තා පද හා නාමාඛ්‍යාත පදත් කරම කාරක වාක්‍යයක කර්මය දැක්වෙන පදත් සැම විට ම උක්ත ස්වරුපයෙන් තබනු ලැබේ.

අනුක්ත පද:

මෙම වාක්‍යවල කරම පද ලෙස යෙදුණු ‘දිෂ්‍යයන්, රෝගීන්, සැකකරුවන්, ඉඩම් හිමියන්, පායකයන්’ යන නාම පද අනුක්ත ස්වරුපයෙන් සිටී. කර්තා

කාරක වාක්‍යයක කර්මය වශයෙන් යෙදෙන නාම පදන් මෙන්, සේ, වැනි, කරා, උදෙසා, සඳහා යන නිපාත ආක්‍රිත නාම පදන් වූ කෘතියට මුළුන් යෙදෙන නාම පද හා අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා ආක්‍රිත නාම පදන් සැම විට ම අනුක්ත ස්වරුපයෙන් තබනු ලැබේ.

මුළු අහඛය

- ඉහත කතාවෙන් උප්‍රාගත් පහත සඳහන් නාම පද උක්ත-අනුක්ත වශයෙන් හඳුනා ගෙන අදාළ කොටුවේ '✓' ලකුණ යොදන්න. උක්ත-අනුක්ත දෙකෙහි ම යෙදිය හැකි නාම පද ඇත්නම් අදාළ කොටුව දෙකෙහි ම '✓' ලකුණ යොදන්න.

නාම පදය	උක්ත	අනුක්ත
කපන්නා		
කුරුල්ලන්		
හාටන්		
මුගරියන්		
කැබල්ලැවන්		
නාගරිකයෝ		
ගමවැසියෝ		
පැල්පත		
කටුගෙය		
මහු		
වැඩිහිටියන්		
තරුණෝයන්		
ගැමියෝ		
කවින්		
කවිහු		

2. හිස්තැන්වලට ගැඹපෙන උක්ත පද වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.
- (ලමයි/ලමයින්) බයිසිකල් පදිති.
 - (මම/මා) ඔවුන් ඇමතුවෙමි.
 - (කුරුලේලෝ/කුරුලේලන්) අහසේ පියාසර කරති.
 - (මවුන්/මවුහු) නේවාසිකාගාරය තුළ රදී සිටිති.
 - (තොප/තොපි) පවි නො කරහු.
 - (ගායිකාවක/ගායිකාවක්) සම්මාන ලැබුවා ය.
 - (රජවරුන්/රජවරු) මහ වැවි තැනුහ.
 - (සිංහයෝ/සිංහයන්) තණ කොළ නො කති.
 - (හික්ෂුහු/හික්ෂුන්) සෙත් පිරිත් දේශනා කරති.
 - (විතු ඕල්පින්/විතු ඕල්පිහු) තම නිරමාණ පුදරුණනය කරති.
3. හිස්තැන්වලට ගැඹපෙන අනුක්ත පද වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.
- මව (දරුවෝ/දරුවන්) පසසයි.
 - මකුලවෝ (කඩමින්/කඩමිහු) ආහාරයට ගත්හ.
 - විදුහල්පතිතුමිය (ශිෂ්‍යාචන්/ශිෂ්‍යාචෝවෝ) ආරක්ෂා කළා ය.
 - මම (තොප/තොපි) හඳුනම්.
 - හාවෝ (ඉඩාවෝ/ඉඩාබන්) සමග තරගයට දුවති.
 - මහුගේ ගායනය (අප/අපි) පිනවී ය.
 - ගැරඩියා (මියෝ/මියන්) අල්ලයි.
 - රසිකයෝ (නිරමාණකරුවන්/නිරමාණකරුවෝ) අගයති.
 - රෝගීහු (හෙදියන්/හෙදියෝ) කැඳවා ගත්හ.
 - ගුරුතුමා (මම/මා) ඇමතුවේ ය.

එකමත් එක රටක පවුලක සහෝදරයෝ හත් දෙනෙක් සිටියෝ ය. ඔවුන්ගෙන් බාල සහෝදරයාගේ නම මූවන්තිස්ස ය. අනික් සහෝදරයන් මෙන් ඔහු කෙත්වල වැඩිව නො ගියේ ය. උදය ගෙදරින් පිටත්ව වනාන්තරයට වැද මූවන් පස්සේ එළවා ගෙන ගොස් උන් ඇල්ලීම ඔහුගේ පුරුදු ක්‍රිඩාව විය.

ඔහු මෙසේ සෙල්ලම් කොට ගෙදරට එන්නේ සවස් වන විට ය. ඔහු සමහර විට මූවකු කර තබා ගෙන එයි. කෙත්වල වැඩිව නො යැම ගැන අනික් සහෝදරයෝ ඔහුට හැමදා ම බැණ වදිති.

දිවසක් මූවන්තිස්ස කුමාරයා උදුලු කොටයකුත් රැගෙන කුමුරට යන්ට සූදානම් වූයේ ය. අනික් සහෝදරයෝ සිනා සි ඔහුට සරදම් කළේ ය. ඔහු

කොංප වී උදුලු කොටය ඉවත දමාලා කැලයට වැදි කැලයෙහි තිබුණු වීර, පලු සහ කේත් යනාදි මහ ගස් උදුරා දැමීමේ ය. ඔහු බිම සඳාලා ගෙදර ඇවිත් වැඩිමට වී ඉල්ලුවේ ය. සහෝදරයෝ වී තුදුන්හ. ඔහු මාමා වෙතට ගොස් බිත්තර වී ඉල්ලුවේ ය. මාමා ගොසින් හේතා බලාලා ඇවිත් ඔහුට ලොකු වී බිස්සක් පෙන්නුවේ ය. මූවන්තිස්ස කුමාරයා අමුණු හැටක පමණ වී බිස්ස උස්සාගෙන ගොස් වැපුරුවේ ය.

පැසුණු පසු ඔහු ගොයම් කපා පාගා එක තැනක ගොඩ ගසා ගෙදර ඇවිත් සහෝදරයන්ට කතා කොට මෙසේ කිවේ ය. “ගොහින් බලාපල්ලා මගේ වී ගොඩ. එක උඩට නැංගා ම මේ රටේ ඇත් තිබෙන දාගැබුවල කොත් පෙනෙනවාදැ සි බලාලා පේනවා නම් මට කියනු.”

සහෝදරයෝ ගොස් බාල මලණුවන්ගේ වී ගොඩ උඩට නැංගේ ය. ඇත් පිහිටි දාගැබුවල කොත් හොඳට ම පෙනිණ. එහෙත් ඔවුහු කොත් නො පෙනෙන බව කිවේ ය. එයින් උදහස් වූ මූවන්තිස්ස කුමාරයා කන්දක් පමණ උස් වූ ඒ වී ගොඩට පයින් ගසා ඉහිරවා ඇවිත් තම කඩුවත් අරගෙන ගෙයින් නික්මුණේ ය.

ගවු ගණනක් ගමන් කොට ගගක් අසලට පැමිණි ඔහු කිතුල් ගහක් බිලි පිත්තටත් අලියකු ඇමටත් අවුණා ගෙන මාඟ බාන තවත් යෝධයකු දුටුවේ ය. ඉතා ගක්ති සම්පන්න අතපය හා ලොකු කඩක් ඇති මොහු දුටු විගස ‘මොහු නියම යෝධයෙකු’සි මූවන්තිස්ස කුමාරයාට කියවුණි.

‘මා මොන යෝධයෙක් ද, මූවන්තිස්ස කුමාරයා නොවැ යෝධයා’සි මාඟ බාමින් සිටි යෝධයා කිවේ ය. එයින් පසු ඔවුහු එකිනෙකා දැන ඇදින ගත්හ. මාඟ බාමින් සිටි යෝධයාගේ තම අලින්තිස්ස ය. වැඩිදුර යන්තට පෙර මොවුන්ට තවත් යෝධයෙක් හමු විය. විශාල යකඩ බෝල දෙකක් උඩ දම දමා අල්වමින් ගමන් කළ ඔහු දුටු විගස ‘මොහු නම් හරිම යෝධයෙකු’සි මූවන්තිස්ස කුමාරයා කිවේ ය. ‘හර යෝධයා මා නො ව මූවන්තිස්ස කුමාරයා’සි ඔහු ද කිවේ ය. ඔහුගේ තම යකඩතිස්ස ය.

මේ යෝධයෝ තුන්දෙනා ඔවුනෙනාවුන් දන ඇදින ගෙන රක්ෂාවල් සොයමින් ගමන් කළේ ය. තවත් ගවු ගණනක් ගමන් කළ විට ඔවුන් ලගා වූයේ විශාල ගගක් ලගට ය. අලින්තිස්ස කුමාරයා ලොකු මාඟවකු බා ගත්තේ ය. තුන් දෙනාට ම බවිහිනි වී තිබුණ බැවින් ඔවුහු මාඟවා ප්‍රාථමිකා ගෙන කන්තට අදහස් කර ගත්හ. යකඩතිස්ස කුමාරයා ගහකට තැග දුම් නගින ගෙයක් ලැගක තියේ ද සි බැලුවේ ය. ඇත් දුම් නගින ගෙයක් දුටු ඔහු ගසින් බැස ගින්දර ගෙනෙන්තට ඒ ගෙය දෙස බලා නික්මුණේ ය.

එය රාස්සීයකගේ ගෙදර සි. ඒ වෙලේ ඇස් සිටියේ දරුවකු කොරහක තබා ගෙන නාවමිනි. යකඩතිස්ස කුමාරයා ඇස් කරා ගොස් ගින්දර විකක් ඉල්ලුවේ ය. ‘පිප පැහැ ගොස් පිපෙන් ගිනි පෙනෙල්ලක් අරගෙන යන්ට’ සියමින් රාස්සී විශාල හැලියක් උසුලා ගත් පිප්ගල් තුනකින් යුත් පිපක් පෙන්නුවා ය. කුමාරයා ගොස් ගිනි පෙනෙල්ලක් ගන්ට පාත් වූ කළ රාස්සී ඔහු එතන ම වූ බිංගය තුළට තල්ල කළා ය. බොහෝ වේලාවක් ගෙවී ගොසිනුත් යකඩතිස්ස කුමාරයා නා නිසා අලින්තිස්ස කුමාරයා පිටත් වූයේ ය.

**ඡානේදය කතා - මාරුවින් විකුමසිංහ
රන් කෙදි කුමාරිකාව
තුන් බැ යෝදයෝ**

ලිංග හේදය

මේ වාක්‍ය දෙස බලන්න.

- යකඩතිස්ස කුමාරයා ගින්දර ඉල්ලුවේ ය.
- රාස්සී පිපක් පෙන්නුවා ය.
- පිපේ ගින්දර දැල්වෙයි.

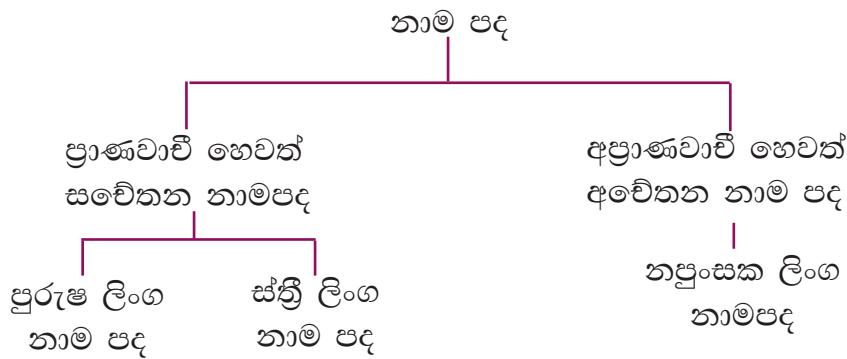
මෙහි, ‘යකඩතිස්ස කුමාරයා’ යන්නෙන් පුරුෂවාවී බවක් ද ‘රාස්සී’ යන්නෙන් ස්ත්‍රීවාවී බවක් ද ‘ගින්දර’ යන්නෙන් අප්‍රාණවාවී බවක් ද හැගෙයි.

එ අනුව,

මිනිසුන්, සතුන් හා කල්පිත ජීවීන් (දේව, යක්ෂ, ආදි) හගවන නාම පද සවේතන, එනම් පණ ඇති හෙවත් ප්‍රාණවාවී පද ලෙස ද ගස් වැළැ හා සෙසු අප්‍රාණික දැ හගවන නාම පද අප්‍රාණවාවී හෙවත් අවේතනික නාම පද ලෙස ද සැලකෙයි.

ප්‍රාණවාවී නාම පද අතරින්

- පුරුෂවාවී බවක් හගවන නාම පද පුරුෂ ලිංග නාම පද වශයෙන් ද
- ස්ත්‍රීවාවී බවක් හගවන නාම පද ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද වශයෙන් ද අප්‍රාණවාවී බවක් හගවන හෙවත් අවේතන ගණයේ නාම පද නපුංසක ලිංග නාම පද වශයෙන් ද හැදින්වේ.

1. පහත දැක්වෙන නාම පද පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග, නපුංසක ලිංග වශයෙන් වගු ගත කරන්න.

(ගිරවා, පොත, පැන, නිවස, වදුරා, ගැහැනිය, මහිලාව, බල්ලා, බැලුලිය, ගස, ගග, කුරුල්ලා, යහළවා, ලේඛිකාව, ගුරුතුමිය)

පුරුෂ ලිංග	ස්ත්‍රී ලිංග	නපුංසක ලිංග

2. කුන් බැං යෝංයෝ කතාවේ ඇතුළත් නාම පද පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග, නපුංසක ලිංග වශයෙන් වර්ග කර දක්වන්න.

‘සිරත් හොඳ දැනුගෙන....’

සුසිරතෙහි යෙදෙමින් දුසිරතෙන් ඇත් වෙමින් සඳාවාර සම්පන්න ජීවිතයක් ගතකිරීමට මගපෙන්වන සිරත්මල්දම්පදේශසාහිත්‍යයෙහිලා සැලකිය හැකි කාචා කෘතියකි. පහසුවෙන් මතකයේ රැඳෙන සරල සූගම බස් වහරකින් මේ කවී පබදන ලද්දේ ඇම්.ඇල්. සිල්වා ගුරු මූහන්දීරමතුමා විසිනි. ලමා වියේ සිට යහපත් පුරුෂ ආකල්ප ඇතිව සමාජයට වැඩිදායක ලෙස ජීවිතය හැඩ ගස්වා ගන්නා ආකාරය මේ කවිවලින් කියුවේ.

1.	නමින් පට
රනින් රුවනින්
කුලෙන් රජ
ඒයින් එල කිම සිරත්	බැන්දත්
දිලුණත්
ව්‍යවත්
හැරියෝත්
2.	ඉර උදා
පලමුව තැගිට සිහි
අලසකම් දුරු
කරන් වැඩපළ දියුණු	වන්නට
කොට
කොට
වන්නට
3.	වැඩක නො යෙදී
නරක අතට ම
කිමෙක වන
වැඩක එබැවින් යොදනු	සිත
පෙරලෙත
යහපත
තම සිත
4.	හිස අවුල්
කිඹටු වැරහැලි
පහුයෙකුගේ
ඉඹුම හොඳ නැ බුත	කරගෙන
ඇදුගෙන
විලසින
කරමින

5.	අතින් අත බැදු
නො යන් මං
තැනීන් තැන
නො යන් කරුණක් තැතිව	පෙල
මාවත්වල
කඩවල
කිසි කල
6.	කැමට කැදිරකම්
තව මට කියමින් කැ
තරහට කැමක් විසි
එලි පිට හිටගෙන කැම	නො කරන්නේ
නො ගසන්නේ
නො කරන්නේ
නො කන්නේ
7.	අග වැසුමෙන් නිසි ඇදුම්
බඩා නෙරුමෙන් රෙදි ඇද නොම
හිස වැසුමෙන් කිසි තැන
සුදුසු තැනීන් නිසි ලෙස	අදින්නේ
ගන්නේ
නො වදින්නේ
පලයන්නේ
8.	උතුමන් ඉදිරියෙ කෙල
ඉදිමින් එහි පා දිග
එලෙසින් ඉද ඇැනුම්
සියතින් එලෙස ම හිස	නො ගසන්නේ
නො කරන්නේ
නාරින්නේ
නො කසන්නේ
9.	එක ම වැඩක නිතර ම
වෙන ම වෙන ම වැඩ සලකා
පෙනුම ඇතුව හොඳ වැඩ
තරම නො දැන වැඩකට	නො යෙදෙන්නේ
ගන්නේ
කරපන්නේ
නො බසින්නේ
10.	හිසකේ විදා ගෙන යම් තැනකට
හිසකේ විදා ගෙන උතුමන් වෙත
හිසකේ විදා ගෙන දොරකඩ
හිසකේ විදා ගෙන සබ මැදූ	නො යමි
නො යමි
නොම ඉදිමි
නො ගැවසේමි
11.	අනුන්ට බුහුමන් දී
තමන්ට බුහුමන් ලැබෙයි
අනුන්ට තම වංශය
ලබන්ට නම්බුව	සලකන්නේ
එයින්නේ
කියමින්නේ
නො සිතාපන්නේ

අවබෝධය

1. යහපත් සිරිත් අත් නො හැරීමේ වැදගත්කම ප්‍රකාශ වන කවිය උපුටා දක්වන්න.
2. මේ කවියට අනුව ආහාර අනුහවයේ දී වැදගත් වන සිරිත් මොනවා ද?
3. පාඩමේ කියුවෙන ආකාරයට ඇඳුම් පැලදුම් පරිහරණයේ දී සලකා බැලිය යුතු කරුණු මොනවා ද?
4. උතුමන් ඉදිරියේ හැසිරිය යුතු ආකාරය කවියා දක්වා ඇත්තේ කෙසේ ද?

ලුබිත අභ්‍යාස

1. තිවසේ දී, පාසලේ දී, මහ මග දී ඔබ පිළිපදින හොඳ සිරිත් මොනවා ද?
 2. පහත සඳහන් පදචල අර්ථය ප්‍රකාශ වන සේ වාක්‍ය නිරමාණය කරන්න.
 - i. පට බැඳීම
 - ii. රුවනින්
 - iii. විදා ගෙන
 - iv. වැරහැලි
 3. උදය ම පූඩු දී
මුහුණට දිය දී
කුලදෙවි නම දී
ගේ දොර නම දී
- මෙම කවියේ කියුවෙන යහපත් සිරිත් දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. සිරිත් - දුසිරිත් ගැන ඔබ අසා ඇති වෙනත් කවියක් ලියන්න.
2. පන්තිය ක්‍රීඩා වලට බෙදී ඔබේ පාසලට හෝ පන්ති කාමරයට වඩාත් වැදගත් වන ගුණධර්ම කවියට නගා දරුණුනිය පෝස්ටරයක් නිරමාණය කරන්න.

කුමාරතුංග මූනිදාස සිංහල භාෂා සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි විශාල පෙරේලියක් සිදු කළ පත්‍රවරයෙකි. කුමාරතුංග මූනිදාසයන්ගේ සාහිත්‍ය සේවාව අංශ කිහිපයකට විහිදෙයි. ලමයින් සඳහා රවිත ගදා හා පදා නිරමාණ ඒ අතරින් ප්‍රමුඛ වෙයි. හන්පණ, හීන්සැරය, මැගුල්කුම එතුමන් විසින් ලමයින් සඳහා රවිත ප්‍රබන්ධ වන අතර කුමර හේ ආදි පදා කාති ඒ ඒ වයස් මට්ටම අනුව ග්‍රේණිගතව ඉදිරිපත් කර ඇත. පාසල් සිසුන් සඳහා එතුමන් විසින් සම්පාදිත කියවන නුවන (හයවන ග්‍රේණිය) කාතියෙන් උප්‍රටා ගත් කතාවක් මෙහි දැක්වේ.

එම් කළවර ද්‍රව්‍යයකි. නිරු බැසැ සතර පැයකට වඩා ගෙවුණේ යැයි නො සිතමි. එදා මට බඩා පුරා කන්නට ආහාරයක් නො ලැබුණු හෙයින්, ලැගැ මැ ගම්මානයකට ගොස්, කුමුරකට වැදී ගොයම් විකක් වත් කන්නට රෝ බෝ වන තෙක් බලා සිටියෙමි. තිකම් මැ සිටියේ නො වේ. වැඩි රසක් නැතත් අසලැ වූ ගසෙකැ අත්තක් මගේ සෞඛ්‍ය පැමිණියේ යැ. මම ඉන් කොළ වික වික වරින් වර් කටට යැවුවෙමි.

දිග ඩුවක් ඇසෙන්නට වියැ. ඒ, මා පෙර ඒ තරම් අසා පුරුදු හිවල් ඩුව නො වේ. නො බැසැ මැ, නො නැගැ මැ, එක් පමණට පැවැති තියුණු භබේකි. හිවල් ඩුව තැගී, බසී, තැගී, බසී. එබදු තැගීමෙක් බැසීමෙක් මේ භබේහි නුවුයේ යැ. මා යන්නට සිතා සිටි කුමුර මගේ සිතින් ඇත් වියැ. කොළ අත්ත ද කටට මුත් සිතට නො වන්නේ යැ. දැන් සිත නටවන්නේ මේ අප්‍රත් හඩ යි. නුපුරුදු හඩක් ඇසුණු විටැ පරික්ෂාකාරී වීම අප කා ගේත් සිරිත නො? ඒ සිරිත වැඩි වේලාවක් පවත්වන්නට මට නො ලැබුණේ යැ. මගේ සෞඛ්‍ය වලගත් මා නො දන්වා මැ, සැකීන් දිසා මාරුවක් කෙලෙළා යැ. මා එක් වර මැ උඩ යන්නට වන් සැටියෙක් ද හැගීණි. එවර ඇසුණු ඩුව එතරම් තියුණු යැ, එතරම් හයෝකර යැ.

එම ඩුව මහ දරුණු සතුකශේගෙන් ආ බවට මට දැන් සැකයෙක් නැත්තේ යැ. පෙර කිසි කළෙකැ නුවු වෙනසෙක් මගේ සිතට විදින්නට වියැ. හය මට එ තරම් පුරුදු නො වන බව ඔබ දනිති. එදා එක වරට මැ මගේ සිත එය වහා පුරුදු කරන බව මට හැගුණේ යැ. ඒ හැගීම කෙබදු දැයි මා සලකා

බැඳුයේ එතැනට බොහෝ ඇත දී යැ. ඇයි? ඩුව එවු සතා අහස පොලොව දෙදරවා ගෙනැ ආයේ, මට පෙනෙන්නට මැ වී යැ.

මගේ පාදයේ මට වඩා හොඳ හපන්තු යැ. ඔහු මට කොතරම් හිතවත්තු ද යනු ඉදුරා වැටැහුණේ එදිනැ යැ. වෙන දා මගේ සිත තො දන්වා එක ද පාදයෙක් තො සෙලැවුණේ යැ. පාදයේ සිත දන්වන්නට තව මොහාතක් තැවැතුණු නම්, මේ පුවත ඔබට කියන්නට වත් මට අවසරයෙක් තො ලැබෙන්නේ යැ. අත්‍යායෙනි, තොපට පින් සිදු වේවා. තොප එදා මා වන මැදට ගෙනැ ගිය තරම් ඉක්මන්නට මට එය සිතීම ද තො හැකි යැ. එදා නම් තොපට පින් දෙන්නට ද මට සහි මද වියැ. කමා කරවූ.

වන මැදැ දී මම බියෙන් ගැසි ගැසි, මද කොටැ පසු පස බැඳුයෙම්. හයානක යි! භයානක යි! ඒ සතා ඇදෙන්නේ පලමු මට පෙනුණු සැරියට නම්, එය මගේ මේ මහ හිසට කුඩා වෙතොත් මදෙකි. ඒ ඇසින් මහත් ආලෝකයක් නික්මී, වන මැදැ ගව්වක් පමණ ඇතට විහිදී ගියේ යැ. ආලෝකය සුදු යැ. මට ඒ ඇස දකින්නට ලැබුණේ මොහාතෙකි. එතරම් වේගයෙන් සතා ඇදී ගියේ යැ. අහෝ, ඒ සතාගේ දිග මහත! මා වැනි අලි දහසක් එක් තැන් වී, හිසින් හිස දී සිටි දෙදෙනා බැහින් පන්සියයක් පෙළට සිටැ, එසේ සිටියවුන් පිටැ නැගී ඉතිරි පන්සියය සිටිය හොත්, ඒ සතාගේ දිගට මහතට සරිලන අලි වැළක් වෙති යි සිතම්. මේ ගණන මා සිතා ගත්තේ පසු වැයැ. එ වේලේ නම් මට මගේ හිස් ගණන ද මතක නැති වියැ. ඔහුට පාද බොහෝ ගණනෙක් වූයේ යැ. හොඳ සිහියෙන් සිටි විටෙකැ වත් එය ගණන කිරීම තො හැකි යැ. ගණන් කිරීම තබා, පා නැගීම හෙළීම වත් කෙසේ කැරිණි ද යනු තො කියැ හැකි යැ. ගමන එතරම් වේගවත් යැ. එය එසේ වුව ද, ඒ සතාගේ ඉතා විශාල මුඛ මහත් ගණනක් බව ද සියල්ල එකට එක ලං වැ අංගයෙහි පිහිටි බව ද හොඳින් පෙනුණේ යැ. මා සිටියේ සතාගේ දක්ෂීණාංශයේ යැ. වාමාංශයෙහින් මුඛ වී ද තො වී දැ යි තො දතිම්. පෙනුණු මුඛවලින් නම් ආලෝකයෙක් නිකුත් වූයේ යැ.

ඒ සතාගේ ගමන තමා ගමන! එතරම් දිග එතරම් මහත ගරීරයක් ඇදෙන කලැ අහස පොලොව දෙදැරීම පුදුමයෙක් තො වේ. පුදුමයට කාරණය නම්, දිවෙමින් මැ ඔහු ලන හතිය යි. එය ගව්වක් දුරට ඇසේ යැයි සිතම්. හති ලන කලැ මුදුනින් මහ කළ වලාකුල් නික්මෙයි. හිස් මුදුනෙහි නාසය වී ද, කටෙක් වී දැ යි තො දතිම්. කුමක් වුවත් එහි විවරය ඉතා මහත් වියැ යුතු යි. එයින් නිකුත් වනුයේ නිකම් මැ කළ වලාකුල් තො වේ. මැද තුරෙහි ඉතා මහත් ගණනක් දීප්තිමත් තාරකා ද වෙයි.

ඉතින් මේ සතා ගැනැ ඔබගේ හැරීම කෙසේ ද? අපි, අලි මේ වනයේ අනාදි කාලයක් මූල්‍යෝගී විසුම්. සතා වශයෙන් අපගේ හැරීම වූයේ, මේ, අලිනට ඇරුණු වනයෙකු කියා යැ. හැරීම දැන් වෙනස් කරන්නට කාලය නො පැමිණියේද? ඒ සතාගේ ආහාරය කුමක් දැයි නො දතිමි. මස් බුදින්නෙක් තම් දිනකට අලින් පනසක් මද වෙති යි සිතමි. ගහ කොළ කන්නෙක් තම් මේ මහත් වනය සත් අට දිනකට වඩා නො සැඟේ. ඒ කුමක් කෙසේ වූව ද අපට ලැබූ දොව හයෝකර යැ. අප්‍රතික්‍රියාවස්ථාව කඳ මැදට මැ පැමිණෙන්නට පළමු වාසයට වෙන වනයක් සොයා ගැනීම නුවණට පුරු යැ මගේ කල්පනාව.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

නො බැසැ ම	-	අඩු නොවී
නො නැගැ ම	-	වැඩි නොවී
සිත් තට්ටන්නේ	-	සිත්වන්නේ, හිතෙන්නේ
දිසා මාරුවක්	-	පැති මාරුවක්
තියුණු	-	සියුම්, තික්ෂණ
පරික්ෂාකාරී වීම	-	විමසිලිමත් වීම
හයෝකර	-	ඩියකරු, බිය ගෙන දෙන
පාදයෝ	-	කකුල්/පා
අලි වැළක්	-	අලි ජේලියක්
මුඛ	-	කවුඩා/ජනේල
මහත් ගණනක්	-	විශාල ප්‍රමාණයක්/වැඩි ගණනක්
දක්ෂීණාංශයේ	-	දකුණු පැත්තේ (දක්ෂීණ+ආංශයේ)
වාමාංශයේ	-	වම් පැත්තේ (වාම+ආංශයේ)
විවරය	-	සිදුර, විවෘත වූ කොටස
මැද්‍යුරෙහි	-	මැද හරියේ (මැද+අතුරෙහි)
අනාදි කාලයක්	-	ඉතා ඇති කාලයේ සිට
මස් බුදින්නෙක්	-	මස් කන්නෙක්
ලැබූ දොව	-	ලැබූ කලදසාව
අප්‍රතික්‍රියාවස්ථාව	-	ප්‍රතිකර්මයක් කළ නො හැකි අවස්ථාව (අ+ප්‍රති+ක්‍රියා+අවස්ථාව)
කඳ මැදට	-	ඉතා සම්පයට (කට ලැගට ම)

1. අලියාට ඇසුම් පුවෙහිත්, හිවල් පුවෙහිත් වෙනස කුමක් ද?
2. අලියා වේගයෙන් දැඩු බව හැගවෙන වාක්‍යය උපුටා දක්වන්න.
3. අලියා තමන් දුටු අමුතු සතාගේ විශාලත්වය ප්‍රකාශ කළේ කෙසේ ද?
4. මෙහි දැක්වෙන සතාගේ ආහාරය කුමක් විය හැකි යයි ඔබ සිතන්නේ ද?
5. අලියා දුටු අමුතු සතාගේ බාහිර ලක්ෂණ සරලව පැහැදිලි කරන්න.

ලුබිත අභ්‍යාස

1. අර්ථය සාපුරුව ම නො කියා වකුව කියුවෙන වැකි කිපයක් පහත දැක්වේ. ඒවායේ සාපුරු අදහස ලියා දක්වන්න.
 - i. ‘අසලැ වූ ගසෙකැ අත්තක් මාගේ සොබට පැමිණියේ යැ’
 - ii. ‘කොළ අත්ත ද කටට මුත් සිතට නො වන්නේ යැ’
 - iii. ‘මාගේ සොබත්, වලගත් මා නොදුන්වා මැ සැණින් දිසා මාරුවක් කළේ යැ’
 - iv. ‘මේ පුවත ඔබට කියන්නටවත් මට අවසරයක් නො ලැබෙන්නේ යැ’
 - v. ‘හති ලන කලැ මුදුනින් මහ කළ වලාකුල නික්මෙයි’
2. මෙම කතාව රචනා කර ඇති භාෂාවෙහි දක්නට ලැබෙන විශේෂතා දෙකක් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. මෙම කතාව නිවැරදිව උච්චාරණය කරමින් හඩ නගා කියවන්න.
2. කුමාරතුංග මුනිදාස මහත්මාගේ වෙනත් ලමා සාහිත්‍ය කාති සොයා කියවන්න.
3. රේලුග පිටුවේ දැක්වෙන්නේ ‘සකස්කඩ්’ නම් පැරණි පොතෙන් උපුටා ගත් කොටසකි. එය නිවැරදි උච්චාරණයෙන් යුතුව ගබා නගා කියවන්න.

සකස්කඩ

නම: ග්‍රී සණාය

දිපවිකරුහ්වය මුතිශ්වර පාදමලේ
සන්ත්‍යුප්‍ර ලබධමමත්තං කරුණාං විධාය
අත්‍යාහිතං පරිහිතං සුකාතං විශේෂාත්
සිද්ධං නමෝස්තු සුගතාය ජගද්ධිතාය.

අප තථාගතයන් සංසිද්ධාගේෂ සම්භාර විශේෂ සාක්ෂාත්කරණය සර්වපාපමලපුක්ෂාලනක්ෂම ආත්ම මෝක්ෂ නිර්පේක්ෂ වැ, උදයව්‍යය හඩිග හයාදිනවාදී තවමහා විදුරුණනයාන පරම්පරාධිගත නිරවාණ මහා සසරට පරිධාවමාන සමස්ත සත්ත්ව මාත්‍යිගය මහා කරුණාඩිකුණයෙන් හමින වැ, ජාති ජරා හඩිග හඩිහිහඩිග හයානක රාගද්ධේවිඡාමරු මදමාන සාරම්භාදික්ලේෂ මකර නිකරාකිරණ සංසාර මහාරණවාවතීරණ ද්වාප්‍රේම දාෂ්ටේජාලාවබද්ධ, සර්වසත්ත්ව සමුද්ධරණානුබද්ධ බුද්ධි ඇති වැ

කායෝවිත නිර්පේක්ෂාහිජාත නිරහරාහාහිත සර්වලෝකකදීපායමාන දිපවිකර තථාගත ව්‍යාකරණාහිමේකයෙන් උදිණක්ලේෂමලාපගම කොට් නිරමල වැ අනේක මුක්තිමුක්තානුයාත සම්සක් සම්බෝධී සම්භාර හාරාලඩිකාරයෙන් සම්ලඩිකාත වැ-ගණ්ව-දුපාසාමාන පාරමිතා දුතිකානුනියමාන ධර්ම රාජා ලක්ෂ්මී සඩිගම ගමන මඩිගලයට ආරම්භ කොට් වැ...

විශේෂණ පද

පාඨමේ සඳහන් පහත දක්වා ඇති පද ගැන ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න.

කළවර ද්‍රවසකි

දිග ඩුවක්

මෙහි ද්‍රවසකි, ඩුවක් යනු නාම පදයි. මෙම නාම පද විස්තර කිරීම සඳහා කළවර, දිග යන පද යොදා ගෙන ඇත. කිසියම් පදයක් විස්තර කෙරෙමින් රට ඉදිරියෙන් යෙදෙන පද විශේෂණ නමින් හැඳින්වේ. ඒ අනුව කළවර, දිග යන පද විශේෂණ පදයි. පහත සඳහන් පද ද විමසන්න.

ලිස ලමයා

ලොකු පොත

දිග මේසය

ලිඛිත අභ්‍යාස

- විශේෂණ පද සහිතව ලියා ඇති නාම පද පහක් පාඨමෙන් උපුටා ලියන්න. විශේෂණ පදය යටින් ඉරක් අදින්න.
- පහත සඳහන් විශේෂණ පද, එක් පදයක් නාම පද දෙකක් සමඟ වන ආකාරයට යොදා වෙන දහයක් සකස් කර ලියන්න.
 - පූඩු
 - කුඩා
 - ලිස
 - සිනිඳු
 - දීරස
- ඉහත අභ්‍යාසයදේ දී සකස් කළ විශේෂණ සහිත නාම පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

පන්සියපනස් ජාතක පොත ලියැවුණේ කුරුණෑගල රාජධානී සමයේ දී ය. එය බුදුන් වහන්සේගේ පුරුව ජන්ම පිළිබඳ කතා පුවත් සමුහයක් ලෙස සැලකේ. එයට මූල් වූ කතා ලියැවී ඇත්තේ පාලි භාෂාවෙනි. ජාතක පොතෙහි ඇතුළත් කතා සංඛ්‍යාව 547ක් වූව ද ආසන්න ම දහයේ ගුණාකාරය සලකා එය 550ක් සේ පිළිගන්නා බව ගුන්ථ නාමයෙන් පෙනෙයි. ජාතක කතාවලට අනුව බෝසත්තුමා ලේන, මුව, ආදි සත්ත්ව කුලවල ද උපත ලබා ඇත. මෙම පාඩමේ එන නලපාන ජාතකයේ දී බෝසත්තුමා වදුරු රජකු ලෙස දැක්වේ. සිය වානර සමුහයාගේ ජීවිත දීය රක්ෂකුගෙන් බේරා ගැනීමට එම වදුරු රජතුමා ප්‍රඟාවන්තව කටයුතු කළ ආකාරය මෙම කතාවට පාදක වී ඇත.

තව ද එක් සමයෙක්හි දෙවි බණින් මුදුනෙහි කෙළනා පා පියුම් ඇති ලේකස්වාම් වූ සර්වජයන් වහන්සේ කොසොල් දන්විවෙහි සැරිසරා ඇවිදිනා සේක් නලපාන නම් ගමට පැමිණ නලපාන පොකුණ සම්පයෙහි වූ වැටකේ වනයෙහි වසන සේක් බට දඩු අරහයා මේ ජාතකය වදාල සේක.

එසමයෙහි හික්ෂුන් වහන්සේ නලපාන නම් පොකුණෙන් පැන් සනහා ඉදිකටු කුලා නිසා සාමණේරයන් වහන්සේ ලවා බට දඩු කප්පවා ගෙන්වා ගෙන ඒ සියලු බට දඩු ගැට නැතිව ඒකවිෂ්දව දිගට ම සිදුරු නියාව දැක බුදුන් කරා ගොස් “ස්වාමිනි, අපි ඉදිකටු කුලා නිසා බට දඩු ගෙන්වුමිහ. ඒ බට දඩු මුළ පටන් අග දක්වා දිගට ම සිදුරු ය. මේ කිමෙක්දැ”යි විවාලේය. සර්වජයන් වහන්සේ එබස් අසා “මහණෙනි, මේ මාගේ පුරාතනයෙහි අධිෂ්ඨානයෙකු”යි වදාරා ඉකුත් වත් දක්වා වදාල සේක.

යට ගිය දවස එවන ලැහැබ වල් වූයේ ය. එපොකුණෙහි එක් දීය රක්ෂකේ පොකුණට බට මිනිසුන් කන්නේ ය. එසමයෙහි බෝධිසත්ත්වයෝත් තිත් මුවකු සා මහතැති වදුරු රජව අසූ දහසක් පමණ වදුරන් විසින් පිරිවරන ලදුව වදුරු මුළ පරිහරණය කෙරෙමින් ඒ වනයෙහි වසන්නාහු ය. ඒ මහ බෝසතාණෝ වානර සමුහයාට අවවාද දෙන්නාහු “දරුවෙනි, මේ වනයෙහි විෂ වෘක්ෂයෝත් අමනුජයාධිගෙහිත වූ ප්‍ර්‍ර්‍යාචරණීහුන් වෙති. එසේ හෙයින් තොපි හැම නො කැ විරු එලාභ්‍යයෙක් කතොත් වේවයි තුෂ්‍ර විනක් බොතොත් වේවයි මා විවාරා ම කට බොව”යි විධාන කළේය. ඒ

වානරයෝත් එබස් “යහපතු”යි පිළිගෙන එක් දච්චක් පෙර නො ගිය විරැ තැනකට ගොස් එතැන්හි දහවල් දෙවරු ඇවිද පැන් සෞයන්නාහු, එක් පොකුණක් දැක පැන් නො බී ම බෝධිසත්වයන්ගේ රම බලා උන්නාහු ය. එකල්හි බෝධිසත්වයෝ අවුත් “කිමෙක් ද? දරුවෙනි, පැන් නො බොව් දැ”යි කිවූ ය. වානරයෝ කියන්නාහු “නුඩි වහන්සේ එන තෙක් බලා උනුමිහ”යි කිවූ ය. බෝධිසත්වයෝ “දරුවෙනි, තොප කළ දේ යහපතු”යි කියා පොකුණ සිසාරා ඇවිද පියවර පරීක්ෂා කරන්නාහු දියට බට පියවර ම දැක දියෙහි ගොඩ නැගි පියවරක් නොදැක “ශේකාන්තයෙන් මේ අමත්‍යාජා පරිගාහීත වූ පොකුණක් වූව මැනව”යි දැන පැන් නො බී උන්නා වූ තොප විසින් කළ දැ ඉතා යහපත් වන්නේ ය. “මේ අමත්‍යාජාධිගාහීත පොකුණෙකු”යි කිවූ ය.

ලදක රාක්ෂසයා ද ඒ වදුරන් දියට නො බස්නාවුන් දැක තිල් වූ බඩ හා බවල වූ මුඛ ඇතිව රත් වූ අතුල් තල, පතුල් තල ඇතිව හයාකර වේශයෙන් දිය දෙබැඳු කොට තික්ම “කුමක් නිසා උනු ද? පොකුණට බැස පැන් බොව”යි කිය. එකල මහ බෝසතාණෝ ශ භට කියන්නේ “මේ පොකුණෙහි උපන් උදක රාක්ෂයයා නම් තෝ දැ”යි විවාලේයි. “එසේ ය මම ය” කී කල්හි “පොකුණට බටුවන් කන්ට ලැබෙන්නේ දැ”යි කිවූ ය. “එසේ ය ලබමි, මම මේට බට යටත් පිරිසයයින් පක්ෂීන් පටන් කිසි කෙනෙකුන් නො හරිමි. තොප හැම දෙනාත් කන්නෙම් වේ දැ”යි දිය රකුසු කී ය. එබස් ඇසු බෝධිසත්වයෝ “අපි නොප අප හැම දෙනා කැ නො දෙමිහ”යි කිවූ ය. “එසේ කළ පැනුත් බොන්නෙවි දැ”යි දිය රකුසු කී ය. “එසේ ය පැනුත් බොමිහ. තොප වසගයටත් නො පැමිණෙමිහ”යි කිවූ ය. “එසේ කළ කෙසේ පැන් බොව් දැ”යි උදක රාක්ෂයයා කී කල්හි “කිමෙක් ද? තෝ බැස පැන් බොති යි සිතන්නෙහි දැ”යි බෝධිසත්වයෝ කියා “අපි හැම අසු දහසක් පමණ වදුරෝ පොකුණට නො බැස ම එකී එකී බට දණ්ඩක් ගෙන අකුල් දණ්ඩන් පැන් බොන්නාවුන් මෙන් තාගේ පොකුණෙන් පැන් බොමිහ. එසේ කල්හි තොපි අප හැම දෙනා කන්ට අසමත් වන්නෙහි වේ දැ”යි කිවූ ය. මෙසේ කියා මහ බෝසතාණෝ එක් බට දණ්ඩක් ගෙන්වා හැර ගෙන පාර්ශ්ව ධර්මයන් ආවර්ශනා කෙරෙමින් සත්‍යත්වියා කොට මුඛයෙන් පිශිපුහ. බට දණ්ඩ ඇතුළෙන් කිසි ම ගැටයක් නැතිව මුල සිට අග දක්වා හැම තැන සියුරු විය. මෙම කුමයෙන් අනිකුත් බට දඩු ගෙන්වා පිශි දුන්නේ ය. තව ද මෙසේ කල්හි පිශි නිම වන්නට නො පිළිවන්ය ය කියා බෝධිසත්වයෝ මේ පොකුණ වට කොට හට ගත් සියලු බට දඩු එකවිෂ්ද වේව”ය කියා අධිෂ්ථාන කළයේ ය.

බෝධිසත්වවරයන්ගේ කුසල් මහත් බැවින් සිතු දෙය සමඟ්ද වන්නේ ය. එසේ හෙයින් එතැන් පටන් ඒ පොකුණ වට කොට සියලු ම බට දඩු එකවිෂ්ද

විය. ඒකරන්දු විය. මේ කල්පයෙහි කල්පස්ථායික වූ ප්‍රාතිභාරය සතරෙක් වන්නේ ය. ඒ සතර කවරේ ද? යත්, වන්ද්‍යාගේ ගැ ලාංශ්‍යනය මේ කල්පය මුළුල්ලේහි ගින්නෙන් නො ද්‍රව්‍යන්නේ ය. වට්ටක ජාතකයෙහි ගිනි නිවී ගිය තැන් මේ කප මුළුල්ලේහි ගින්නෙන් නො ද්‍රව්‍යන්නේ ය. සට්‍රිකාර නම් ක්‍රමිභකාරයාගේ ගෙය පිහිටි තැන් සියලු මේ කප නො තෙම් තිබෙන්නේ ය. මේ පොකුණ පිරිවරා සිටි සියලු බට දඩු මේ කප මුළුල්ලේහි ඒකරන්දු ව තිබෙන්නේ යයි මෙසේ කල්පස්ථායි වූ ප්‍රාතිභාරය සතරෙක් වන්නේ ය. බෝධිසත්වයෝ මෙසේ අධිෂ්ථාන කොට එක බට දැන්චික් ගෙන උන්නාහු ය. ඒ අඡුදහසක් පමණ වානරයෝත් එකි එකි බට දැන්චික් ගෙන පොකුණ පිරිවරා උන්නාහු ය. ඔහු හැම දෙනාත් බෝධිසත්වයන් බට දැන්චින් උරා පැන් බොන්නට පටන් ගත් කල්හි හැම දෙන ම ගොඩ හිද බට දැන්චින් උරා පැන් පූවාහු ය. මෙසේ ඔවුන් හැම දෙනා පැන් පූ කල්හි උදක රාක්ෂසයා කිසිවක් නො ලැබ නො සතුවූ වූ සිත් ඇතිව තමා වසන්නා වූ ස්ථානයට ම ගියේය. බෝධිසත්වයෝත් සහපිරිවරින් වලට ම වන්නාහුය. ගාස්තා වූ සම්බුද්ධරජාණන් වහන්සේ “මහණෙනි, මේ බට දඩු සිදුරු වීම මාගේ ම පුරාතන අධිෂ්ථානයෙකු”යි මේ ධර්ම දේශනාව ගෙන හැර දක්වා වදාරා පූර්වාපර සන්ධි ගළපා මේ නලපාන ජාතකය නිමවා වදාල සේක.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

අතළ් තල	-	අල්ල
අමනුෂායිගාහිත	-	අමනුෂායන් අරක් ගත්
ආවර්ජනා කෙරෙමින්-	මෙනෙහි කරමින්	
ඇමුල්	-	සුදු මහනෙල්
ඉදිකටු කළා	-	ඉදිකටු දමන කොපුව
උදක රාක්ෂසයා	-	දිය රක්සා
ඒකවිෂ්ද	-	එක් සිදුරක් ඇති
ඒකරන්දු	-	එක් සිදුරක් ඇති
ඒකාන්තයෙන්	-	තිසුකයෙන්, නිශ්චිතව
කල්පස්ථායික	-	කල්පයක් පවතින
කෙලෙනා	-	ත්‍රිඩා කරන්නා වූ
දන්චින්	-	(මල්) නවුවෙන්
දනවිව	-	රාජ්‍යයක ජනාවාස වූ විශාල පුද්ගල
ධවල	-	සුදු

නියාව	-	බව
නිසා	-	පිණිස
නො කැ විරැ	-	පෙර නො කන ලද
නො ගිය විරැ	-	පෙර නො යන ලද
නුපු විරැ	-	පෙර නො බොත ලද
පරිගෘහීත	-	අරක් ගත්
පාලියුම්	-	පාද නමැති තෙලුම් මල්
පිටිවරා	-	වතා රස් වී
ප්‍ර්‍රේකරණීඩු	-	පොකුණු
පුර්වාපර සන්ධි ගළපා	-	කතාවක ආරම්භයේ සහ අවසානයේ සම්බන්ධය ගෙන හැර දක්වා
ප්‍රාතිභාරය	-	භාස්කම/මනුෂ්‍යත්වය ඉක්මවූ පුදුම සහගත සිදුවීම
එලාඑලයෙක්	-	ලොකු කුඩා ගෙඩි වර්ග
(පොකුණුව) බට	-	(පොකුණුව) බැස්සා වූ
බටුවන්	-	බැස්ස අය
බමුන්	-	බහුමයන්
බෝසතාණන්	-	ඛුද්ධත්වය පිණිස පෙරුම් පුරන්නන්
මුවකු සා	-	මුවකු තරම්
යටත් පිරිසෙසයින්	-	අඩු ම වශයෙන්
ලෝකස්වාමී	-	ලොවට තායක වූ; එනම් බුදුරජාණන් වහන්සේ
වුදුරු මුළ	-	වුදුරු රංචුව
වලට	-	කැලැවට
වල් වූයේ ය	-	කැලැවක් බවට පත් විය
වසගයට	-	යටතට
සත්‍ය ක්‍රියා	-	තමාගේ සත්‍ය වූ ගුණයක් සලකා එම සත්‍යයේ බලයෙන් තමාගේ අදහස ඉටුවේවා සි කරන අධිෂ්ථානය
සමංද්ධ වන්නේ ය	-	සාර්ථක වන්නේ ය, සඳු වන්නේ ය

සර්වයු	-	ලොව සියල්ල දත් උත්තමයා; එනම් බුදුරජාණන් වහන්සේ
සහපිටිවරින්	-	පිටිවර සහිතව
සිසාරා	-	වටයක් ගමන් කර
ශ්‍ය ලාක්ෂණය	-	භාවාගේ සලකුණ
වනය	-	කැලය

අවබෝධය

පැඩම කියවා පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

1. වදුරු රංචුව ඔවුන්ට හමු වූ පොකුණෙන් පැන් නො බේවිවේ ඇයි?
2. වදුරු නායකයාගේ පරීක්ෂාවට අනුව ඒ පොකුණ කෙබඳ පොකුණක් ද?
3. උදක රාක්ෂසයාගේ ස්වරුපය ලියන්න.
4. වදුරු පිරිස පොකුණට නො බැස පැන් බේවිවේ කෙසේ ද?
5. වදුරන් පොකුණට නො බැසීම නිසා උදක රාක්ෂසයා කළේ කුමක් ද?
6. තලපාන ජාතක කතාවෙන් ගත හැකි ආදර්ශය කුමක් ද?

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. සූදුසු පිළිතුරු යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

- i. බුදුරජාණන් වහන්සේ තලපාන ගමට වැඩම කර තලපාන පොකුණ සම්පයෙහි වූ වාසය කරන අවස්ථාවේ අරහයා තලපාන ජාතකය දේශනා කළහ.
- ii. හික්ෂුන් වහන්සේ තලපාන තම් පොකුණෙන් පැන් සනහා සදහා එවඟීම මුද්‍රා ලබා බට දැඩු කළේ පවා ගෙන්වා ගත්හ.
- iii. ඒ කාලයෙහි බෝධිසත්ත්වයේ තිත් මුවකු තරම් මහත ඇති වදුරු රජකුව පමණ වදුරන් පිටිවරා ගෙන වාසය කළේ ය.
- iv. මහ බෝධිතාණේ එක් බට දැක්වීක් ගෙන්වා ගෙන ආච්චාර්යනා කරමින් කොට මුඛයෙන් පිශීම නිසා සියලු බට දැඩු විය.

2. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කා විසින්, කා හට, කියන ලද දැයි ලියන්න.

- i. “මහණෙනි, මේ මාගේ පුරාතනයෙහි අධිෂ්ථානයකැ”
- ii. “කිමෙක් ද දරුවෙනි, පැන් නො බොවී ද?”
- iii. “එසේ ය, පැතුත් බොම්හ. තොප වසගයටත් තො පැමිණෙමින”

3. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.

- i. “ස්වාමීනි, අපි ඉදිකටු කුලා තිසා බට දඩු ගෙන්වුමින”
- ii. “දරුවෙනි, මේ වනයෙහි විෂ වෘක්ෂයෝත් අමතුෂාධිගැහිත වූ පුෂ්කරණිහුත් වෙත්...”
- iii. “ඒකාන්තයෙන් මේ අමතුෂා පරිගැහිත වූ පොකුණක් වුව මැනව”
- iv. “බෝධිසත්ත්වවරයන්ගේ කුසල් මහත් බැවින් සිතු දෙය සමඟ්ද වන්නේ ය.
- v. “මේ කළුපයෙහි කළුපස්ථායි වූ ප්‍රාතිභාරය සතරෙක් වන්නේ ය.”

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. මෙම පාඨම නිවැරදි උච්චාරණය සහිතව ගුෂ්කී ගෝවර ගෙලියෙන් පන්තිය ඉදිරියේ හඩ නාගා කියවන්න.
2. පහත සඳහන් වන්නේ ‘නරිබැනා’ නාට්‍යයෙන් උප්‍රටා ගත් කොටසකි. එය නාට්‍යානුසාරයෙන් කියවන්න.

(නරි ගෙදර ගම දුව හඩමින් සිටී. නරියා ඇය සනසන්න වැයම් කරයි.)

නරියා: දැන් ඉතින් ඔහොම කනගාටුවෙන් ඉන්න එපා. මොකක් ද ඉතින් කනගාටුවෙන් ඉන්න තියෙන හේතුව. සත්ත්‍ර උණාට අපිත් දන්නව දීග කන හැරී. (ගම දුව වැලපෙන සැරී බලා) ඉතින් ඕකට ඔය හැරී කැගහන්න ඕනෑ යැ. අදහා අම්මල එන ද්වස. දුවගේ දැවැද්දත් අරං එනව කිවිවේ.

(මේ අතර නැගා පැමිණී අය පිටත සිට)

නරි බැනෝ මේ අහන්න
දැවැද්දත් අරං මෙන්න
අපි ආවා දු බලන්න
ගෙට එන්නට දොර අරින්න

(දෙමුවුපියන් පැමිණ හඩ ගාන ග්‍රැන්දය ඇසුනා නරියා ප්‍රීතියෙන් ඒ බව ගම දුවට පවසයි.)

- නරයා:**
- ඉතිං සැනසෙන්න
හොඳින් පුළුවන් නෙ
දේමලුපියෝ දෙන්න
අැවිත් අර ඉන්නෙ
මෙතෙක් උඩ පැන්නෙ
ගමින් එනකන් නෙ
හුගක් දැවැදේද
ගෙනත් ඇති වෙන්නැ
ගොඩක් බඩු මුටුව
ගෙනත් ඇති වෙන්නැ
හොඳින් කළරින්න
ඉතින් පුළුවන් නෙ
- ගම දුව:**
- (කළබල වී හිස ඔසවා)
මොකක් ද කිවිවෙ?
ගමිං ඇවිදිල්ල!
ගමිං ඇවිදිල්ල
කැවුම කෙහෙලුත් බො
අරං ඇවිදිල්ල
ඉතිං තැගිටින්න
දද ඇස් පිහාන්න
හොඳින් හැරහෙන්න
ගිහිං දොරරින්න
දේමලුපියෝ දෙන්න
හොඳින් පිළිගන්න
- (ගම දුව විශය නැගිට ලකලැහැස්ති වී ගොස් දොර අරියි. ගමරාල, ගම මහගේ සහ කපුරාල ඇතුළ වෙති. ගමරාලගේ හිස මත කැවුම් පෙටිරියක් වෙයි.)
- නරයා:**
- බලං අපි උන්නෙ
එහෙං එනකන් නෙ
මෙහෙං ඉද ගන්න
මෙහෙං ඉදගන්න
(සියල්ලේ ම වාඩි වෙති)
(ගම දුවට)

මුලත් විට කන්න
ගිහින් ගෙන එන්න
(ගම දුව පිට වෙයි)

නරි බැනා:
(ගම මහගෙට)
වැඩික් කර ගන්න
ලදවිවට ගන්න
කෙනෙක් අරගන්න
තමයි මම ඉන්නේ

(ගම දුව ගෙනා ඉලත්තවුව ගම මහගෙට පිළිගන්වමින්)
මුලත් හැපියැක් ද

කොටන්ඩ ද නැත්දේ

ගම මහගෙ:
කමක් නැහැ බැනා
හපන්නට හැක්කි

(ගම මහගෙ ඉලත්තවුව ගනියි. නරියා ගමරාල වෙත යයි.)

නරියා:
සුරුවුට ද බොන්නේ

මුලත් ම ද කන්නේ

ගමරාල:
හෙනා ගෙන එන්න
සුරුවුව බොන්න

(නරියා ගම මහගෙගෙන් ඉලත්තවුව ගෙන එය කපුරාලට පිළිගන්වයි. කපුරාල දාඩිය පිළියි.)

නරියා:
පයිං ඇවිදිල්ල
මහන්සි ද මන්ද

කපුරාල:
ගොඩින් පැන ගත්ත
හුගක් ලැග තින්ද

නරියා:
(සුරුවුව ගෙන එමට පිටත් වී නැවත හැරී)
මෙහෙත් හරි වැස්ස
එහෙත් හෙම වෙන්නැ

සියල්ල:
අපොයි හරි වැස්ස
වෙළත් උතුරන්න

(නරියා සුරුවුවක් ගෙනවිත් ගමරාලට දෙයි.)

මහාප්‍රාණ අක්ෂර

පහත සඳහන් වවන නිවැරදිව උච්චාරණය කරන්න.

(අ)		(ආ)	
ක	කතරගම	බ	සංඛ
ග	ගංගාව	සී	සිංහීයා
ව	ව්‍යුරිතය	ෂ්‍රී	ෂ්‍රීන්දය
ජ	ජනතාව	කුව	කුවාන
ට	ටකරම	යි	පියිය
ඩි	කඩය	ඩ්ලි	ඇංජ්ඩි
ත්‍ර	තරගය	ජ්‍රේන	ස්ජ්‍රේන
ද්‍ර	දුහුවල්	ධෑර්මය	ධෑර්මය
ප්‍ර	ප්‍රහන	ඡ්‍රැන්ඩ්	ප්‍රතිජ්‍රැන්ඩ්
බ්‍ර	බුද්‍රුල්ල	භායානක	භායානක

‘අ’ තීරයේ ඇති වවනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී සහ ‘ආ’ තීරයේ ඇති වවනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී යම් වෙනසක් හඳුනා ගත හැකි දැයි බලන්න.

‘අ’ තීරයේ අකුරු උච්චාරණය කරනවාට වඩා වැඩි හඩකින් ‘ආ’ තීරයේ අකුරු උච්චාරණය කෙරෙන බව අවබෝධ කර ගත හැකි ය. එසේ වඩා වැඩි හඩකින් උච්චාරණය කෙරෙන අකුරු ‘මහාප්‍රාණ අකුරු’ ලෙසත් මහාප්‍රාණ අකුරු ගබා කෙරෙනවාට වඩා අඩු හඩින් ගබා කෙරෙන අකුරු ‘අල්පප්‍රාණ අකුරු’ ලෙසත් හැදින්වේ.

- පාඩමේ සඳහන් වන මහාප්‍රාණ අකුරු සහිත වචන සියල්ල ලැයිස්තුගත කරන්න.
- සුදුසු අක්ෂර යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

සි.....ව (කුඩා/බඩා)න්තාරාමය (කෙ/බෙ)
.....නකය (ග/ස)	ලද්දෙය්.....ය (ග/ස)
.....යා රුපය (වා/ඡා)	පරිව්.....දය (වේ/ශේ)
ව්..... පුත්තක (ජ්/කී)	ග්.....කුය (ජ්/කු)
ගු..... (ඩ්/ඩි)	කු.....ය (ඩ්/ඩි)
ස්.....වර (තා/ථා)	ප්.....පත්තිය (ති/ථි)
අවබෝ.....ය (ද්/ධ)ක්ෂීණ (ද්/ධ)
ප්‍ර්.....ය (ප්/එ)	වර්ග.....ලය (ප්/එ)

සක්දුකුක අක්ෂර

පහත සඳහන් වචන නිවැරදිව උච්චාරණය කරන්න.

(අ)	(ආ)
ග	අග
ඩ	අඩ
ඩ	අද
ඩ	අඛ

‘අ’ තීරයේ වචනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී සහ ‘ආ’ තීරයේ ඇති වචනවල යටින් ඉරි ඇදි අකුරු උච්චාරණයේ දී යම් වෙනසක් හඳුනා ගත හැකි දැයි බලන්න.

සිංහල ලේඛනයේ භමු වන ග ජ ඩ ඕ ඔ යන අකුරු පහ සක්දුකුක අකුරු වෙයි.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- පාඩමෙහි සඳහන් වන සක්දුකුක අක්ෂර සහිත වචන පහ බැගින් සොයා අභ්‍යාස පොතේ ලියන්න.
- ග, ඩ, ඩ, ඕ යන සක්දුකුක අක්ෂරවලට විවිධ පිළ්ලම් එකතු වී සැදෙන වචන දෙක බැගින් සොයා අභ්‍යාස පොතේ ලියන්න.

න

ණ

ල

ඩ

උච්චාරණයේදී මේ අක්ෂර සමාන හඩින් ගබඳ වුවත් ලිඛිමේදී අදාළ අකුර නියමිත ස්ථානයේ නො යෙදුණහොත් අර්ථය වෙනස් විය හැකි ය. නිවැරදි අකුර සම්මතය අනුව ලිඛිම පිළිගත් ලේඛන පිතිය සි.

උදාහරණ:-

(I) කුඩාවේ සිර වී, සරණක් තැතිව සිටි කුරැල්ලා අහසේ සරන කුරැල්ලක දෙස බලා දුක් වනු ඇතැයි ප්‍රමාද සිතිණි.

මෙම උදාහරණයේ පළමුව යෙදෙන “සරණක්” යන්න “පිහිටක්” යන අර්ථයෙන් ද දෙවන “සරන” යන්න “හැසිරෙන” යන අර්ථයෙන් ද යෙදී ඇත.

(II) පැලුව ගිය ගොවියා ගොයම් පැලු පිදී තිබෙනු දැක සතුවූ විය. මෙහි “පැලුව” යන වචනය තාවකාලිකව සැස්ද කුඩා මඩුව යන අර්ථයෙන් යෙදෙන අතර දෙවනුව යෙදෙන “පැලු” යන්න කුඩා ගස් යන අර්ථයෙන් ද යෙදේ.

ම්‍රිඩිත අන්‍යාස

1. පහත සඳහන් වචන යුගල යොදා අර්ථවත් වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

i. කල - කල	iv. වනය - වණය
ii. නුවන - නුවණ	v. උරන - උරණ
iii. පැල - පැලු	

2. පාඩමේ සඳහන් මුරධන අක්ෂර සහිත වචන තෝරා අර්ථවත් වාක්‍යය බැඟින් නිර්මාණය කරන්න.

3. සුදුසු අක්ෂරය යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

බස්නැවතුම් පො.....	(ල, ල)	මැ.....යෝ	(නි, ති)
එ.....නවා	(ල, ල)	වේ.....නවා	(ල, ල)
පරීක්ෂ.....ය	(න, ති)	බ.....නවා	(නි, ති)
මහ..... නිවාසය	(ලු, එ)	වදා.....	(ල, ල)

4. ‘ණ’ අකුරෙන් අවසාන වචන වචන පහක් සොයා ලියන්න.

5. ‘ආ’ අකුරෙන් ආරම්භ වචන වචන පහක් සොයා ලියන්න.

හාජාව මාර්ගයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කරනුයේ අරුත් සහිත ඒකක වන පද මාර්ගයෙනි. කතාවෙහි දී අරුත් පළ කෙරෙනුයේ ගබ්දවලින් සැසුණු පද හාවිතයෙනි. එම පද ලේඛනයෙහි ලා අක්ෂරවලින් ලියා දැක්වෙයි. සිංහලයෙහි පද වර්ග තුනකි. නාම පද, ක්‍රියා පද හා නිපාත යනු ඒ වර්ග තුන සි. වාක්‍යයක් සකස් වන්නේ මේ වර්ග තුනට අයත් පද නිසි පිළිවෙළට පෙළ ගැසුණු විට ය. මේ පාඩම සිංහලයේ ක්‍රියා පද හා එහි ප්‍රහේදු පිළිබඳව ලියවුණකි. වචන හේදය, කාල හේදය, පුරුෂ හේදය හා ලිංග හේදය පදනම් කොට ගනිමින් ක්‍රියා පද වර්ගීකරණය මෙහි දැක්වේ.

දිවයිනේ අනික් පැත්තේ වාසයට යාමට කටයුතු ආරම්භ කළ යුතු ය සි බෝට්ටුව අලුත්වැඩියා කිරීම අවසන් කළ වහා ම රණරාල යෝජනා කෙලේ ය. මූහුදෙන් බඩු ගොඩ ඇදීම ඒ කටයුතු නිසා නතර කිරීමට සිදු විය. කැඩුණු තැවින් මූහුදට වැටුණු ද්‍රව්‍යවලින් විශාල කොටසක් තව ම මූහුදෙහි පා වෙමින් ඇත. වෙරළින් ගෙන ගොස් කුඩාරම්වල තැන්පත් කළ නො හැකි වූ බඩු මූහුද ප්‍රවණ්ඩ වූ විට රළට අසු වී යළින් මූහුදට ගසා ගෙන යාම වැළැක්වීමට වෙරළින් ඇතට ඇද අවශ්‍ය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වැළිවලින් වසන ලදී. දිවයිනේ අනික් පාර්ශ්වයෙහි වාසයට යාමේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද්දේ ය. මවුහු එක කුඩාරමක් ගැලවුහ. කුඩාරමත් එහි තිබු මෙවුට හා ඇතිරිලින් පළමු කොට බෝට්ටුවෙන් අනික් පැත්තට ගෙන යාමට තීරණය කර ගන්නා ලදී. රණරාලත් පියදාසත් බඩු බෝට්ටුවේ දමා එය වෙරළින් මදක් ඇතට හබලින් පැදි රැවු තැබුවුහ. පැය දෙකකින් මවුහු දිවයිනේ අනික් පැත්තට පැමිණියේ ය. වහා ම ආපසු යාම සඳහා මවුහු ඉක්මනින් බඩු ගොඩ අදින්ට වූහ.

“දැන් උල්පතේ හැටි කොහොම ද ක්‍රියා බලමු.” සි පියදාස යෝජනා කෙලේ ය. මවුහු එහි ගියහ. වළ පිරිසිදු දියෙන් පිරි තිබුණේ ය.

“මෙව්වර හොඳ වතුර මම කවදා වත් දැක්කේ තැහැ” සි පියදාස කී ය.

“අපි මේ පැත්තේ පදිංචියට ආවා ම මේ උල්පතෙන් ම වතුර ලබා ගන්ට ප්‍රාථමික වන විධියට සෙවණ ඇති තැනකින් ලිදක් හාරන්ට ඕනෑ,” සි රණරාල

කිවේ ය. “මෙතන සෙවණක් නැති නිසා ලිදේ වතුර ඉක්මනට අඩු වෙන්ට පූජාවනි.”

එතැනින් ඉවත් වූ වහා ම ඔවුහු බෝටුවට තැග ආපසු හියහ. ඔවුන් එපමණ ඉක්මනින් ආපසු ඒම සමරවිකුමගේන් විමලාගේන් පුදුමයට හේතු විය.

“බොහෝම ඉක්මනට ආවා නේ ද?” සි විමලා කිවා ය.

“මෙව්වර ඉක්මනට ඒ ය සි මම බලාපොරොත්තු වුණේ නැහැ” සි සමරවිකුම කී ය.

“අම්මේ, අනික් පාර මමත බෝටුවෙන් යනවා” සි ගරත් කැ ගැසුවේ ය.

“ගරත් අපිත් එක්ක බෝටුවෙන් යන්න තව අඩු දෙකක් විතර උස් වෙන්ට ඕනෑ” සි පොල් ගසක් යට හිද ගනිමින් රණරාල කි ය.

පසු දින රණරාල ඉවුම් පිසුම් සඳහා අවශ්‍ය හාජන ද වෙනත් බඩු රාජියක් ද බෝටුවෙහි පටවා ගෙන දිවයිනේ අනික් පැත්ත බලා යාතා කෙලේ ය. ඊට මද වේලාවකට පසු පියදාස එලිවන් ගොඩින් දිවයිනෙහි අනික් පැත්තට ගෙන යාමට පිටත් විය. පහසුවෙන් ගෙන යා හැකි ඇතැම් හාණේඩ හිස පිට පටවා ගත් බිසේමැණිකාත් ඔවු සමග ගියා ය. සමරවිකුම විමලාගේ ද ලමයින්ගේ ද ආරක්ෂාව සඳහා කුඩාරමෙහි නැවතුණේ ය. පියදාස හා බිසේමැණිකාත් සමග තමාටත් යාමට ඉඩ දෙන්නැයි ඉල්ලා ගරත් හඩන්ට වූ නමුත් විමලා ර්ට ඉඩ තුදුන්නා ය.

පියදාසත් බිසේමැණිකාත් දිවයිනේ අනික් පැත්තට පැමිණෙන විට රණරාල තමා බෝටුවෙහි ගෙනා බඩු වෙරලෙහි තබා ගසක් යට හිද සිටියේ ය.

ඊට පෙර දින ගෙනා කුඩාරම රණරාල පියදාසගේ හා බිසේමැණිකාගේ ද උපකාරය ඇතිව ඉදි කෙලේ ය. ඉක්තිත් ඔවුහු ඉවුම් පිසුම් කිරීමට තැනක් සූදානම් කළහ.

අනතුරුව ඔවුහු තුන් දෙනා ආපසු ඒමට බෝටුවෙහි නැගුණාහ. බෝටුව ගල් වැටියෙන් ඔබිබට යන තෙක් රණරාල එය හබැනින් පැද රුවල නැංවේ ය.

පසු දින දිවයිනේ අනික් පැත්තෙහි වාසයට යාමට සියල්ලෝ ම සැරසුණාහ. හිරැ නැගුණු වහා ම නැගිටි ඔවුහු ගමනට සූදානම් වූහ. රණරාල ඉතිරිව තිබුණු කුඩාරම ගලවා හකුලා බෝටුවෙහි තැබුවේ ය. ඉක්තිත් කුඩාරමේ තිබුණු මෙවට හා ඇතිරිලිත් බෝටුවට ගෙන යන ලදී. පිගන් කෙළේප ආදිය ද වෙනත් ඇතැම් හාජන ද බෝටුවෙහි තැබිය හැකි වන ලෙස ඔවුහු උදය ආභාරය අනුහට කිරීම ඉක්මනින් අවසන් කළහ.

මේ බඩු බෝට්ටුවේ පටවා ගත් රණරාල යාත්‍රාරමිහ කෙලෙළේ ය. ඊට පැය හාගයකට පමණ පසු සමරවිකුම හා විමලා ද පියදාස හා අනික් ලමයි ද කැලය හරහා අනික් පැත්තට යාමට පිටත් වූහ. බිසේෂ්මැණිකා සුජාතා අතින් අල්ලා ගෙන ගියා ය. විමලා ගරත් අතින් අල්ලා ගෙන ගමන් කළා ය.

“අම්මාව එක්ක යන්නේ මම ය”යි පොල් ගස්වල කෙටුම ලකුණු බලමින් ඉදිරියෙන් ගමන් කරන පියදාසට ගරත් කිවේ ය. සැතැප්ම දෙකක් පමණ ගමන් කළ පසු තම කකුල් රිදෙන බව කියා ගරත් හඩන්ට වූ හෙයින් සමරවිකුම මහු ඔසවා ගෙන යන්ට විය. සෙමින් ගමන් කිරීමත් කිප තැනක තැවති ගිමන් හැරීමත් නිසා ඔවුන්ට දිවයින හරහා යාමට පැය හතරක් පමණ ගත විය. ඔවුන් දිවයිනේ අනික් පැත්තට යන විට රණරාල ඔවුන් සඳහා ආහාර පිසමින් සිටියේ ය. තවත් කුබාරමක් ඉදි කිරීමත් තමන් ගෙනා බඩු තැන්පත් කිරීමත් හැරෙන්ට එදින ඔවුන්ට අන් කිසිවක් කිරීමට ඉඩ නො ලැබුමෙන් ය.

රණරාල, ජ්. ඩී. සේනානායක

(කැප්ටන් ජ්‍රේබිරික් මැරියට ලියු මාස්ටරමන් රේඛි නමැති ඉංගිරිසි නවකතාව ඇසුරින් ලමයින් සඳහා ලියන ලද්දකි).

ක්‍රියා පදා

පහත දැක්වෙන වාක්‍ය දෙස බලන්න.

- බිසේෂ්මැණිකාත් ඔහු සමග ගියා ය.
- වළ පිරිසිදු දියෙන් පිරි තිබුණේ ය.
- කුබාරමක් ඉදි කළ යුතු බව රණරාලට සිතිණි.

මෙහි “ගියා ය” යන පදයෙන් යමක් කරන බවක් ද,

“පිරි තිබුණේ ය” යන පදයෙන් යම් සිදුවීමක් ගැන ද,

“සිතිණි” යන පදයෙන් යම් විදිමක් ගැන ද කියවේ.

★ ඒ අනුව “කිරීමක්, සිදුවීමක් හෝ විදිමක්” ගැන කියුවෙන පද, ක්‍රියා පද නමින් හැදින්වෙයි.

ඉහත වාක්‍යවල ‘ගියා ය, පිරි තිබුණේ ය, සිතිණි’ යන පදවලින් වාක්‍ය අවසාන කර ඇත. එබැවින් ඒවා ආභ්‍යාත හෙවත් අවසාන ක්‍රියා ලෙස හැදින්වෙයි.

වචන හේදය

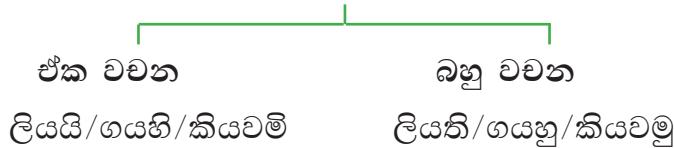
- i. රණරාල යෝජනා කෙලේ ය.
- ii. ඔවුනු ඉටුම් පිහුම් කිරීමට තැනක් සූදානම් කළහ.

මෙම වාක්‍ය දෙකකන් පළමු වැන්නේ උක්තය ඒක වචන නිසා එට අනුරුපව යෙදෙන ආබ්‍යාතය ද ඒක වචන ස්වරුපයෙන් පවතී. දෙවැන්නේ උක්තය 'මවුනු' යන්න යි. එය බහු වචන පදයක් නිසා ආබ්‍යාතය බහු වචනයෙන් තබා ඇත.

i. මල්ලි කවියක් ලියයි.	i. මවුනු කවි ලියති.
ii. නුගී ගියක් ගයහි.	ii. නුගිලා ගියක් ගයහු.
iii. මම පොතක් කියවම්.	iii. අපි පොතක් කියවමු.

මෙම වාක්‍ය ගොනු දෙකකන් වම් පස ගොනුවේ වාක්‍යවල අවසාන ක්‍රියා පද "ලියයි, ගයයි, කියවම්" යනුවෙන් ද දකුණු පස ගොනුවේ "ලියති, ගයහු, කියවමු" යනුවෙන් ද යෙදී ඇත. උක්තය වශයෙන් යෙදෙන පදයේ ඒක වචන බහු වචන හේදය අනුව ආබ්‍යාතවල ද ඒක වචන බහු වචන හේදයක් පවතින බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

ක්‍රියා පද

මූඩිත අභ්‍යාස

1. දී ඇති කතාවේ එන ක්‍රියා පද ඒක වචන, බහු වචන වශයෙන් වග ගත කරන්න.

ඒක වචන	බහු වචන

2. වගුවෙන් උපුතා ගත් ඒක වචන ක්‍රියා පද පහක් බහු වචනයට හරවන්න.
3. එසේ සකස් කරන ලද බහු වචන ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.
4. වගුවෙන් උපුතා ගත් බහු වචන ක්‍රියා පද පහක් ඒක වචනයට හරවන්න.
5. එසේ සකස් කර ගන්නා ලද ඒක වචන ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කර ලියන්න.

පුරුෂ හේදය

ඉහත දැක්වූ ක්‍රියා පදවල උත්තම පුරුෂ, මධ්‍යම පුරුෂ හා ප්‍රථම පුරුෂ යනුවෙන් පුරුෂ හේදයක් ද දක්නට ලැබේ. පහත දැක්වෙන සටහනින් ඒ බැවි පැහැදිලි වේ.

පුරුෂ	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ	(මම)..... කියවම්.	(අපි)..... කියවමු.
මධ්‍යම පුරුෂ	(නුඩී)..... ගයනි.	(නුඩිලා)..... ගයනු.
ප්‍රථම පුරුෂ	(මහු)..... ලියයි.	(මවුහු)..... ලියති.

එ අනුව,

★ උත්තය ලෙස උත්තම පුරුෂ සර්ව නාම පදයක් යෙදෙන වාක්‍යයක ආඛායනය (අවසාන ක්‍රියාව) ලෙස හාවිත කරන ක්‍රියා පදය උත්තම පුරුෂ වේ.

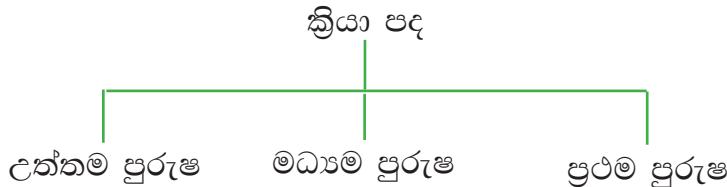
උත්තම පුරුෂ උත්තය	උත්තම පුරුෂ ආඛායනය
මම	(පොත්) බලමි.
අපි	(පොත්) බලමු.

★ උත්තය වශයෙන් මධ්‍යම පුරුෂ සර්ව නාමයක් යෙදෙන වාක්‍යයක ආඛායනය ලෙස හාවිත කරන ක්‍රියා පදය මධ්‍යම පුරුෂ වේ.

මධ්‍යම පුරුෂ උක්තය	මධ්‍යම පුරුෂ ආඛානකය
නුගී/තොටි/යුෂ්මතා	(පොත්) බලහි.
නුගීලා /තොපි /යුෂ්මත්හු	(පොත්) බලහු.

- ★ ප්‍රථම පුරුෂ නාම පදයක් උක්තය ලෙස යෙදෙන වාක්‍යයක ආඛානකය ලෙස භාවිත කරන ක්‍රියා පදය ප්‍රථම පුරුෂ වේ.

ප්‍රථම පුරුෂ උක්තය	ප්‍රථම පුරුෂ ආඛානකය
මහු / ඇය / ලමයා	(පොත්) බලයි.
මහුවූ / ලමයි	(පොත්) බලති.

ලිඛිත අභ්‍යාස

- පාඨමේ එන ක්‍රියා පද පුරුෂ ක්‍රියා යටතේ වෙන් කොට දක්වන්න.

උත්තම පුරුෂ	මධ්‍යම පුරුෂ	ප්‍රථම පුරුෂ

2. මබ කැමති ක්‍රියා පදනම් තෝරා ගෙන එය පහත දැක්වෙන සටහනට අනුව වචනවලටත් පුරුෂවලටත් වර්ග කර වශ ගත කරන්න.

පුරුෂය	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ		
මධ්‍යම පුරුෂ		
ප්‍රථම පුරුෂ		

3. සිදුසූ ක්‍රියා පද වරහන් ක්‍රියා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.

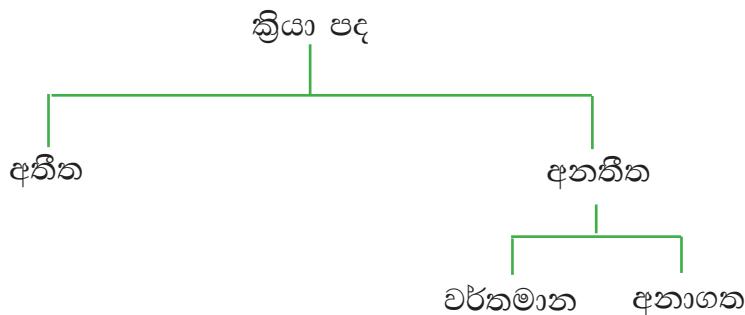
- i. මම අලුත් ලොවක් ...
- ii. අපි අලුත් ලොවක් ...
- iii. නුඩු අලුත් ලොවක් ...
- iv. නුඩුලා අලුත් ලොවක් ...
- v. පමණ අලුත් ලොවක් ...
- vi. පමණි අලුත් ලොවක් ...

(තනති, තනමු, තනහු, තනහි, තනමි, තනයි)

කාල හේදය

- i. පාරිභෝගිකයේ වෙළඳ පළට ගියේ ය.
 - ii. මී මැස්සේ මල් රෝන් උරා බේවෝ ය.
 - iii. ඔහු සිය නිර්මාණය තිමා කළේ ය.
 - iv. මම විදේස්ගත වූයෙමි.
 - v. අපි විදේස්ගත වූයෙමු.
- ★ මේ වාක්‍යවල ඇති “ගියේ ය, ගියේ ය, බේවෝ ය, කළේ ය, වූයෙමි, වූයෙමු” යන ක්‍රියා පදවලින් කියවෙන ක්‍රියාව සිදු කර අවසන් ය. එබැවින් ඒවා අතිත කාල ක්‍රියා පද ලෙස හඳුන්වමු.
- i. මම ගිතයක් රස විදිමි/විදින්නෙමි.
 - ii. අපි ක්‍රීඩා තරගයට සහභාගී වෙමු/වන්නෙමු.
 - iii. නිවේදකයා මවුබස හදාරයි/හදාරන්නේ ය.
- ★ මේවායේ එන ක්‍රියා පදවලින් වර්තමාන කාල අර්ථයක් ප්‍රකාශ කරයි.
- i. මම හෙට ගිතයක් රස විදිමි/විදින්නෙමි.
 - ii. අපි හෙට ක්‍රීඩා තරගයට සහභාගී වෙමු/වන්නෙමු.
 - iii. නිවේදකයා අනිද්දා මවු බස හදාරයි/හදාරන්නේ ය.

* මේ වාක්‍යවල ඇති වර්තමාන ක්‍රියා පදවලින්, අනාගත අර්ථයක් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා හෙට, අනිද්දා යන අනාගත අර්ථ ගෙන දෙන පද යොදා ගෙන ඇත. මුල් ගොනු දෙකෙහි වාක්‍යවල තිබෙන ක්‍රියා පදවල අතීත, වර්තමාන යන කාල දෙක පැහැදිලිව දක්නට ඇත්ත් තෙවන ගොනුවේ වාක්‍යවල අනාගත කාල ක්‍රියා පදයක් දක්නට නැත. ඒ සඳහා වර්තමාන කාල ක්‍රියා පදයක් සමග අනාගත කාල අර්ථයක් ප්‍රකාශ කරන පදයක් යොදා ගන්නා බව ඒ අනුව පැහැදිලි වේ.

ලිඛිත අභ්‍යාස

- දී ඇති කතා ප්‍රවත්තේ එන ක්‍රියා පද, කාල හේදය අනුව වර්ග කර දක්වන්න.
- පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අතීත කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
 - සංගිතයේ මේනිර වාදනයක්
 - අපි වේලාසනින් ම ප්‍රස්ථකාලයට
 - මම පිළිගැනීමේ උත්සවය බැලීමට
 - ගුරුත්වා සිංහල පාඨම
 - මුවුනු අලි අනාථාගාරය
- පහත දැක්වෙන වාක්‍ය වර්තමාන කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
 - කුරුලේලෝ අහසේ පියාසර
 - වන සත්තු කැලැවේ
 - මුවුනු බස් තැවැතුම කරා
 - කාන්තාව මහිලා සම්තියට
 - ශිෂ්‍යයෝ ක්‍රිඩා තරගයට

4. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අනාගත අර්ථය ප්‍රකාශ වන පද යොදා ලියන්න.
- මම විභාගයට ඉදිරිපත් වීමට යම්/යන්නේමි.
 - අපි පෙරහැර බැලීමට යමු/යන්නෙමු.
 - උපාසිකාව විභාරස්ථානයට යයි/යන්ති ය.
 - සම්තියේ සාමාජිකයෝ මළ ගෙදරට සහභාගී වෙති/වන්නෝ ය.

ලිංග හේදය

- මිතුරා පොතක් තැගි කළේ ය.
- මිතුරිය පොතක් තැගි කළා ය.

මෙහි පළමු වාක්‍යයේ ‘මිතුරා’ යන උක්තයට ‘කළේ ය’ යන ආබ්‍යාතයත් දෙවැනි වාක්‍යයේ ‘මිතුරිය’ යන උක්තයට ‘කළා ය’ යන ආබ්‍යාතයත් යෙදී ඇත.

එසේ යෙදී ඇත්තේ උක්තයේ ලිංගයට අනුව ය.
 කළේ ය යන්නේන් පුරුෂ ලිංග අර්ථයත්,
 කළා ය යන්නේන් ස්ත්‍රී ලිංග අර්ථයත් ප්‍රකාශ වෙයි.

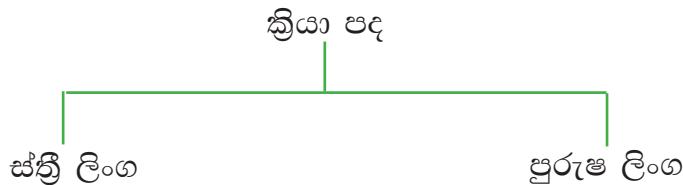
★ මෙසේ ලිංග හේදය යටතේ වර්ග කළ හැක්කේ ප්‍රථම පුරුෂයට අයත් ක්‍රියා පද පමණි.

- මිතුරා පොතක් තැගි කරයි.
- මිතුරිය පොතක් තැගි කරයි.
- මිතුරෝ පොත් තැගි කරති.
- මිතුරියෝ පොත් තැගි කරති.

★ මෙම වාක්‍යවල ක්‍රියා පදයන්හි ස්ත්‍රී ලිංග, පුරුෂ ලිංග හේදයක් දක්නට තැත.

දරුවා බිමට වැවෙයි.
දැරිය බිමට වැවෙයි.
 පොත බිමට වැවෙයි.

- ★ ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ සිංහල භාෂාවේ එන සමහර ක්‍රියා පදවල ලිංග හේදයක් දක්නට ලැබුණු ද බොහෝ ක්‍රියා පදවල ලිංග හේදයක් දක්නට නැත.

මූලික අභ්‍යාස

- දී ඇති කතා පුවතේ එන ක්‍රියා පද ලිංග හේදය අනුව වර්ග කරන්න.
- පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අතිත කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
 - නංගී කුඩා නායිකාව
 - සොහොයුරා විභාගය සමත්
 - මව දරුවන් පෝෂණය
 - දැරිය බිමට
 - ගුරුතුමිය ගියක්
- මෙ කැමති ක්‍රියා පදයක් තෝරා ගෙන පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	අතිත		අනතිත	
	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ				
මධ්‍යම පුරුෂ				
ප්‍රථම පුරුෂ	ස්ථී ලිංග			
	පුරුෂ ලිංග			

මේට ඉහත පාඨම්වල දී නාම පද හා ක්‍රියා පද ගැනත් ඒවායේ වර්ග කිරීම් ගැනත් හැදුරුවෙමු. දැන් නාම පද හා ක්‍රියා පද හාවිත කොට වාක්‍ය නිර්මාණය කරමු.

උමයා පැළයක් සිටුවයි.

- * මෙහි ‘සිටුවයි’ යන ආඛානයෙන් සිටුවන්නේ කවුරු ද යන ප්‍රශ්නය මතු වෙයි. පිළිතුර වන්නේ ‘උමයා’ යන්න සි. එය වාක්‍යයේ ‘උක්තය’යි.
- * සිටුවන්නේ මොනවා ද යන්න ර් ප්‍රශ්නය මතු වන ප්‍රශ්නය සි. එයට පිළිතුර වන්නේ ‘පැළැටියක්’ යන්න සි. එය වාක්‍යයේ කර්මය සි.
- * උමයා කරන්නේ කුමක් ද යන ප්‍රශ්නය මතු කරන්න. එයට පිළිතුර වන්නේ ‘සිටුවයි’ යන්න සි. එය උමයා කරන ක්‍රියාව සි. වාක්‍යය සම්පූර්ණ වන්නේ මේ ක්‍රියාව යෙදීමෙනි. ක්‍රියාව සහිත කොටස ‘ආඩ්‍යාත්‍යය’යි.
- * මේ අනුව සරල වාක්‍යයක;
 1. උක්තය
 2. කර්මය
 3. ක්‍රියාව

යනුවෙන් ප්‍රධාන කොටස් තුනකි.

- * කර්මයක් නොමැතිව ද අර්ථ පූර්ණ වාක්‍ය පවතී.

ලදාහරණ:- සඳ පායයි

මල් පිහෙයි.

වාක්‍ය නිර්මාණයේදී සම්මත රටා පවතී. එවැනි රටා කීපයක් හඳුනා ගනිමු.

1. උක්තය ප්‍රාණවාලී ඒක වචන නම් ආඛාතය ද ඒක වචන වෙයි.
ගොවියා කුමුර කොටයි.
2. උක්තය ප්‍රාණවාලී බහු වචන නම් ආඛාතය ද බහු වචන වෙයි.
ගොවියෝ කුමුර කොටති.
3. උක්තය අප්‍රාණවාලී ඒක වචන වූවත් බහු වචන වූවත් ආඛාතය ඒක වචන වෙයි.
ගස සුළුගට සෙලවෙයි.
ගස් සුළුගට සෙලවෙයි.
4. උක්තයේ පුරුෂය අනුව ආඛාතය ද එම පුරුෂයෙන් ම යෙදෙයි. පහත සටහනෙන් ඒක වචන, බහු වචන තේදිය අනුව පුරුෂ කුතෙති වාක්‍ය නිර්මාණය වන ආකාරය හඳුනා ගත හැකි ය.

පුරුෂය	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ	මම පාඩම් කරමි.	අපි පාඩම් කරමු.
මධ්‍යම පුරුෂ	මඟ පාඩම් කරහි. තොශ පාඩම් කරහි. යුෂ්මතා පාඩම් කරහි.	මඟ පාඩම් කරහු. තොශපි පාඩම් කරහු. යුෂ්මත්හු පාඩම් කරහු.
ප්‍රථම පුරුෂ	මහු පාඩම් කරයි. ඹ්‍යුජයා පාඩම් කරයි. ඹ්‍යුජ්‍යාව පාඩම් කරයි.	මවුහු පාඩම් කරති. ඹ්‍යුජයෝ පාඩම් කරති. ඹ්‍යුජ්‍යාවෝ පාඩම් කරති.

- ★ අතීත හා අනතීත යන කාල අනුව ද වාක්‍ය නිර්මාණය සකස් විය හැකි ය.

ඹ්‍යුජයා පොත පාඩම් කරයි./කරන්නේ ය. (අනතීත කාල)
ඹ්‍යුජයා පොත පාඩම් කළේ ය. (අතීත කාල)

1. ගැළපෙන උක්ත පද හිස් තැනට යොදා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. පාසලට යන්නේමි. (මම/මා)
 - ii. ගුරුන් නමදීමු. (අප/අපි)
 - iii. තැවම් බලන්නට යන්නෙහු. (තොපි/තොප)
 - iv. අහසේ පියාසර කරති. (කරුල්ලෝ/කරුල්ලන්)
 - v. රෝගීන් රක බලා ගනිති. (හෙදියන්/හෙදියෝ)

2. සුදුසු ආබ්‍යාත පද යොදා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. ඔවුහු වනයට (පිවිසියහ/පිවිසියේ ය.)
 - ii. මව දරුවන් (රකින්නී ය/රක්කේය් ය.)
 - iii. ගංගා මුහුදට ගලා (බසි/බසින්නේය් ය.)
 - iv. බොහෝ සිවුපා සත්ත්‍ර වනයේ (සැරිසරති/සැරිසැරුවේ ය.)
 - v. සංචාරකයෝ පෙරහැර (නැරඹුහ/නැරඹුවේ ය.)

3. පහත දැක්වෙන අන්තීත කාල වාක්‍ය අතිත කාලයට හරවා ලියන්න.
 - i. මම පුවත්පත කියවම්.
 - ii. ඔබ ගමට යන්නහි.
 - iii. මිනිස්සු ගුමදානයට සහභාගි වෙති.
 - iv. කරුල්ලෝ කැදිලි කරා පියාඕන්නේය.
 - v. ගිෂායයෝ ප්‍රස්තකාලයට යති.

ගොඩිතැන ජ්‍යෙෂ්ඨාධ කර ගත් ලාංකික ජනයාට ජලය ඒ සඳහා අත්‍යවශ්‍ය විය. වැසි දිය පමණක් රෝ ප්‍රමාණවත් නොවූ නිසා ජලාගතනා ජලය රස් කර ගැනීමට ඔවුහු පෙලමුණෙහ. වැවේ නිර්මාණය වූයේ එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි. වැව යනු ලාංකික අපට ම ආච්චික වූ වාරි කාක්ෂණික අංගයකි. ආර්. එල්. බෝහියර විසින් රචනා කළ *The Seeing Ceylon* කාතිය බෝහියර දුටු ලංකාව තමින් අභය හේවාවසම් මහතා විසින් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කර ඇත. ඒ ඇසුරෙන් ලියැවේ ඇති මෙම පාඨමට කලා වැව සම්බන්ධ තොරතුරු පාදක වී ඇත.

ලංකාවේ වැව් හා සබැදි මනහර ජනප්‍රවාද වේ. කලා වැව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවලිතව පවතින ජනප්‍රවාදයක් මෙසේ ය.

ඇත අතිතයේ දී අනුරාධපුරයේ කඩවර තම් මිනිසේක් වූයේ ය. මොහු සිය භාරයාවගේ කෙනෙහිලිකම්වලින් බේරිමට මහා වනාන්තරයට ගියේ නිවිසැනසිල්ලේ සතුටින් ජ්‍යෙන් වීමට ය. මෙම සිදුවීමෙන් දොලොස් වසරකට පසුව රජ වාසලට මුව මස් සැපයු මස් වැද්දා රජතුමාට වාර්තා කළේ නගරයෙන් පැන ගොස් කැලැවේ ජ්‍යෙන් වන මිනිසකු මහා නිධානයක් රෙක ගෙන සිටින බව සි.

මෙම ප්‍රවතින් කැලමුණු රජු නගරයේ ගිනිකොන දිගට සැතපුම් 25ක් ඇතින් පිහිටා තිබු මෙම ස්ථානයට ගියේ ය. ගොස් කඩවර තැමැති මිනිසා අත්ඛඩාගුවට ගෙන තමා අඩියසට කැදුවා නිධානය පිළිබඳ ප්‍රශ්න කෙලේ ය. ඔහු කියා සිටියේ කලවැල් ගොන්නකින් ජලය බැස යන මාරගය ඇහිරි තිබෙන නිසා, ජලය එක් රස් වී සැතපුම් ගණනාවක් ඇත්තට පැතිර තිබෙන ජලාගයක් මිස තමන් දන්නා වෙනත් නිධානයක් තොමැති බව සි.

මෙහි ස්ථීර ජලාගයක් බිහි කිරීමේ හැකියාව දුටු රජතුමා ඉතා ප්‍රීතියට පත්ව කලා වැව නිර්මාණය කෙලේ ය. මෙම මහා වාරි කර්මාන්තය නිම වූ පසු එය බලා ගැනීමට රජතුමා විසින් කඩවර පත් කරන ලදී.

එක් දිනක මහා වර්ෂාවකට පසුව මේ වැවේ ජලය කාන්දු වන්නට විය. මේ ජල කාන්දුව වහා ම නැවැත්වූයේ නැත්තම වැවේ බැමීම එතැනින් කැඩී යාමට ඉඩ ඇති බව කඩවර දුටුවේය. මේ කාන්දුව තවත්වා ගැනීමට අන් ක්‍රමයක් නුදුවූ කඩවර ජලයට බැස තම සිරුර ඒ කාන්දු වන ස්ථානයට තබා තද කරමින් ජල කාන්දුව නැවැත්වේය. මේ කියාවේ දී ඔහු මිය ගිය නමුදු මේ කැප වීමේ පින් මහිමය නිසා හේ කඩවර දෙවියන් නැතහොත් කලා වැව අධිගෘහීත දෙවියන් හැටියට උපන්නේය.

මේ කතාව පැරෙන්නන් කොපමණ ඇදුහුවේ ද යත් පැරණි වාන උඩ කඩවර දෙවියන් වෙනුවෙන් කැප වූ දේවාලයක් ද ඉදි කෙරිණි. ලංකාව බතින් බුලතින් පෝෂණය කිරීමට අධිජ්‍යාන කරගත් පාලකයෙක් පස්වන සියවසේ දී කලා වැව හා බලපු වැව යන වැවේ යුගල එක් කර විශාල ජලායයක් ඉදි කෙලේ ය. ඒ ධාතුසේන රත් ය. මෙසේ විශාල ජලායයක් කළ රජතුමා, එම ජලය අඩි 40ක් පමණ පළල යෝඛ ඇඳ ඔස්සේ සැතපුම් 54ක් දුර ඇති අනුරාධපුරයට ගෙන ගියේ ය. සියවස් දහසයකට පෙර එබදු මහා පරිමාණයේ ඇඳක් එවන් භුමි හායක නිරමාණය කෙලේ කෙසේ ද යන්න විමතියට කරුණකි. පලමු සැතපුම් දාහනේ දී එය සෙමෙන් ඇදි යන්නේ සැතපුමට අගල්

කලා වැව

වැව බැමීම

වර්තමාන කඩවර දේවාලය

හයක් පමණ බැවුමක් ඇතිව ය. යාතුසේන රුදු විසින් කලා එය නිමිනයේ පුරාතන ඉංජිනේරුවන් ලබා කරවූ මේ විශ්වකරුම තිරමාණයට අමතරව තවත් විශිෂ්ට පුරුකක් මෙයට එක් කළේ ය. එනම් වාරි මාරුග මගින් ජලය සැපයිය හැකි වර්ග සැතපුම් 18ක වපසරියක් තුළ කුඩා ග්‍රාමීය වැව් 100ක් ඉදි කර ඒ සීමාව තුළ අංග සම්පූර්ණ වාරි මාරුග පද්ධතියක් බිජි කිරීම යි.

වාන

අදට ද කලා වැවට තුවර කලාවිය වැසියෝ ගරු බුහුමත් දක්වති. මෙබදු ජන කවියක් ඔවුන් අතර පවතින්නේ එබැවිනි.

“කලා වැවෙන් දිය දේශක් බේපල්ලා
කලා වැවට පින් දීලා පලයල්ලා”

ලංකාවේ විශිෂ්ටතම වාන පිහිටා ඇත්තේ කලා වැවේ ය. මෙය කඹිලය කපා සාදා ඇත. මේ වාන මැතකාලයන්හිප්‍රතිසංස්කරණයෙහිදී පවා එසේ ම තිබෙන්නට ඉඩ හැර ඇත. මෙය අඩි 216ක් පළල අඩි 170ක් දිගු එකකි. මෙය එකල තිරමාණය කෙරුණු පුද්මාකාර තිරමාණයකි. එකල සිටි ශිල්පීයාගේ ඉවසිලිවන්තකමත් දක්ෂ බවත් මින් පිළිබුතු කෙරේ. විසල් වැවක තවත් වැදගත් අංගයක් ලෙස රළපනාව හඳුන්වා දිය හැකි ය. මෙය, දිය රැලි වැවේ ඇතුළු බිත්තියේ වැදිමෙන් හානි පැමිණීම වැළැක්වීම සඳහා යොදා ගෙන ඇත්තකි. දිය රැල්ලෙන්

රළපනාව

විසෝකාවුව (පිටත පෙනුම)

වැව් බැමීම ආරක්ෂා වීම මෙම නිරමාණය නිසා සිදු වේ. තුන්වන සියවසේ සිට ම විභාල වැව්වල බිසෝ කොටුව හාවිතව තිබිණි. ‘ඡලය බස්සවනවා’ යන අර්ථය “බිසෝ කොටුව” යන වචනයෙහි ඇත. මෙමගින් ඡලය පාලනය කළ හැකි ව්‍යවක් මෙන් ම මුළුමනින් තවතා දැමීම ද කළ හැකි විය. බිසෝ කොටුව සතු විසල් දොරපලු දැවෙන් නිමවා තිබූ අතර මේවා එසැවීමට ඇතුන් යොදා ගත් බව සිතිය හැකි ය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

ගොන්නකින්	- විභාල ප්‍රමාණයකින්
කෙනෙහිලිකම්	- කරදර/ හිරිහැර
වැව් යුගල	- වැව් දෙක
වාන	- වැවේ අතිරික්ත ඡලය බැස යාමට සාදා ඇති කපොල්ල
නුවර කලාවිය	- නුවර වැව, පදවිය වැව, කලා වැව, යන වැව් තුනෙන් පෝෂිත ප්‍රදේශය නුවර කලාවිය ලෙස හඳුන්වයි.

අවබෝධය

- “කඩවර” තම ජීවීතය පුළු කළේ කවර අනතුරක් වළක්වා ගැනීම සඳහා ද?
- පැරෙන්නන් “කඩවර” වෙනුවෙන් දේවාලයක් ඉදි කළේ ඇයි?
- ධාතුසේන රජතුමා අංග සම්පූර්ණ වාරිමාරුග පද්ධතියක් සැදුවේ යැයි කිව හැක්කේ ඇයි?
- ලාංකේස වාරි තාක්ෂණයේ විශිෂ්ටත්වය කියා පාන සාධක මොනවා ද?
- ලංකාවේ වැව් අතරින් විශිෂ්ටතම “වාන” කලා වැව බව කීමට බලපාන සාධක දෙකක් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- වැව් නිරමාණය වීමට මුල් වූ ජනප්‍රවාද එකතුවක් සාදන්න.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වැව් 10ක් සහ ඒවා පිහිටි ප්‍රදේශ වගු ගත කරන්න.
- “ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි තාක්ෂණයේ විශිෂ්ටත්වය” මැයෙන් බිත්ති පුවත්පතට ලිපියක් ලියන්න.

මාත්‍යකානුකූල රවනා ලිවීම

රවනයක් ලිවීම සඳහා මාත්‍යකා කිහිපයක් ලබා දුන් විට ඉන් එකක් තෝරා ගත යුතු ය. එසේ තෝරා ගැනීමේ දී අවධාරණය කළ යුතු කරුණු කිහිපයකි.

- මාත්‍යකා කිහිපයක් ලබා දී ඇති විට එක් මාත්‍යකාවක් මැනවින් සිතා බලා තෝරා ගත යුත්තේ ය.
- මාත්‍යකාව තෝරා ගැනීමේ දී ඔබ ඉතා ප්‍රිය කරන එකක් වීම වැදගත් ය.
- මාත්‍යකාවට අදාළව ලිවීමට තරම් සැහෙන කරුණු හා දැනුම තිබිය යුතු ය.
- මාත්‍යකාව ඔබේ දැනුමට සේ ම වාක්කෝෂයට ගැළපෙන්නක් වීම ඉතා වැදගත් ය.

රවනාව සංවිධානය කර ගැනීම

තෝරාගත් මාත්‍යකාවට අදාළව රවනය ලිවීමට පෙර එකී මාත්‍යකාව පිළිබඳ ස්ථීර සැලැස්මක් ගොඩ නගා ගත යුතු ය. මෙය රවනාවේ සැලැස්ම නැතහොත් රවනාවේ සැකිල්ල ලෙස නම් කළ හැකි ය. එකී සැකිල්ල සකස් කර ගැනීමට සුදුසු මග පෙන්වීමක් පහත දැක්වේ.

- තෝරාගත් මාත්‍යකාව පිළිබඳ ගැඹුරින් සිතන්න.
- සැකිල්ලක් සකසා ගන්න.
- මාත්‍යකාව පිළිබඳ සිතට එන සියලු කරුණු වෙනත් කොළයක ලියන්න.

එකී කරුණු සැකිල්ලට අනුව පෙළ ග්‍රෑට් ගන්න. එහි දී

- i. නො ගැළපෙන කරුණු,
- ii. අසාරවත් කරුණු,
- iii. බොලද යැයි, නොගැශ්චිරු යැයි සිතෙන කරුණු,
- iv. අදාළ නො වන කරුණු කපා ඉවත් කරන්න.

- ප්‍රධාන කරුණු යටතේ ජේද තීරණය කරන්න.
- එම ජේද වඩා දිර්ස හෝ වඩා කෙටි නො වී සමතුලිතව ඉදිරිපත් කරන්න.
- රවනාව සංවිධානයේ දී,

- i. ප්‍රවේශය හෙවත් ආරම්භය
- ii. ගරීරය, මධ්‍යය හෙවත් ස්කන්ධය
- iii. අවසානය

යන කරුණු තුන ගැන වැඩි වගයෙන් සැලකිලිමත් වීම වැදගත් ය.

ප්‍රවේශය

- රසවත් ප්‍රවේශයක් ගැනීම වැදගත් ය.
- උද්ධෘත පායක්, තම මතයක්, විද්‍යත් මතයක්, ආච්චෝපදේශයක් වැනි කොටසකින් ආරම්භය ලබා ගැනීම එය රසවත් සහ පාර්ථික වීමට හේතු වෙයි.

ගිරිරය, මධ්‍යය හෙවත් ස්කන්ධය

- සාරවත් වැදගත් සේ ම අදාළ කරුණුවලින් පරිපූර්ණ විය යුතු ය.
- තේශ බෙදා තිබීම වැදගත් ය.
- ප්‍රමාණවත්බව තිබිය යුතු ය.
- ස්වකිය අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම වැදගත් වේ.

අවසානය හෙවත් සමාජීය

- රවනයේ ප්‍රවේශය සේ ම අවසානය ද වැදගත් ය.
- අවසානයේ දී මූලින් දැක්වූ කරුණුවල සම්පිණ්ධිතයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
- රවනයේ අවසානය රසවත්ව තිබීම වැදගත් ය.

රවනයක් ලිවීමේ දී

- නාම පද, ක්‍රියා පද හා තිපාත පද වෙන් කර තිබීම
- විරාම ලක්ෂණ නිසි පරිදි යෙදීම
- තිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය අනුගමනය කිරීම
- සම්මත වාක්‍ය රීති අනුගමනය කිරීම වැදගත් වේ.

අප අවට පරිසරයේ විවිධ සත්තු ජීවත් වෙති. මුළුන්ගේ බාහිර පෙනුම, ජීවන රටා ආදි තොරතුරු දැන ගැනීමට විද්‍යාත්මක පත පොත කියවිය යුතු ය. සිංහලෙන් එබඳ පොත් ලිවීමට පුරෝගාමී වූ මාරුන් විකුමසිංහ මහතාගේ ‘විද්‍යා විනෝද කතා’ පෙළෙන් උප්‍රටා ගත් කතාවක් මෙහි දැක්වේ.

මිතුයේ දෙදෙනෙක් කැලැවක් මැදින් ගමන් කළේ ය. කැලැව මැදට පැමිණී මවුහු වලසකු දුටුවේ ය. එකෙක් වහ වහා ගසකට නැංගේ ය. අනෙකාට ගසට නැග ගන්ට බැරි විය. ඔහු පණ බේරා ගත්තේ උපායකිනි. ඔහු බිම දිග ඇදී මළ මිනිහකු මෙන් කිසි ම හැලහොල්මනක් නැතිව සිටියේ ය. වලසා මහුව ලං වී බලා ඒ මළ කමේකැයි සිතා කිසිවක් නො කොට ආපසු ගියේ ය. අන්තරායෙන් ගැලවීමට මෙබදු උපාය යොදන්නේ මනුෂ්‍යයා පමණක් නො වේ. බොහෝ සත්තු ද අන්තරාය වැළැක්වීමට උපාය යොදති. සතුරන්ගෙන් බේරීමට කුරුමිණි සතුන් යොදන උපාය ඇසුවාත් ලමයින් පමණක් නො ව සමහර විට වැඩිහිටියේ ද කම්මුල්වල අත් ගසා ගෙන පුදුමය ප්‍රකාශ කරති. ගහේ ඉතිවල එල්ලෙමින් තිබෙන විට කොළ සුළගින් සෙලවේ; බිම වැටුණු විටත් සමහර විට සුළගින් කොළ සෙලවේ. එසේ වුව ද ආච්චින, කැම කන, බිත්තර දමන කොළයක් දකින්ට ලැබුණෙන් පුදුම නො වන ලමයෙක් සිටින් ද? මෙහි ලංකාවේ සත්තුගේ ද උගේ බිත්තරවල ද ඡායාරූප වෙයි. උග කොළයකට සමාන ය. උගට ‘කොළයා’යි කියන්නේ එහෙයිනි. අතට ගෙන බැලුවකට පවා මූ කොළයක් නො ව සතෙකැයි කිව නො හැකි ය. කුමක් නිසා ද? හැඩහුරුකමිනුත් පාටිනුත් උග කොළයකට ම සමාන බැවිනි. හැම අතින් ම කොළයකට සමාන බැවින් බොහෝ දෙන මේ සතුන් කොළවලින් හට ගනිති යි විශ්වාස කරති. එය වැරදි විශ්වාසයකි. මේ සතුන් හට ගන්නේ කොළවලින් නොව බිත්තරවලිනි.

මේ සතා කොළයක හැඩහුරුකම ගන්නේ කුමට ද? මිනිසකු වලසාගෙන් බේරීමට මළ කදක් මෙන් වූ හැරි මෙහි මුළින් කියා ඇත. කොළයා කොළයක

හැඩහුරුකම ගැනීමට හේතුවත් මෙබදු කරුණකි. එනම්, කුඩා සතුන් අල්ලා ගෙන කන කුරුල්ලන්ගෙන්ද වෙනත් සතුරන්ගෙන්ද බේරීම පිණිස ය.

කොළ හැඳුණු ගසක් යට සිටින කොළයකු සේවිල්ලෙන් බැලුවත් උගා අපට වහා නො පෙනේ. කොළයක හැඩහුරුකමත් පාටත් ඇති උගා අජේ පයකට පැශෙන්ව පුරුවන. අජේ පයකට පැශුණෝත් සමහර විට උගා මිය යන්නේ ය.

එසේ වුව නොත් කොළයක හැඩහුරුකම ගැනීම කොළයාගේ ආරක්ෂාවට නො ව විනාශයට හේතු වෙයි. කොළයා කොළයෙහි හැඩහුරුකම ගන්නේ මිනිසුන්ගෙන් බේරීමට නො වේ. මිනිස්සු උගේ සතුරෝ නො වෙති. පක්ෂීනු උගේ සතුරෝ ය. එබන්දන්ගෙන් බේරීමට කොළයාට කොළයේ හැඩහුරුකමත් පාටත් ඉතා ප්‍රයෝගනවත් ය.

පිහාටු හකුලා පිට මැද එක් කොට තබා ගෙන සිටින විට උගා කොළයකට සමාන ය. පිහාටු දෙක එක් වන තැන කොළයෙහි මැද නාරටිය වැන්න. මැද නාරටියෙන් දෙපැත්තට ඇදුණු හින් නාරටි වැනි නාරටි ද කොළයාගේ පිහාටුවල ඇත්තේ ය. ඇතැම් විට කොළයා ඉදුණු කොළයක පාටින් යුක්ත වෙයි. සමහර විටෙක නිල් කොළයක පාටින් යුක්ත වෙයි. කොළයා බිම සිටින විට කොළයක් ම වැන්න.

උ බිම බඩ ඇත ගෙන ම සිටින බැවිනි. උ ගමන් කරන්නේන් බඩ ගාන්නාක් මෙනි. මෙසේ හැම විදියෙන් ම කොළයක් බව පෙන්වීමට තැත් කරන මූ කොතරම් කපටි සතෙකු විය යුතු ද? කොළයා මේ කපටිකම් කරන්නේ පක්ෂීන්ගෙන් බේරීම පිණිස ය.

කොළයා අනෙක් කාමි සතුන් මෙන් මස් කා ජ්වත් වන්නෙක් නො වේ; කොළ කා ජ්වත් වන්නෙකි. උගේ බිත්තර දැමීම ද අනෙක් කාමි සතුන්ගේ බිත්තර දැමීමට වෙනස් ය. ඇතැම් කාමි සතු වලවල් භාරා එහි බිත්තර දමති. සමහරු කොපුවක් සාදා එහි බිත්තර දමති. සමහරු ගසක කොළවල බිත්තර අලවති. සමහරු පැලැටියක කද විද ඒ තුළ බිත්තර දමති. කොළයා කුරක්කන් වපුරන්නාක් මෙන් බිම බිත්තර දමයි. උගේ බිත්තර ද ඇට වර්ගයක් වැන්න. උගේ බිත්තරයක් අතට ගෙන බැලුවත් පෙනෙන්නේ කරිවිල ඇට වැනි ඇට වර්ගයක් ලෙසිනි.

අවබෝධය

1. පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- කොළයාට එම තම ලැබුණේ ඇයි?
- ଆත්මාරක්ෂාව සඳහා කොළයා යොදා ගන්නා උපාය මාරුග මොනවා ද?
- කතුවරයා කොළයාගේ බාහිර ස්වරූපය විස්තර කර ඇත්තේ කෙසේ ද?
- අනෙක් කාමි සතුන් බිත්තර දමන ආකාරය හා කොළයා බිත්තර දමන ආකාරය අතර ඇති වෙනස කුමක් ද?

2. නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

- පාඩමෙහි සඳහන් ඇවිදින කොළයා තම කාමි සතා හටගන්නේ,
(ඇ) කොළවලිනි. (ඇ) බිත්තරවලිනි. (ඇ) ජලයෙනි.
- සතුරන්ගෙන් බේරීමට කොළයාට ප්‍රයෝගනවත් වන්නේ,
(ඇ) හැඩිහුරුකම සහ පාට යි.
(ඇ) කකුල් සහ වේගවත් බව යි.
(ඇ) නිශ්චල්‍යතාව සහ පහරදීම යි.

iii. කොළයාට ඇත්තේ,
(ආ) විෂ දළ ය. (ඇ) වලිගයකි. (ඇ) පිහාටු ය.

iv. කොළයා බිම සිටින විට කොළයක් වැනි ම වන්නේ,
(ආ) නො සෙල්වෙන නිසා ය.
(ඇ) කොළ අතර ම සිටින නිසා ය.
(ඇ) බිම බඩා ඇත ගෙන ම සිටින නිසා ය.

v. කොළයාගේ බිත්තර සමාන වන්නේ,
(ආ) ඇට වරශයකට
(ඇ) කුරක්කන්වලට
(ඇ) කොළයකට

3. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් ලකුණ ද වැරදි නම් ලකුණ ද යොදන්න.

- i. අන්තරායෙන් ගැලවීමට උපාය යොදන්නේ මිනිසා පමණි. ()
- ii. කොළ හැඳුණු ගසක් යට සිටින කොළයකු දෙස සෙවිල්ලෙන් බැලුවත් උග් අපට වහා නො පෙනේ. ()
- iii. අපේ පයට පැගුණත් කොළයා මිය යන්නේ නැතු. ()
- iv. මිනිස්සු කොළයාගේ සතුරෝ ය. ()
- v. තිල් කොළයක පාටින් ද ඉදුණු කොළයක පාටින් ද යුතු කොළයෝ වෙති. ()
- vi. කොළයා ගමන් කරන්නේ බඩා ගාන්නාක් මෙති. ()

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. පහත දැක්වෙන පදවලට සමානාර්ථ පද පාඨමෙන් සොයා ලියන්න.
 - i. යහළිවෝ
 - ii. අනතුර
 - iii. ප්‍රතිවාදීන්
 - iv. කකුල
 - v. බේජ වර්ග
2. පහත සඳහන් වචන යොදා වාක්‍ය නිරමාණය කරන්න.
 - i. උපාය
 - ii. අන්තරාය
 - iii. හැඩිහුරුකම
 - iv. සෙවිල්ලෙන්

1. පහත සඳහන් කියාකාරකම්වල නිරත වන්න.
 - ගෙවත්තේ හමු වන කාමී සත්‍ය තොදින් තීරික්ෂණය කර ඒ පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් කොට කුඩා ලිපියක් සකස් කරන්න.
 - එම ලිපිය කියවා, ඔබ මින් පෙර එම කාමීයා පිළිබඳ තො දන්නා තොරතුරු කොපමණ එහි ඇතුළත්ව ඇත්දැයි විමසා බලන්න.
 - පන්තියේ යහළියෙහෙළියන්ගේ ලිපි සමග ඔබේ ලිපිය පුවමාරු කර ගෙන කියවා, කාමී සතුන් පිළිබඳ දැනුම වර්ධනය කර ගන්න.
2. ඇවේදින කොළයා පිළිබඳ ඔබ සිත් ගත් තොරතුරු පන්තිය හමුවේ ඉදිරිපත් කරන්න.
3. විද්‍යා විනෝද කතා පොත් කියවන්න.
4. විවිධ විෂයයන් අලළා මාර්ටින් විකුමසිංහ ලියු පොත් පත් ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න.

විරාම ලක්ෂණ

කථා කිරීමේ දී අසන්නාට පැහැදිලි ලෙස තේරුම් ගැනීම සඳහා යම් යම් ස්ථානවල දී සුළු විරාමයක් තැබේම, භඩ උස් පහත් කිරීම, විස්මය, ගොකය වැනි ඉරියව් මූහුණින් පළ කිරීම ආදිය සිදු කෙරේ. කථනයේ දී යෙදෙන මෙම උපක්‍රම වෙනුවට ලේඛනයේ දී යොදා ගැනෙනුයේ විරාම ලක්ෂණ සි.

තිත (.)

- ◆ වාක්‍යයක අවසානයට යෙදේ.
- ලදා:- අපි හත් පැයක් පමණ යාත්‍රා කොට දුපතේ දකුණු පැත්තට ලගා වීමු.
- ◆ පුද්ගල නාමයක මුලකුරු දැක්වීමේ දී යෙදේ.
- ලදා:- ඩී. එම්. එස්. දිසානායක දී. මු. විමලරත්න

- ◆ වවන කෙටි කර දැක්වීමේ දී යෙදේ.

උදා:-	ර.මු.නී.ස.	(රාජ්‍ය මූල්‍ය නීතිගත සංස්ථාව)
	ලි.ප.තැ.	(ලියා පදිංචි තැපැල්)
	රා.සේ.පි.	(රාජ්‍ය සේවය පිළිසයි)
	පෙ.ව.	(පෙරවරු)
	ප.ව.	(පස්වරු)

කොමාව (.)

ලේඛනයේ විවිධ අවස්ථාවල දී කොමාව යෙදෙයි.

- ◆ වාක්‍යයක කෙටි විරාමයක් දැක්වීමට කොමාව යෙදෙයි.

උදා :- දෙවන සතියේ අවසාන ද්‍රව්‍ය රෙහි, ගල් ගුහාව ඉදිරියෙහි වූ ගල් තලාවක දිගා වී උන් ජීත්තා නැගී, මැඳුක් ඇතින් වූ අනෙක් ගල්තලාවක වාඩි වී, ගෙ දෙස බලා ගෙන උන් මට හඩ ගැමේ ය.

- ◆ වාක්‍යයක ආමත්තුණ පදයක් යෙදෙන්නේ නම් එය අනෙක් වවනවලින් වෙන් කර දැක්වීම සඳහා යෙදෙන්නේ කොමාව යි.

උදා :- උපාලි මහත්ත්‍යා, අර බලන්න.

- ◆ වවන මාලාවක් ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවල ඒ වවන කොමා යොදා දැක්වේ.

උදා :- මඟිල් දුවෙහි අප වාසය කළ පැත්ත ක්‍රමයෙන් එළිමහන් පෙදෙසක් වත් ම බතල, මක්කෝක්කා, එළවල් ආදිය වවන ලද හේන ක්‍රමයෙන් විශාල විය.

ප්‍රශ්නාර්ථ ලකුණ (?)

- ◆ ප්‍රශ්නයක අවසානයේ දී යෙදේ.

උදා :- දුපතේ ඔය පැත්තේ අවතාරයක් ඉන්තවා යැයි පොඩි ගමරාල අපට කිවිවා මතක ද?

විස්මයාදී ලකුණු (!)

- ◆ පුදුම සහගත බව, විස්මය පළ කිරීම සඳහා යෙදෙයි.
ලදා :- අර, අර බලන්න! එමිය පාත් වෙනවා, ඉස්සෙනවා. ආයිත් ගමන් කරනවා!
- ◆ ගෝකය පළ කිරීමේ දී යෙදේ.
ලදා :- අනේ! ඇය මෙහෙම වුණේ?
- ◆ ආමන්තුණවල දී හා නියෝගයන්හි දී යෙදේ.
ලදා :- දරුවනේ ! ලමයිනේ !
මෙතනින් පාර මාරු වෙනු !
- ◆ ආයිරවාදයක්, ප්‍රාරාථනාවක් හෝ සුබ පැතුමක් කිරීමේ දී යෙදෙයි.
ලදා :- සැපවේවා ! ආයුබෝවන් ! සුබ උපන් දිනයක් වේවා !

ග්‍රැෆ උඩු කොමු/පෙරලි කොමු (“ ”)

- ◆ යමෙකු කිවූ දෙයක් යැපි ඒ අයුරින් ම ලිවීමේ දී යෙදේ.
ලදා:- “මේ රු දුපත වට්ටි ඔරු පදින්න ගියෙන් ඔරුවේ කැලි නම්බ වෙන්නෙන් තැ” සි ජ්‍යෙන්නා කී ය.
- ◆ යමක් විශේෂ කොට දැක්වීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී යොදා ගැනේ.
ලදා:- භාජා රාඛියකට පරිවර්තනය වූ රසවත් නවකතාවකි, මාර්ටින් විකුමසිංහයන්ගේ “මබාල් දුව.”
- ◆ උද්ධාත පාය සඳහා යෙදේ.
ලදා:- “ගල් ලෙන බිඳලා - ලෙන් දොර හැරලා” යනු සිංහලාභු නාට්‍යයට අයත් ගියකි.

- ◆ උද්ධෙත පායයක ඇතුළත තවත් උද්ධෙත පායයක් තැබෙනාත් විශේෂ ව්‍යවහාරයක් දැක්වීමට යෙදේ.

උදා:- “ජාතික විරයන් ගැන කතා කරන විට ‘අයියණ්ඩි බිය නො වන්න මැරෙන හැටි මම පෙන්වම්’ යනුවෙන් විර මද්දම බණ්ඩාර කළ ප්‍රකාශය බැහැර කළ නො හැකි යි” සි ඔහු කිවේ ය.
“මහුගේ නම ජ්‍යෙන්ද්‍රාස වුව ද මා ඔහුට හඳුනාන්නේ ‘ජ්‍යෙන්’ ‘ජ්‍යෙන්නා’ යන නම් දෙකින් එකකිනි.”

1. පහත සඳහන් ජ්‍යෙන්ද්‍රය විරාම ලක්ෂණ යොදුමින් අභ්‍යාස පොතේ ලියන්න.

පොඩි ගමරාල පමණක් නොව වෙනත් ගැමියෝ ද අපේ දූපතට එන්ට වූහ ඇතැම් දවසක ගෙශ සෙල්ලම් පිණිස යාත්‍රා කිරීමටත් මාල බැමටත් කොළඹින් පැමිණි පිරිමිනුත් ගැනුත් ලමයිනුත් මඟාල් දූවට ගොඩ බැස එහි දී දහවල් කැම කා ගියෝ ය අප දැන හැදින ගත් ඔවුනු බොහෝ සන්නේර්ප වූහ ඇතැමෙක් කොළඹට එන්න යයි අපට ආරාධනා කළේ ය මඟාල් දූව වගා කිරීම ගැන කවුරුත් අපට ප්‍රශ්නයා කළහ වරක් ගාල්ලේ පෙරකදේරුවකුත් ඔහුගේ බිරිඳ සහ දූවත් පුත්‍රතාත් මඟාල් දූවට පැමිණියේ පොඩි ගමරාල සමග ය අපි එදින බත් උයා මයියාක්කා තම්බා පොල් සම්බලයක් සාදා කුම්බලා කරවල උයා එයින් ඔවුන්ට සංග්‍රහ කළේමූ

ආහාර යනු මිනිසාගේ මූලික අවශ්‍යතාවකි. කාලයෙන් කාලයට රටින් රටට ආහාර රටා විවිධ වේ. පෝෂණය, ගුණය, අලංකාරය, වර්ණය, සුවඳ ආදිය ආහාරයේ රසය තරමට ම වැදගත් වේ. මෙම පාඩම නුවර යුගයේ ලංකාවේ පැවති ආහාර රටා පිළිබඳ රොබටි නොක්ස්ගේ වාර්තා ඇසුරින් සකස් වුවකි. ඔහුගේ *Historical Relation of Ceylon* නම් කෘතියේ බේවිඩ් කරුණාරත්න මහතා විසින් කරන ලද එදා හෙළඳීව නම් අනුවාදයෙන් උප්‍රටා ගත් තොරතුරු මෙහි අන්තර්ගත වේ.

පැරණි ලාංකිකයාගේ ආහාර රටාව විවිධත්වයෙන් යුතු විය. රසවත් වීමත්, ගුණවත් වීමත් ආහාරයක තිබිය යුතු මූලික සාධක සේ පැයන්තේන් සැලකුහ. මවුන්ගේ ආහාරය සම්පාදනය කර ගැනීම සඳහා භාලුත්, ලුණුත් තිබුණෙහාත් හොඳට ම ප්‍රමාණවත් ය. ඇමුල්, ගම්මිරස් හා ලුණු දමා පලා කොළවලින් කටට, දිවට රස ඇති කදිම ආහාරයක් සාදා ගනිති. ප්‍රධාන ආහාරය බත වන අතර සෙසු ආහාර උපයෝග කර ගනු ලබන්නේ බතට ව්‍යංජන වශයෙනි. ආහාර සම්පාදනය හා ආහාර බෙදීම පමණක් නො ව ආහාර භුක්ති විදීම ද මවුහු ඉතා පිරිසිදුව කරති. ඉතා ඉක්මනාත් පිරිසිදුවටත් ආහාර පිසින්නට මවුහු සමත් වෙති. මෙකි ආහාර සඳහා කෙනෙක් පුරුදු වුව හොත් එකී පුරුද්ද දිගට ම පවත්වා ගෙන යති. ඒ ආහාරවල පවතින රසවත් බව නිසා ය. ආහාර වර්ග පහක් හයක් සාදන විට ඉන් මස් හෝ මාල එකක් වෙයි. එළවුල වර්ග කිහිපයක් රට එකතු කරති. අල වර්ගයක් ද එකතු කරති.

ආහාර පිසීමේ දී සූදුරු, මහදුරු සේ ම රම්පේ, කරපිංචා යන ගාක පත්‍ර ද කුරුදු පොතු ද එකතු කර ගනිති. මේවාසින් ආහාරය වඩා රසවත් කර ගැනීම ලාංකිකයාගේ සිරිත ය. ලාංකිකයාගේ සාමාන්‍ය බීම වතුර ය. සැම තිවසක ම වෙන වෙන ම පිරිසිදු ජල බදුනක් වෙන්ව තබයි. ආහාර අනුහාවයට පෙර හා පසුව අත කට සෙස්දා ගැනීම මවුන්ගේ සිරිත ය. විවුහාවය ආහාර පිළියෙළ කිරීමේ දී අනිවාර්යයෙන් දැක ගත හැකි ලක්ෂණයකි.

මේ රටේ ඇති තවත් ප්‍රධාන ආහාර වර්ගයක් නම් ඉංගිරිසියෙන් ‘ජැක’ (Jack) නමින් හඳුන්වනු ලබන කොස් ය. මේ වර්ගයේ ලපටි ගෙඩිය පොලොස් නමින් ද, පැහුණු ගෙඩිය ‘හෙරලි’ නමින් ද දුණු කළ ‘වැල’ හා ‘වරකා’

නමින් ද මේ රටවාසීන් අතර ප්‍රකට ය. වැළ හා වරකා දෙවගයෙහි ඇති වෙනස නම් වරකා තද ය; වැළ මොලොක් ය, දොඩාල් බදු ය. මේ දෙවගයේ ගස්වල මද වෙනසක් ද ඇති බව පෙනේ. ලංකාචාසීන්හට බොහෝ ප්‍රයෝග්‍යනවත් වූ මේ ගසීන් ඔවුන්ගේ ආහාරයෙහි සැලකිය යුතු කොටසක් පිරිමැසෙන්නේ ය. ගස තරමක් විශාලව වැඩි ගිය කළ ගෙඩි හට ගනී. මේ ගෙඩි අපේ රටේ පැනැලි පාන් ගෙඩියක් තරමට විශාල ය. පිට පැන්ත කටු සහිත වූ මේ ගෙඩියෙහි පාට කොළ පාටට තුරු ය. මේ ගෙඩියෙහි ඇට ගෙඩිය පුරා මදුළු ඇතුළත පිහිටා ඇත. සිංහලයෝ මේ ඇටවලට ‘නිත්තර’ යැයි කියති.

සාමාන්‍ය වශයෙන් කොස් ගෙඩිය ඉදෙන්නට ප්‍රථම ගෙඩිය තෙලා ගනු ලැබේ. ගෙඩියේ පැසුණු නො පැසුණු බව දැන ගනු ලබන්නේ එහි පිටතින් සියුම් සිදුරක් කොට මදුළු කැබෙල්ලක් හෝ ඇට කැබෙල්ලක් හෝ ගෙන බලා ය. කොස් ගෙඩි පලු කොට කපා මදුල් වෙන් කොට ගෙන තම්බා, බත් වෙනුවට කුස පුරා අනුහට කරනි. ඔවුන් කොස් කන්නේ අපේ රටවාසීන් ‘ටරනිජ්’ හෝ ගෝවා කන්නාක් මෙනි. මේ කොස් තැම්බුම රසයෙන් ද සුවදින් ද ගෝවාවලට සමාන ය. විශාල ලෙස හට ගත් ගෙඩියක් හත් අට දෙනෙකුට සැහෙයි. පැසී ඉදුණු කළ හෙවත් වැළ හෝ වරකා වූ කළ සුමධුර රසයකින් යුක්ත වූ මෙය, නො පිස ම කනු ලැබේ. පැසුණු කොස් ඇට පානීන් හා සුවදින් පමණක් නො ව රසයෙන් ද අපේ රටේ ‘වෙස්තට්’ ගෙඩිවලට සමාන ය.

සාමාන්‍ය ජනතාව කොස් ඇට තම්බා කති. නැතහොත් ගිනි අඟ යට දමා පුළුස්සා කති. හැම ගෙදරක ම ලොකු කොස් ඇට ගොඩික් ලිප් බොක්කේ තැන්පත් වී තිබීම සිරිතකි. සමහරු ගමන් බිමන් යන විට මග දී අනුහට කිරීමට කොස් ඇට පසුම්බියක ලා ගෙන යති. කොස් හිග කාලයේ දී කොස් ඇට සොයා ගත නො හැකි තිසා කොස් වාරයේ දී ‘වැලි කොස් ඇට’ නමින් කල් තබා ගත හැකි ආකාරයෙන් කොස් ඇට සාදා ගැනීමට ලාංකිකයා සමන් ය.

කොස් ගෙඩිය කැපු කළ තාර මෙන් සන වූ, එහෙත් වරණයෙන් සුදු වූ දියරක්, මැලියමක් ගලයි. ඇලෙන ගතියෙන් යුක්ත වූ මේ කොහොල්ලැව කෙල්ලන් කොල්ලන් විසින් කුරුල්ලන් අල්ලන්නට උපයෝග කර ගනු ලැබේ. ඇතැම් අය මේ කොහොල්ලැ සහල් පිටි සමග මිශ්‍ර කොට අනුහට කරන බව පෙනේ. ඒ කැම බිත්තර බැදුපු කළෙක ලෙසින් රස ය.

දෙහි ගස්වල සරු ලෙස එල හට ගන්නා කාලයේ ඔවුනු දෙහි කඩා ඇගුල් මීරකා මැටි බඳුනකට ගෙන ලුණු දමා හින්නේ හෝ අව්වේ කකාරවා ‘ලුණු දෙහි’ දමා පසුව ප්‍රයෝගනයට ගැනීම සඳහා තබා ගනිති. ආහාර සූලබ නො වන කාලවල ගැනීම සඳහා ආහාර සැකසීමට ලාංකිකයා භුරුවක් දක්වයි. ඔවුනු විවිධ ආහාර සංරක්ෂණ කුම දැන සිටියන. දෙහි හිග කාලයේ දි ලුණු දෙහි බොහෝ ප්‍රයෝගනවත් ය.

මුවන්ගේ රස කැවිලි විවිධ ය. ඒ රස කැවිලි අතර ප්‍රධානත්වය ගන්නා කැවුම්, සහල් පිටියෙන් හා පැණියෙන් සාදා ගනු ලැබේ. සහල් පිටි අනා ගුලි ගසා කොළඹතක තබා ඇගිල්ලෙන් පැතලි කොට පැහෙන තෙල් ඇතිලියේ බහා පදමට කර වූ පසු තෙලෙන් එළියට ගනිති. ලන්දේසීන් ලංකාවට පැමිණි අවධියේ, ඔවුන් හට රාජකීය සංග්‍රහයක් කරනු කැමැති වූ කන්ද උඩරට රජු ඔවුන්ට කැවුම් පිස යවන ලෙස රාජ පුරුෂයන්ට නියම කළේ ය. එම කැවුම් කා පුදුමයට පත් වූ ලන්දේසීනු එපමණ ප්‍රණිත ආහාරයක් මිනිස් අතකින් නම් සැදිය නො හැකි යැයි සිතා ‘මේවා ගස්වලින් කඩා ගන්නා දෙයක් දැ’ යි ඇසුවෝලු!

අග්ගලා නමින් සාදා ගන්නා තවත් රස කැවිලි වර්ගයක් වෙයි. බැඳී සහල් පිටි පැණියෙන් අනා ගම්මිරිස්, කරදුම්රු හා කුරුදු පොතු මද වශයෙන් මුසු කොට මෙම ගුලි සාදා ගනු ලැබේ. මේවා ගුලි කිරීමෙන් පසු තද වෙයි. ඇත ගමන් බිමන් යැමේ දී අග්ගලා පසුම්විවල දමා ගෙන යැම ඔවුන්ගේ සිරිත ය. පිටි සහ පැණි යොදා සාදා ගන්නා අලුවා නම් තවත් රස කැවිල්ලක් වෙයි.

වෙනසකට ඇත්තේ හැඩය පමණ සි. අග්‍රලාව වටකුරු වූ අතර අප්‍රවා පැතලි ය. ආහාර අහේතියෙන් හාමත් වූ විට අප්‍රවා කා ඉක්බේති වතුර බොතු ලැබේ.

යක් පැටි නම් තවත් අහරක් වෙයි. හාල් පිටි පොල් හා හකුරුවලින් සාදනු ලබන මෙය රස අහරකි. හාල් පිටි, පැණි හා මුසු කොට කොළයක ලා වණ්ඩුවේ තම්බා ගනිති. ඉතා මොලුක් වූ මෙය බුදින විට හකුරු සමග සුදු පාන් කන බවක් හැගෙන්නේ ය.

මෙරටෙහි තවත් මන වඩන
ଆහාරයක් නම් පිටිවූ ය. හාජනයකට
කුරක්කන් පිටි ගෙන මදක් දිය ඉස
තරමක ඇට හෙවත් ගුළු වන තුරු
අතගා දිය පිරු සැලියක රෝ කඩක්
බැද පුමාලයෙන් තම්බා මෙම ගුළු
සහිත ඇතුළු පිටි ඊමත මුදුන් වන
සේ තබා වෙනත් බදුනකින් වසා
තම්බා ගනිති. බත මෙන් කත හැකි
මෙය ප්‍රශ්නීත ආහාරයකි.

පැරණි ලංකාවේ ආහාර රටාවේ දක්නට ලැබුණු විශේෂ අංගයක් වූයේ පලතුරු ය. අන්තාසි, උක්, දෙළුම්, කැකිරි, කොමඩු, කප්ප, වැළ, වරකා, මොර, ජම්බු ආදි පලතුරු වර්ග ලාංකිකයා ආහාරයට ගත් රසවත් පලතුරු ය. ගරීරයට ගුණායක, පුරුණ පෙළේෂණය සඳහා හේතු වූ ස්වභාවධර්මය සමග සබඳතාවක් තිබූ අපුරු ආහාර සංස්කෘතියකට අනීත ලාංකිකයෝ උරුමකම් කිහි.

අවබෝධය

1. පැරණි ලාංකිකයා සාදාගත් කැවිලි වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.
2. කාලයක් තබාගත හැකි වන පරිදි ලාංකිකයා පිළියෙල කළ ආහාර වර්ග දෙකක් ලියන්න.
3. “අැතැම් ආහාරවල ප්‍රශ්නීත බව හේතුවෙන් ඒවා මුල් වරට ආහාරයට ගත් අයෙක් විමතියට පත් වේ.” මේ බව සනාථ කරන පාඨමේ එන සිද්ධිය කුමක් ද?
4. සෞඛ්‍ය සමග බැඳුණු ආහාරපාන රටාවකට ලාංකිකයා උරුමකම් කිසු බවට නිදුසුතක් ලියන්න.
5. පැරණි ලාංකිකයාගේ ආහාරපාන රටාව මගින් ලබා ගත හැකි ආදර්ශ දෙකක් ලියන්න.

1. සූදුසු වචන පාඨමෙන් තෝරා ගෙන හිස් තැන් සුරවන්න.
 - i. දෙහි හිග කාලයට ඔවුනු ආහාරයට ගත්හ.
 - ii. ඇත් ගමන් බිමන් යාමේ දී නැමැති කැවිලි විශේෂය පැරෙන්නේ ගෙන ගියහ.
 - iii. කොස් වාරය නිම වූ පසු ආහාරයට ගැනීම සඳහා සාදා ගැනීමට ලාංකිකයා ක්‍රියා කළේ ය.
 - iv. ලාංකිකයාගේ ප්‍රධාන ආහාරය ය.
 - v. පැසුණු කොස් ගෙවිය නමින් ද හැඳින්වේ.
2. පහත පදවලට විරැද්ධාර්ථ පද ලියන්න.
 - i. ආගන්තුක -
 - ii. විශේෂ -
 - iii. විදේශීක -
 - iv. විවිධත්වය -
 - v. පිරිසිදු -
3. පහත ලබා දී ඇති මාතෘකා අතරින් එකක් පිළිබඳ වාක්‍ය රචනයක් ලියන්න.
 - i. නිරෝගීභාවය සඳහා ආහාරවල වැදගත්කම
 - ii. ‘වන්නේ - දිනන්නේ ය’
 - iii. මහිකත සුරකින - තුරුලිය
 - iv. ජල සම්පත සුරකිමු

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. ඔබගේ පුද්ගලයට ආවේණික ආහාර සංරක්ෂණ කුම පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් ලියන්න.
2. ඔබගේ පුද්ගලයට ආවේණික වූ ආහාර වර්ග දෙකක් පිළියෙල කරන ආකාරය වැඩිහිටියන්ගෙන් අසා ලියන්න.

ලගතුන් අතර පැතිරුණු සිංහල කවිය සංජ්‍යාත හා ආනය හා පොත් පත් මගින් උකහා ගත් දැනුම මත සකස් වූවකි. සිංහලය හැර වෙනත් හාඡා නො දත්, පොත පතෙහි පැතිරුණු දැනුමක් තැකි පොදු ජනයා අතර ද කවි සම්පූද්‍යායක් විය. එය ජන කවිය නමින් හැදින්වෙයි. ගැමියාගේ එදිනෙදා ජීවිතය ඇසුරෙන් ලද අත්දැකීම් පාදක කර ගෙන බිහි වූ ජන කවි බොහෝ ය. ජන කවියෙන් ගැමියාගේ දුක, සතුට, තනිකම ආදි හැඟීම් ප්‍රකාශ කර ඇත. විවිධ වෘත්තීන් ඇසුරෙන් නිරමාණය වී ඇති ජන කවි අතර පැල් කවි, ගැල් කවි, නෙඳම් කවි, පාරු කවි ආදිය දැකිය හැකි ය. මෙම පාඨමට ඇතුළත් වන්නේ ගැල් කරුවන්ගේ වෘත්තිය ඇසුරු කරගෙන නිරමාණය වූ ජන කවි ය.

තණ්ඩලේ දෙන්න දෙපොලේ	දක්කනවා
කටුකැලේ ගාලේ නො ලිනා වද	දෙනවා
හපුතලේ කන්ද දැකළා බඩ	දනවා
පවි කළ ගොනෝ ඇදුපන් හපුතල්	යනවා
ආරන්නේ පදුර වට කර දුලු	ලන්ට
පිරන්නේ වරල තෙල් ගා ඔප	වෙන්ට
මෝරන්නේ හදේ කරුවල වැඩි	වෙන්ට
තේරෙන්නේ නැද්ද මේ දුක	දෙවියන්ට
සසද සසද අඩි හඳුපානේ	යනවා
මම්මල බඳට ගොන් බානක්	දක්කනවා
සත්සිය සගවුවට රෝදේ	කැරකෙනවා
දත් කැකුලට අඩි කුරුණැගල්	යනවා
එගාඩ ගොඩේ නා කණුවේ බැන්ද	ගොනා
මෙගාඩ ගොඩේ සපු කණුවේ බැන්ද	ගොනා
දෙගාඩ තලා යන වතුරට පැන්න	ගොනා
අනේ මගේ රන්මුතු වල්ලියා	ගොනා

කංගල් තළාලයි පාරට
ඡම ගල් පැහිලයි ගොන් කුර
ගොනා නොවයි හරකයි බර
කිරිගල් පොත්ත කන්දයි මේ

වයිර ගොනා දණ ගහලා අදින
මයිල ගොනා පැත්තයි පස්සට
මොකද කරන්නේ පුරුවේ කළ
පවි කළ ගොනෝ ඇදෙපන් ගාල

බතට කන්න බැරි බතලේ ගල
අලට කන්ට බැරි අලගල්ලේ
හුනට කන්ට බැරි ඩුන්නස් ගිරි
මෙකදු තුනට නායක සමනල

කදු ඇදෙලා දෙපයට සවී තැත
බර ඇදෙලා ඉල ඇට පොචිවිය
දුක සිතිලා ගම තැයන් මතක්
ගම ඉඳලා වත් පණ යන්න

දුමන්නේ
ගෙවෙන්නේ
අදින්නේ
ගෙවෙන්නේ

කොට
හොරට
පවට
ගාවට

කන්ද
කන්ද
කන්ද
කන්ද

ඉතිනේ
තදිනේ
ලනේ
නො ලැබුණේ

අවබෝධය

- “හපුතලේ කන්ද දැකලා බඩ දනවා” යන පදා පායයෙන් හැගවෙන ව්‍යාජ්‍යාර්ථය කුමක් ද?
- ගැල්කරු සහ ගොනා විදි දුක් ගැහැට වඩාත් ගම් වන කවිය උප්‍රවා දක්වන්න.
- “එගොඩ ගොඩේ නා කණුවේ බැන්ද ගොනා ...” යන කවියෙන් ඔබට හැගෙන දේ විස්තර කරන්න.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන නාම පදවල බහු වචන පද ලියන්න.
ගොනා, හරකා, තැයා, ගස, පැදුර, කණුව, කළුගල, පාර, කන්ද,
2. පහත දැක්වෙන පදවලට සමානාර්ථ දෙන පද පාඨමෙන් උප්‍රටා දක්වන්න.

i.	කොණ්ඩය	-	vi.	කුලුන	-
ii.	දේශමිනස	-	vii.	යුතීන්	-
iii.	පෙර	-	viii.	හිංසා	-
iv.	මාර්ගය	-	ix.	කුස	-
v.	ශක්තිය	-	x.	අන්ධකාරය	-

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. මෙම කවී පෙළ තාලානුකූලට ගායනා කරන්න.
2. විවිධ වෘත්තීන් ආශ්‍රිතව ලියවුණු ජන කවී එකතු කොට කුඩා පොතක් සකස් කරන්න.
3. “ගැල්කරුවක්ගේ ජීවිතය” යන මැයෙන් රචනයක් ලියන්න.
4. පහත දැක්වෙන රුපයට සම්බන්ධ ජන කවියක් සෞයා ලියන්න.

සිංහලය ස්වාධීන භාෂාවක් සේ වර්ධනය වීම භා සමගාමීව සිංහල කවිය ද වර්ධනය වූ බව දැනට ඉතිරි වී ඇති පැරණි ම සිංහල කාචා නිරමාණවලින් පැහැදිලි වෙයි. සිංහල භාෂාවෙන් ලියැවුණු පැරණි ම සිංහල කාචා නිරමාණ අපට හමු වන්නේ සිගිරියේ කැටපත් පවුරිනි. ඉන් පසුව ලියැවුණු සිංහල කවි පොත් රාජියකින් කිහිපයක් ආරක්ෂා වී පරපුරෙන් පරපුරට පැවත එමින් සිංහල කාචා ඉතිහාසය දිප්තිමත් කරයි. කවිසිල්ලින්, සැලැලිහින් සන්දේශය, ගුත්තිලය, පුහාමිනය, ලෝකෝපකාරය ඒ අතරින් කිහිපයකි. අපේ පැරණි කවි පොත් දෙකකින් උප්‍රටා ගත් කවි කිහිපයක් මේ පාඨමේ දැක්වේ.

කාචාගේබරය

කාචාගේබරය තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල නිමිපාණන් විසින් රචනා කරන ලද කෘතියකි. කොට්ටෙටි රාජධානී සමයට අයත් මෙම කාචා ග්‍රන්ථය සඳහා පාදක වී ඇත්තේ පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි එන පත්තුහත්ත ජාතකය’ යි. පහත දැක්වෙන්නේ කාචාගේබරයේ තුන් වන සර්ගයේ එන කවි කිහිපයකි.

1.	දත් කැකුල්	පැ	ලා
	සුරතල් සිනා	සි	ලා
	බොලද බස්	දි	ලා
	කෙලී සියලාග දුලි	ගා	ලා
2.	කද කුමරදු ලෙසි		න
	බමුණු පැටියන් සමගි		න
	නො මද සවි ඉසුර		න
	වැඩිණි නව සද මෙන් දිනෙන්	දින	

3.	ඉගුරු දුරු ඇස මල්ගොමු හා වවා ගව මී තමා දිසුන පිළිවිස බලව ඇති	යුතු වතු නතු තතු
4.	ඉරු ගිලෙන දව ගහණ ද පොහේ දව සඳ සිකුරු දව ගොමින් පිරිබඩ ගනුව නිව	සේ සේ සේ සේ
5.	නිති ගේ දොර කැලි කසල දැක තොම ලදාසන පහන් දළුවව විමන තො	ඇමද ඉද සවස ද වරද

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

සියලුග	-	සරවාංගයෙහි/ඇගු පුරා ම
දුලි	-	දුවිලි
කද කුමරදු	-	ස්කන්ධ කුමාර/කතරගම දෙවියා
බමුණු පැටියන්	-	බාහුමණ කුමාරයන්
තොමද	-	අප්‍රමාණ
සවි ඉසුරෙන	-	සකල ආශ්වර්යයයෙන්, සියලු සැප සම්පතින්
නව සඳ	-	අමාවකට පසු දා අහසේ පායන සඳ
දුරු	-	දුරු වර්ග (සූදුරු/මහදුරු ආදි)
ඇ යුතු	-	ආදිය සහිත
තමා නතු	-	තමන් සන්තක
පිළිවිස	-	විමසා
පිරිබඩ	-	පිළිසකර කර
විමන	-	නිවස
ගහණ	-	ගුහණය (සූර්ය ගුහණය/වන්ද ගුහණය)

ගුත්තිල කාචය

ගුත්තිල කාචය වැන්තැවේ හිමිපාණන් විසින් රචනා කරන ලද කෘතියකි. මෙය ද කෝට්ටේ අවධියට අයත් කෘතියකි. ගුත්තිල කාචය සඳහා පාදක වී ඇත්තේ පන්සිපනස් ජාතක පොත් එන ‘ගුත්තිල ජාතකය’ යි. ගුත්තිල කාචයේ එන ‘ලදේනි පුර සැණකෙලිය’ නමැති කොටසෙන් පහත දැක්වෙන කවි උපටා ගෙන ඇත.

1.	සදවා සූඩ වැලි
බදවා රන් දද
සිටුවා දොර දොර
තබවා පුන්කුණී	පිටිතුරු
පියකරු
රඹතුරු
විසිතුරු
2.	ලදා දිනිදු කර
විදා අදුරු දිසි
යොදා දෙපස රන්
සදා මෙලෙස පුර	හරමේ
කිරමේ
තොරමේ
දෙරමේ

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

පිටිතුරු	-	පවිත්‍ර වූ
රන් දද	-	රත්තරන් කොඩි
රඹතුරු	-	කොසෙල් ගස්
පුන්කුණී	-	පුන්කළස්
දිනිදු	-	සුර්යයා
දෙපස	-	දෙපැත්තේ
පුර	-	නගර

අවබෝධය

- කාචයගේබරයේ දැක්වෙන කුමරු, කුඩා දරුවක ලෙස නිරුපණය කළ හැසිරීම් මොනවා ද?
- කාචයගේබරයෙන් උපටා ගෙන ඇති දෙවන කවියේ එන උපමා දෙකක් නම් කරන්න.

3. ගුත්තිල කාව්‍යයේ සඳහන් පරිදි සැම තිවසක් පාසා ම තබා ඇත්තේ මොනවා ද?
4. උදේශී පුරුෂ සැණකෙලි සිරියක් ගත් බවට නිදසුන් දෙකක් උප්පා දක්වන්න.
5. ‘සදවා සුදු වැළි පිවිතුරු’ කවිය කියවීමේ දී ඔබට හැගෙන දේ කෙටියෙන් ලියන්න.

ලුබිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් පදවලට සම්බාද්‍ය පද ලියන්න.
 - i. නො මද -
 - ii. නිති -
 - iii. පිවිතුරු -
 - iv. පුන්කුණී -
 - v. දිනිදු -
2. පාඨමේ එන කවිතින් උප්පා ගෙන ඇති පහත සඳහන් පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.
 - i. බොලද බස් -
 - ii. දසුන -
 - iii. මල්ගොමු -
 - iv. පිවිතුරු -
 - v. පියකරු -
3. පාඨමේ ඇතුළත් කවිතා අර්ථ ලියන්න.
4. මෙම පාඨමෙන් ජීවිතයට ලබා ගත හැකි ආදර්ශ දෙකක් නම් කරන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. ‘මබ උදේශී පුරුෂ සැණකෙලිය’ තැරුණවා යැයි සලකා පන්තිය ඉදිරියේ කරාවක් කරන්න.
2. ‘කාව්‍යගේබරයෙන් ජීවිතයට ගත හැකි ආදර්ශ’ මැයෙන් කරාවක් කරන්න.
3. මබ දුටු සැණකෙලියක් පිළිබඳ කවි කිහිපයක් හෝ රචනයක් ලියන්න.

මරණු තුනක් ඇති මිනිසේක් පැනී කිසේ ...

කිහිපයම් අවස්ථාවකට ගැලපෙන පරිදි යොදා ගත හැකි පැරණි කියමනක් ප්‍රස්ථාව පිරැළක් ලෙස හැඳින්වේ. ප්‍රකාශ කළ යුතු දේ ඉතා පැහැදිලිව කෙටියෙන් මෙන් ම සින් ගන්නා ආකාරයට ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රස්ථාව පිරැළ මනා පිටුබලයක් වේ. මිනිසුන්ගේ අත්දැකීම්, වටපිටාව ආක්‍රිතව ගොඩ නැගී ඇති මෙබදු පිරැළවලට පසුබෑම් වූ රසවත් කතා පුවත් ද බොහෝ විට දැකිය හැකි ය. ප්‍රස්ථාව පිරැළවලට පදනම් වූ කතා රස් කොට ජ්‍රේමදාස ශ්‍රී අලවත්තගේ විසින් සම්පාදනය කරන ලද පිරැළ කතා කෘතියෙන් උප්තා ගත් කතාන්දර තුනක් මේ පාඨමට ඇතුළත් වේ.

ගගට ඉනි කැපුවා වාගේ

එක් ගැමියෙක් බුලත් කොරටුවක් වැවීමට අදහස් කමේ ය. කොරටුවේ බුලත් වැල්වලට සිටුවීම සඳහා නොද පැල ඉනි ඕනෑ විය. ඒ නිසා ඔහු එක් දිනක් පාන්දරින් ම නැගිට ඇත කැලැව බලා පිටත් වුයේ පැල ඉනි තොගයක් කපා ගැනීම සඳහා ය.

මද්දහන වනතුරු ම ඔහු මහත් සේ වෙහෙස දරා නොද නොද පැල ඉනි තෝරා ගෙන කපා ගොඩ ගැසුවේ ය. අන්තිමේ දී විසාල ඉනි ගොඩක් එක් රස් වී තිබුණි.

“මෙව්වර ඉනි ගොඩක් මං කොහොම ද තනිව ම උස්සාගෙන යන්නේ?” ඔහු කල්පනා කෙමේ ය.

ඔහු ඉනි කපමින් සිටියේ ගං ඉවුරක සි. හදිසියේ ම ගග දුටු ඔහුට නොද අදහසක් පහළ විය.

“මේ ගග ගලන්නේ අපේ ගම මැද්දෙන්. ඉතින් මේ ඉනි වික මක්කොම ගගට දැමීමාත් ගගේ වතුර පාරට ගග දිගේ නො වැරදි ම ගමට යාවි. ඔව්, මෙව උස්සගෙන ගිහිල්ලා නිකං මහන්සි වෙන්න ඕනෑ නැ” ඔහු සිතුවේ ය.

අනතුරුව ඔහු කැපු ඉනි සියල්ල ම ගගට දැමීමේ ය. ඒවා ගගේ සැඩ පහරට අසුව ගසා ගෙන ගොස් නො පෙනී ගියේ ය. ඔහු ආපසු ගමට ගියත් පැල ඉනි නම් දකින්නට ලැබුණේ නැතු.

මරණ තුනක් ඇති මිනිහෙක් පැනී කළේවා වාගේ

වතාන්තරයේ ඇවිද ගෙන ගිය එක් මිනිසකුට හඳිසියේ ම අලියෙක් මූණ ගැසුණි. තනි අලියා බිජිපුණු ය. උග් මිනිසා පසුපස පන්නා ආවේ ය. ඔහු මර බියේ දිව යද්දී කැලැව මැද වූ පාඨ ලිඳකට රුටා වැටුණේ ය.

ඔහු පහළට වැටෙන විට ලිඳ තුළ එල්ලෙමින් තිබූ වැළැ දෙපාටක් දැනට හසු වූ බැවින් එම වැළැ දෙපාටේ දැනින් එල්ලී ගත්තේ ය. ඒත්, එක අතකට හසු වී තිබූ වැළැ පටි කරවැලා නම් වූ සර්පයෙක් ද විය. මිනිසාගේ අතට තරයේ හසු වී සිටි නිසා සෙල වී ගත නො හැකිව සිටි කරවැලා කේපයට පත්ව සිටියේ ය. අත මදක් හෝ බුරුල් වැටෙනාත් උග් සපා කනු නියත ය.

ඔහු පහළ බැලුවේ ය. ලිඳ පතුලේ තාගයෙක් දරණ ගසා පෙනෙය නගා ගෙන බලා සිටී. ලිඳට වැටුණෙනාත් උග් ද්‍රීම කරනු තිසැක ය. එයින් ද සසල වූ ඔහු ඉහළ බැලුවේ ය. ලිං කට අසල තනි අලියා හොඩ මිසවා ගෙන රැක සිටී. ඒ මොහොතේ ඔහු තුන් ලෙසකින් මරණ තුනකට ලංච සිටියේ ය.

මිනිසාගේ අනෙක් අතට හසු වී තිබූ වැළැපටේ මේ වදයක් තිබුණි. මේ වදය අතට පොඩ වීම නිසා ඉන් මේ පැණි බේරුණි. ඒ පැණි ඔහුගේ අත දිගේ ද ගලා ආවේ ය. මරණ තුනකට මැදිව ඉතා බිජිපුණු මොහොතකට මුහුණ පා සිටිය ද පැණි දුටු විට ඔහු ඒ කෙරෙහි ලොල් විය. සියල්ල මදකට අමතක කළ ඔහු හිස හරවා අත දිගේ බේරෙන පැණි දිව ගා කන්නට පටන් ගත්තේ ය.

වතෙන් ගිඹ්දා ය දුටුවෙනාත්	වනසා ය
ලිදේ පණිදා ය වැටුණෙනාත්	උග් කා ය
අතකින් කරවැලෙකි අතකින්	දුඩු බැය
මරණ තුනක් ඇති මිනිසෙක්	පැණි කැ ය

ඇටි කෙහෙල් කාපු උගුඩුවා වාගේ

උගුඩුරාල ඇටි කෙහෙල්වල අගුණ හොඳින් දැන සිටියේ ය. ඒ තරමට බඩට අසිරි වෙනත් කැමක් තැකි බව මූල උගුඩු පරපුර ම දනී. ඒ තිසා උගුඩුරාල සිය උගුඩු පැංචාට ද ඇටි කෙහෙල් ගැන අනතුරු අගවමින් අවවාද කිරීමට අමතක නො කෙලේ ය.

“ඇටි කෙහෙල් කනවා තියා ඒවා ගැන හිතන්න වත් එපා” යැයි උගුඩුරාල කී විට පැංචා හිස වනා ඒ අවවාද පිළිගැනීමට එකා විය.

එහෙත් එහා කැලැවේ ඇටි කෙහෙල් මලක් වැටි, පැසී, ඉදි සුවද හමන්නට වූ විට පැංචාට මහත් අමුත්තක් දැනිණි. ඒ සමග ම තාත්තාගේ අවවාදය ද මතක් විය.

“එහා කැලැවට ගියාට මොකද? මං ඇටි කෙහෙල් කන්නෙ නැ නොවැ” කියා සිතු උං එහා කැලැවට ගියේ ය. “ගහ අතගාලා බැලුවට කාරියක් නැනෙ” කියු උං ගහ අත ගා බැලුවේ ය.

“ගහට විකක් නැගලා බැලුවට වරදක් වෙන්නෙ නැ” යැයි තමාට ම කියා ගත් උං ගහට බඩ ගැවේ ය.

“ඇටි කෙහෙල් විකක් ඉඩලා බලන්න ඕනෑම. කන්නෙ නම් නැ” කියා උං ඇටි කෙහෙල්වලට නහය තැබුවේ ය.

“අපුරු සුවද! එක ගෙඩියක් අරං කටටි තියල රහ විතරක් බලන්න ඕනෑම. කන්නෙ නම් හොඳ නැ” කියු උං ගෙඩියක් කටටි තබා බැලී ය. ඒවා රසවත් බව උංට වැටහිණි.

“පොයි කැල්ලක් කාලා බලන්න ඕනෑම. ගොඩක් නම් කන්නෙ නැමැයි” කියු උං කුඩා කැල්ලක් කා බැලුවේ ය. ඒත් ඒවා ඉතා රස බව දැනුණු උං ගෙඩිය ම කා දැමීමේ ය.

“දැ ඉතින් එකක් කාපු එකක් තව දෙක තුනක් කාලා ම යන්න ඕනෑමින්” කියා සිතු උං කෙමෙන් මූල ඇටි කෙහෙල් කැනා ම කා දැමීමේ ය.

මල පහ කරන්නට හිය උගුඩු පැංචාට ඇතිවුණේ සුළු පටු අපහසුවක් නොවේ. “අනේ දෙයියනේ, තාත්තගේ අවවාදේ පිළිපැද්දා නම් කොවිවර හොඳ ද? අපොයි මං කර ගත්ත මෝඩකමක්!” යැයි කියමින් උගුඩු පැංචා ඉකිලිදිමින් භඩන්නට වූයේ ය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

සැඩ පහර	-	වේගවත් දිය පහර
ලිහිසුණු	-	බය උපද්‍රවන
ගිරිදා	-	ඇත් නායකයා, හස්තිරාජයා
පණිදා	-	නාගයා, නාග රාජයා
අසීරු	-	අමාරු, අපහසු
කෙහෙල් මලක් වැවෙනවා	-	කෙසෙල් කැනක් හට ගැනීම
කෙමෙන්	-	කුමයෙන්, පිළිවෙළින්
මල පහ කරනවා	-	අඡුවි පිට කිරීම
තරයේ	-	තදින්

අවබෝධය

- පළමු කතාවේ ගැමියා පහසුවෙන් ඉති ගෙන යාමට හාඩිත කළ උපක්‍රමය කුමක් ද?
- ආපසු ගමට ගිය ගැමියාට පැල ඉති දැකීමට තො ලැබුණේ ඇයි?
- වනාන්තරයේ ඇවිද ගෙන ගිය මිනිසාට මුහුණ දීමට සිදු වූ අනතුරු කෙටියෙන් නම් කරන්න.
- උගුඩු පැවා එහා කැලැබට ගොස් කළ දේවල් අනුපිළිවෙළින් ලියන්න.
- තාත්තාගේ අවවාදය තො පිළිපැදිම තීසා උගුඩු පැවාට සිදු වූ අකරතැබිය කුමක් ද?

ලිඛිත අභ්‍යන්තරය

- පහත සඳහන් වචනවලට සමානාර්ථ වචන පාඨමෙන් තොරා ලියන්න.
 - මහන්සිය
 - ජලය
 - කැලය
 - වංචල
 - කුමයෙන්
 - නදිය
 - මධ්‍යහේතු
 - කේන්තිය
 - පරම්පරාව
 - උදරය

2. එම වචනවලට සමාන අර්ථය ඇති ඔබ දන්නා වෙනත් වචන ලියන්න.
3. පහත සඳහන් වචනවලට විරැද්ධාර්ථ පද පාඩමෙන් සෞයා ලියන්න.

i. මැත	ii. කුඩා
ii. පුළුල්	iv. නරක
iii. සැක	vi. තද
vii. දුගඳ	viii. පහසු
ix. අමතක	x. පහල
4. එම විරැද්ධාර්ථ පද යොදා අර්ථවත් වාක්‍යය බැඟීන් නිර්මාණය කරන්න.

විශේෂණ පද

නාම පදයක හෝ ක්‍රියා පදයක මූලට යෙදී ඒ පද තව දුරටත් විස්තර කිරීම සඳහා භාවිත වන පද, විශේෂණ පද බව ඉහත සාකච්ඡා කළෙමු. මේ පද විශේෂය දෙයාකාර වේ.

i. නාම විශේෂණ	ii. ක්‍රියා විශේෂණ

නාම විශේෂණ

නාම පදයක මූලට යෙදී එය වැඩි දුර විස්තර කරනු ලබන පද, නාම විශේෂණ ලෙස හැඳින්වේ.

උදාහරණ:-

- i. “කියවීම සඳහා හොඳ පොතක් තෝරා ගන්න” යයි ගුරුතුමා පැවසුවේ ය.
- ii. අත්තමිමා සුදු සාරිය හැඳ සිටී.

ක්‍රියා විශේෂණ

ක්‍රියා පදවලට මූලින් යෙදී එම පද වැඩි දුරට විස්තර කරනු ලබන පද, ක්‍රියා විශේෂණ යි.

උදාහරණ:-

- i. කිඩිකායා වේගයෙන් දුවයි.
- ii. ලදුරුවා හයියෙන් අඩයි.

1. පහත සඳහන් නාම පද සඳහා විශේෂණ පද ලියන්න.
 - i. විදුහල
 - ii. මිනිසා
 - iii. කුරුලේලා
 - iv. පන්තිය
 - v. ශිතය
2. එම විශේෂණ පද සහිත නාම පද යොදා ආර්ථවත් වාක්‍යය බැඟීන් නිරමාණය කරන්න.
 - i. ගුරුතුමා පාඩම ඉගැන්තුවේ ය.
 - ii. “මෙට සිදු වූ විපත පවසන්න.”
 - iii. පොලිස් නිලධාරීනු අතතුර සිදු වූ ස්ථානයට දිවුවේ ය.
 - iv. ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවේ උදෑසන රස්වීමට සහභාගි වූහ.
3. පහත සඳහන් වාක්‍යවල ක්‍රියා පද සඳහා විශේෂණ පද ඇතුළත් කර නැවත ලියන්න.
 - i. ගුරුතුමා පාඩම ඉගැන්තුවේ ය.
 - ii. “මෙට සිදු වූ විපත පවසන්න.”
 - iii. පොලිස් නිලධාරීනු අතතුර සිදු වූ ස්ථානයට දිවුවේ ය.
 - iv. ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවේ උදෑසන රස්වීමට සහභාගි වූහ.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තර

1. ප්‍රස්තාව පිරුවුවලට අදාළ කතන්දර එක් කර පොත් පිංචක් සාදන්න.
2. වර්තමානයේ නිරමාණය වී ඇති ප්‍රස්තාව පිරුව කිහිපයක් සොයා ලියන්න.
3. වෙනත් ප්‍රස්තාව පිරුවකට පාදක වූ කතාවක් තෝරා ගෙන එහි අවස්ථා විතු කතාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.
4. පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම කිහිපයකට බෙදි ප්‍රස්තාව පිරුවුවලට පාදක වන කතාව බැඟීන් තෝරා ගෙන එය නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කරන්න.

සාහිත්‍ය නිරමාණකරණයෙහි ලා _____ ලේඛකයාගේ ලමා වියේ අත්දැකීම් නිසුකව ම බලපායි. ලේක ප්‍රකට ග්‍රෑශ්‍ය සාහිත්‍යධරයන් මෙන් ම විශිෂ්ට ගණයේ ලේඛක වරිත හා ඔවුන්ගේ නිරමාණ ඇසුරෙන් එය අප කොතොකුත් අත්දැක ඇත. ඇතැම් ලේඛකයන් තම ලමා වියේ අත්දැකීම් එක් කර සිය වරිතාපදානය ලියා තැබීමට උත්සුක වූයේ ද ඒ නිසා ම විය යුතු ය.

නුතන සිංහල සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රකට, ප්‍රරෝගාමී ලේඛකයකු වන කේ. ජයතිලකගේ ‘ප්‍රංජි පැලෙළ් ගස වෙනා’ කානිය ස්වයං වරිතාපදානයකැයි කිය හැකි ය. ඒ ඇසුරෙන් මෙම පාඩම සකස් කර ඇත.

පවුලෙන්, ගම් දොරෙන් මතු නො ව පාසලෙන් හා අධ්‍යාපනයෙන් ද ගුරු හවතුන් හා සම වයස් දරුවන් ඇසුරෙන් ද යමෙකුගේ සිසු අවධියත් බාල අවධියත් දැඟ ලා වැඩින රග අපි කවුරුත් පාහේ දතිමු. කේ. ජයතිලකයන්ට ද එය එසේම වූ අතර ඔහුගේ වරිතයේ මුල් අතු ඉති දැඟ ලන්නාට ගත්තේ රදාවාන පායිගාලාවේ ඉගෙනුම ලබන අවධියේ දී ම ය. “හැදෙන ගහ දෙපෙත්තෙන් දැනේ” යන ප්‍රකට ජන කියමන සැබැං කරමින් අපගේ ප්‍රධාන වරිතයේ පියමං ලකුණු ඒ පාසල් සමයෙන් මතුව ආ අයුරු පාසලත්, පාසලේ දී තමාට මග පෙන් වූ ගුරුහැවතුන් හා සමකාලීන මිතුරන් ගැනත් ඔහු කරන මේ සඳහනෙන් කියුවේ.

“ග්‍රාමීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය යටතේ අපට ගම්මුන්ගේ ගෙවල්වල උඩ සෙවිලි කර දීම, කූමුරු වැඩ කර දීම ආදියෙහි ද යෙදෙන්නට සිදු විය. අප විසින් දුප්පත් පවුල් දෙකකට වැසිකිලි දෙකක් තතා දෙන ලදී. මේ වැඩ, විශේෂයෙන් අනුන්ට වැසිකිලි තැනීම දෙමෙවුපියන්ගේ තදබල දෝෂාරෝපණයට ලක් විය. එසේ වූවත් ඔවුන් තුළ වූ කිසියම් හික්මිමක් නිසා පාසල විසින් ගෙන යන

කවර ව්‍යාපාරයකට හෝ සංවිධානය වූ විරෝධයක් නො පාන ලදී. මේ වැඩිවල යෙදීම නිසා අපේ ඉගෙනීමට බාධා වූයේ යැයි නො සිතිය යුතු. නියගකින් වේලී ගිය පෙදෙසක පිහිටි ගොවිපළක් හඳිසියේ ලද වර්ෂාවකින් ප්‍රාණවත්ව දුලු ලන්නා සේ අපේ ඉගෙනීම ද ප්‍රබෝධවත් විය. මේ පිටිසරබද කුඩා පාසලින් විවිධ ක්ෂේත්‍රවල දක්ෂතා හිටි අඩියේ මතු වන්නට විය. ගම් අනුරුවක් ඉස්කෝල වත්ත මැද තැනිණි. ශිෂ්‍යයන් විසින් ම ගබඩා කාමරයක් ගොඩ තැගිණි. වත්ත පිටිය මල් පලතුරුවලින් ගැවසි ගියේ ය. සිසුහු නාට්‍ය දෙකක් රග දැක්වූහ. ඉන් එකක ප්‍රධාන අමුත්තා වූයේ එවක පලාත් පාලන ඇමතින් පලාතේ මන්ත්‍රිවරයාත් වූ ඇසේ. ඩිලිවි. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක ය. මේ පිළිබඳ විස්තර ප්‍රච්චත්පත්වල පල විය. නාට්‍යයෙන් ලද ලාභයෙන් පාසලට ගුවන්විදුලි යන්ත්‍රයක් මිල දී ගැනිණි. ප්‍රමදි ගුවන්විදුලි ගායනා තරගවලට ඉදිරිපත් වූහ. (මුලින් ම මේ සඳහා ඉදිරිපත් වූයේ ඇම්.ඩී. සමරසේකර - පසුව මහගම සේකර - ශිෂ්‍යයා ය.) සේකර ගායකයු මෙන් ම දක්ෂ නළුවෙක් ද විය. නාට්‍යවල කවචයාගේ වරිතය, රගපැශේ ඔහු ය. මම ද එක් නාට්‍යයක රගපා ඇත්තේම්. ඒ විෂය නාට්‍යයෙහි තාපසයා හැටියට ය. තාපසයකු හැටියට පෙනී සිටීමට මට රගපැශේ අවශ්‍ය නො වී ය! මා දකුණත ඔසවා “විෂය තොපට ජය වේවා!” කියත් ම විෂය ඇතුළු පිරිස මා ඉදිරියේ දණින් වැට් නමස්කාර කරති.

අප කොතරම් කියවීමෙහි ගැලී සිටියන් සාහිත්‍යය පිළිබඳව කුමානුකුල දැනුමක් භා නියම රැකියක් අප තුළ වගා කරන ලද්දේ ජයසේකර මහතා විසිනි. ‘සිංහල රචනය’ ආදි පොත් කිහිපයක් ලියා ඇති ගමහේවා ගුණවර්ධනගේ (අබිරම් ගමහේවාගේ සොජොයුරු) මිත්‍රයකු වූ ජයසේකර මහතා කුමාරතුංගගේ ‘හෙළ’ ගෙලියට බර වූවෙක් විය. එවකට සිංහල සාහිත්‍යයෙහි ක්‍රියාත්මක ව තිබූ ප්‍රධාන බලවේය එය ම විය. මෙහෙයින් අප ද ලද්දේ හෙළයට නැඹුරු වූ සාහිත්‍ය රැවියකි.

ඔහු අපට සාහිත්‍යය ඉගෙන්වීම ආරම්භ කරන ලද්දේ අවවැනි ප්‍රමාණයේ දී ය. අවුරුදු තුන හතරක් ගත වන කළියෙන් කවිසිල්මිණ දක්වා වූ සැම පැරණි සිංහල සාහිත්‍ය ගුන්ථයක් ම මා කියවා තිබුණේ යැයි කිම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. මේ කාලයේ දී මගේ ස්මරණ ගක්තිය ද අධික විය. ගුත්තිලයෙහි අයය කිසිවකු අපට පෙන්වා දී නො තිබුණු නමුත් එයින් භාගයක් පමණ මට කට පාඩ්මනේන් කිව හැකි විය. උම්මග්ග ජාතකයේ මූල් පිටු ගණනක් ම මතක තිබුණි. ඩිලියු. ඒ. සිල්වාගේ නවකතාවල සමහර කොටස්ත්, ර. තෙන්නකෝන්ගේ ව්‍යුලුවෙන් විශාල කොටසක් එක දිගට ම මතකින් කිව හැකි විය. එපමණක් නො ව කුමාරතුංග විවරණ ගුන්ථ මා කියවූයේ නවකතාවක් කියවන

තරමේ ම අනිරුද්‍යකිනි. කුමාරතුංගට සිය බහුගුෂතතාව ඉක්මවා යන නිර්මාණ ගක්තියක් තිබේ. වචනයක් දෙකක් වෙනස් කොට අනුත්ගේ නීරස කවියකට පවා රස බහා ලිමේ පුදුම ගක්තියක් ඔහුට තිබේ.

මිත අවුරුදු කිහිපයකට පසු කවිසිල්මිනේ එක ද කවියක් වත් තෝරුම් ගැනීමට තුපුල්වන් ව සිටි තැනැත්තකුට අවසාන ගුරු විභාගය සඳහා මම එය කියා දුනිමි. ගුරු විභාගයට කවිසිල්මින් ගැන ඉතා ගැහුරු දැනීමක් බලාපොරාත්තු වූයේ නැති බව සැබැවි. එසේ වුවත් ඔහු ඉන් සමත් වීමෙන් පෙනී යන්නේ ඒ පොත් පිළිබඳ සැහෙන අවබෝධයක් මට තිබුණු බවයි. මිටත් පසු කාලයෙහි ලන්බන් විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල ගොරව උපාධියට පෙනී සිටි අවස්ථාවේ දී පවා තියමිත පොත් වරක් කියවුවා විනා විශේෂ අධ්‍යයනයක් නො කෙලෙමි.

ඡයසේකර මහතා මට වඩාලාත් අමතක නො වන්නේ අනුතර වූ හේතුවක් නිසා ය. ඔහු සිය ගොවිපලේ සියලු පැළැටින්ගෙන් එක ම ප්‍රතිඵල අපේක්ෂා නො කෙලේ ය. ඔහු ඒ එකිනෙකෙන් ගෙඩි, මල්, කරල්, අල, මුල්, ඉදල් ආදි වශයෙන් විවිධ වූ ප්‍රතිඵල බලාපොරාත්තු විය. ඔහු ඒවාට සාත්තු සජ්පායම් කෙලේ ද ඒ අනුව ය. මේ ගොවිපලේ ක්ෂණිකව වැඩුණු උදු, මුං, මිරිස් අතර මම එසේ ක්ෂණිකව නො වැඩුණු ක්‍රියා පැළයක් වීමි. මේ උපමාව මසිතට නගින්නේ ඡයසේකර මහතා පැමිණීමට බොහෝ කළකට ඉහත, එනම්; මා පළමුවැනි හෝ දෙවැනි ප්‍රමාණයේ දී උගත් ප්‍රංශ කවියක් හේතු කොට ගෙන ය. කුම්න කරුණක් නිසා හෝ ඒ කවිය මගේ සිතට ද තදින් කා වැදී ඇති.

පායාලා භුමියේ පිහිටි සෙල්ලම් පිටිවතියට ඔබෙන් අතු පතර විදහා ගත් විශාල ක්‍රියා සෙකක් විය. මේ ගස යට වූයේ මැටි බිමකි. එහි එක ද තණ කොළයක් වත් නො වී ය. ගසෙන් වැටෙන වියලි ක්‍රියා කොළ ද දිනපතා අහුලා ඉවත දමනු ලැබ පිරිසිදුව පැවැත්තේ ය. පාසලේ එළිමහන් පන්ති පැවැත්වූයේ මෙතැන ය. අපි ගුරුවරයා වටා වලයාකාරව සිට ගෙන කවි හා කතන්දර උගතිමු. ඉන් මේ කවිය ඒ ක්‍රියා සෙක ම සංකේත කර තැනුවක් වැනි විය.

ප්‍රංශි	අැටෙ පැළ	වෙනා
ප්‍රංශි	පැළේ ගස	වෙනා
ප්‍රංශි	ප්‍රංශි	නුවණිනා
ප්‍රංශි	ප්‍රමෝ පඩි	වෙනා

මේ ප්‍රංශි පැළැටිය මරණාසන්නව තිබිය දී බෙරා ගෙන වර්ධනයට රුකුල් දෙන ලද්දේ ඡයසේකර මහතා විසිනි. මේ පිළිබඳ පහත සඳහන් පුවත මා මෙතෙක් කිසිවෙකුට කියා හෝ කිසි තැනක ලියා නැත. ඊට හේතුව විකක්

ඒය මගේ තරමට වැඩි කතාවක් යැයි තව මත් සිතෙන බැවිනි. එය කවදා හෝ කිය යුත්තක් නිසා මෙහි සඳහන් කරමි.

කෘෂිකරුමයට, කරමාන්තයට හෝ මොන ම කලා ගිල්පයකට වත් දස්කමක් මා තුළ තොමැත. එක්තරා අත්දමකට පන්තියෙන් කොන් වී සිටින මම ද සෙසු ලමයින් සමග පන්තියට පැමිණෙමි. කළින් දින බාර දුන් අපේ රචනා සහිත පොත් රගෙන ගුරුතුමා පන්තියට පැමිණෙයි. හරි බරි ගැහී වාඩි වෙන ඔහු එහි උඩින් ම ඇති රචනා පොත ගෙන රල් බුරුල් අරියි. ඒ මගේ පොතයි. මම සිහින් බියකින් වෙළි යමි.

ඔහු ඒ රචනය කියවන්නේ හොඳ නිසා ද? දුර්වල නිසා ද? ඔහුගේ මූහුණේ පවතින්නේ ප්‍රීතියක් මිස කොපයක් තො වේ. රචනයේ කිසියම් තැනක එන අදහසක් අවධාරණය කරන ඔහුට ‘වෙරි ගුඩ් අයිඩියා’ යැයි ඉතුළු ම කියවෙයි. සිංහල පුහුණු ගුරුවරයු වෙතත් ඔහුට බලවත් සතුවක් ඇති වූ අවස්ථාවල මෙසේ ඉංග්‍රීසි වාක්‍යාංශයක් හෝ වචනයක් කියවෙයි.

‘මෙන්න මේ වගේ තමයි වාක්‍ය රචනා ලියන්න මිනැ’ ජයසේකර මහතා පන්තියේ මුල්ලක ගුලි වී එහෙත් සතුවින් පිමින් සිටින මා දෙස බලා පවසයි. ඉන් පසු මා පන්තියේ ඉදිරියට කැඳවා කියන පුරාවත්තයක් ඇත.

‘සර ඩී. ඩී. ජයතිලක උන්නැහෙ බොහෝම අමාරුවෙන් ඉගෙන ගත්තු කෙනෙක්. ප්‍රං්ඩ් කාලේ උන්නැහෙගෙ නම බාරෝන්. බාරෝන් ඉගෙන ගත්තෙ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් අධිපති රත්මලානේ ශ්‍රී ධර්මාරාම නායක හාමුදුරුවන්ගෙන්. බාරෝන් පාඨම් දෙන කොට හාමුදුරුවෝ නිතර කියපු දෙයක් තමයි ‘බාරාත් කවදා හරි මිනිහෙක් වෙයි’ කියන එක. ඔහු ප්‍රං්ඩ් මගේ සිරුරේ උඩ සිට පහළට ඇස් දුවවා හිස සලයි. ‘ඒ වගේ අපේ මේ බාරාත් කවදා හරි මිනිහෙක් වෙයි.’

ඔහු මෙය විටක් දෙකක් පමණක් තොව බොහෝ වාර ගණනක් පවසා ඇත. ඒ වනාහි අම්මාගෙන් පමණක් දිය බිඳක් ලබමින් තිබු ඉහත කි පැලැටියට ලැබුණු ජලධාරාවක් විය.

ජයසේකර මහතාගේ ප්‍රග්‍රහණ හේතු කොට ගෙන පන්තියේ කිසිවෙක් මට රෝම්පා කෙලේ නැත. එක්කේ මවුන් එහි නියම ගැඹුර තො හගින්නට ඇත. නැත්තම් මා වැනි කෙනෙකුට ඉන් ඇති වන යහපතක් නැතැයි සිතන්නට ඇත. වෙනෙකක් තබා මවුන් මට වඩා හොඳින් ලියන්නට පුළුවන් යැයි සැලකුයේ වෙනත් ලමයුට ය! ඔහු සාමාන්‍යයෙන් හැම වැඩිකට ම දක්ෂකමක් පෙන්වූ බියස් පවුලේ සාමාජිකයෙක් විය. ඔහු බොහෝ කාලයක් මෝටර රථ සේවා සේවානයක සේවය කරමින් සිට පසුව ගුරුවරයෙක් විය.

මෙයින් වැඩක් විනා අවැඩක් සිදු වූයේ නැත. වට්ටී ඉන්නන් ගැන නොතකා කෘතිය කෙරේ විශ්වාසය කෙමෙන් දියුණු කර ගැනීමට මට ඉන් ඉඩ ප්‍රස්තාව සැලසුණි. පහළ මධ්‍යම ගණයේ බාල සිසුන් දෙස බැලු උපේක්ෂාවෙන් ම මට ඔවුන් දෙස ද බැලීමට බැරිකමක් නැත.”

සාහිත්‍ය නිර්මාණයෙහිලා සිය සිසු දරුවන් තුළ නිර්මාණවේයෙන්, උදෙස්ගයන් දිරියත් දැල්වූ ජයසේකර මහතා බඳු ගුරු පියවරු, ගුරු මවුවරු සඳා ගොරවයට පාතු විය යුත්තේ ම ය. මන්ද යන්, ඒ ප්‍රං්ඩි පැල පොඩි දුල ලතු දැක රේට නිසි දිය පොහොර ලා සරු පසක් තනතුයේ ඔවුන්ගේ ඇගයුම්, අනුදැනුම්, මග පෙන්වීම් අනුව වන හෙයිනි. පාසල් වියේ දී ම අප තුළ දැල්වෙන නිසිග ප්‍රතිඵානය තිවැරදිව හඳුනා ගන්නේ ද මවුහු ම ය. එහෙයින් මෙබඳ සුපසන් වියත් දිවී මං තනාලන්නේ ද ඔවුහු ම ය.

කේ. ජයතිලක වැනි කෘතභස්ත ලේඛකයකු සිය ජීවන අත්දැකීම් ප්‍රයෝගනයට ගනීමින් ලියා තැබූ නවකතා, කෙටිකතා සහ විවාර පත පොත අද අපගේ සම්භාවනාවට පාතු වනුයේ ම යට කි ලමා වයසේ පටන් ඔහුගේ වරිතය තුළ වැඩුණු, සැගවුණු නැවත මතු වූ යම් යම් සිතුවිලි සංකල්පනා හෙවත් පරිකල්පනයන්ගේ අපුරුවත්වය නිසා ය. ලොව පුරා ජීවමාන එබඳ නිර්මාණයිලි ලේඛකයන්ගේ වරිතාපදාන කියවීමෙන් ඔවුන්ගේ ග්‍රේෂ්‍ය නිර්මාණවලින් මතු වන ඒ ඒ අවසාථ හැඟීම්, දැනීම්, විදිම සේ ම ඔවුන්ගේ දිවී පැවැත්ම හා ජීවන දරුණනය අපට ද පසක් කර ගත හැකි නම් අපගේ නිර්මාණයිලිත්වයන් රසයුතාවත් ජීවිත පරිඥානයන් වඩාලීමට එය ම ඉවහල් වන්නේ ය.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

ස්වයං වරිතාපදානය	-	තමාගේ ම ජීවිත කතාව
අත්‍යතර	-	වෙනත්
පුරාවාත්තය	-	අතිත කතා ප්‍රවත්
ජීවිත පරිඥානය	-	ජීවිතාවලෝධය
බහුගුරුත	-	බොහෝ ඇසු පිරි තැන් ඇති
අවදානම්	-	අනතුරුදායක
ස්මරණ ගක්තිය	-	මතක ගක්තිය/ධාරණ ගක්තිය
වලයාකාර	-	වලල්ලක ආකාරයට
දුම්ල්	-	අපැහැදිලි

1. මේ ලේඛකයාගේ උපන් ගම හා උගත් පාසල කුමක් ද?
2. කේ. ජයතිලකයන්ගේ අමා වියේ අත්දැකීමක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
3. ජයතිලක ශිෂ්‍යයාගේ දක්ෂතා හඳුනා ගත් ගුරුතුමා කවරේක් ද? ඉන් මේ ශිෂ්‍යයාට අත් වූ ප්‍රතිඵ්‍යුතු කිහිපයක් ද?
4. මෙම පාඨමේ දැක්වෙන ප්‍රසිද්ධ ලේඛකයන් දෙදෙනකු නම් කරන්න.
5. පාඨමේ සඳහන් ආකාරයට මෙම ලේඛකයා කියවූ පැරණි සිංහල පොත් මොනවා ද?

ලුබිත අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන වාක්‍යයන්හි අදහස සැකෙවින් ලියන්න.
 - i. ‘ප්‍රං්ඩ් පැලැටිය මරණාසන්න ව තිබියදී බෙරා ගෙන වර්ධනයට රැකුල් දෙන ලද්දේ ජයසේකර මහතා විසිනි.’
 - ii. ‘ස්ථ වනාහි අම්මාගෙන් පමණක් දිය බිඳක් ලබමින් තිබූ ඉහත කි පැලැටියට ලැබුණු ජල බාරාවක් වේ.’
 - iii. ‘අපි ගුරුවරයා වටා වලයාකාරව සිට ගෙන කවී හා කතාන්දර උගනිමු.’
 - iv. ‘හැදෙන ගහ දෙපෙත්තෙන් දැනේ.’
 - v. ‘ප්‍රං්ඩ් ප්‍රං්ඩ් නුවණිනා - ප්‍රං්ඩ් ලමෝර් පස් වෙනා.’
3. මේ පදචල අර්ථය දෙන වෙනත් පද (සමානාර්ථ පද) ලියන්න.
 - i. මතකය -
 - ii. පුෂ්ප -
 - iii. පායිගාලාව -
 - iv. ග්‍රාමීය -
 - v. රුවිය -
4. කෙටි පිළිබුරු සපයන්න.
 - i. කේ. ජයතිලක සමගම එක පන්තියේ උගත් මහගම සේකර ප්‍රකට වූයේ කුමක් නිසා ද?
 - ii. දෙස් - විදේස්හි ග්‍රේෂ්‍ය ලේඛකයන් ලියු වෙනත් ස්වයං වරිතාපදාන කාති දෙකක් නම් කරන්න.

- iii. මාර්ටින් විකුමසිංහගේ ලමා කාලය ගැන ඔබ අසා ඇති තොරතුරු මොනවා ද?
 - iv. පාසල් දී මතු වූ ඔබ සතු සහජ කුසලතා හෝ සුවිශේෂ හැකියාවන් කවරේ ද? ඒ සඳහා ඔබ ලත් දිරි ගැන්වීම් හෝ ඇගෙයුම් මොනවා ද?
 - v. ඔබේ දෙමුවුපියන්, වැඩිහිටියන් සහ ගුරුවරුන් කෙරෙන් ඔබ අසා ඇති ප්‍රශ්නයාත්මක වදන් හෝ මවදුන් මොනවා ද? ඒවා ඔබේ වරිතයේ හැඩිගැස්මට කෙසේ බලපානු ඇත් ද?
5. ‘මගේ ලමා විය’ හෝ ‘මගේ පාසල් ජීවිතය’ යන මැයෙන් ඔබේ ම අත්දැකීම් සහිත කෙටි රචනයක් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. කණ්ඩායම් වගයෙන් බෙදී පහත සඳහන් විභිංත ගණයේ පුද්ගලයන්ගේ ජීවන අත්දැකීම් සහ විශේෂ තොරතුරු පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

මාර්ටින් විකුමසිංහ
රවින්ද්‍රනාත් තාගෝර්ස්
මක්සිම ගෝර්කි
ජී. ඩී. සේනානායක
මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චරන්දු
2. කේ. ජයතිලකගේ පොත් නාමාවලියක් පිළියෙළ කරන්න.
3. කේ. ජයතිලකගේ කෘති අතරින් ඔබ සිත් ගත් පොත පිළිබඳ රචනාවක් ලියන්න.

එහි ම රටක සූන්දරත්වයට සතුන්, ගහකොල, ඇලදොල ගංගා ආදිය
හේතු වේ. අපේ රට ද සූන්දර පරිසරයකට හිමිකම් කියයි. එය අපට
මහත් අභිමානයකි. බලිලියු. ඒ. අබේසිංහ විසින් රචනා කරන ලද
මෙම නිරමාණය අපේ රටේ සූන්දරත්වය ගැන කියුවෙන්නකි.

මල් රෝනට බමරු වචිනා
ලිය මඩුලු නිබද නිලනා
ඇල් පවන ගිමන නිවනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

ගල් කුලෙන් කුළට හැපෙනා
දුල් රිදි දියෙන් සොබනා
දිය කළුරු ගලා බසිනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

තුරු සිරස අරා සිටිනා
සොද බටිති මලිති නොමිනා
යස මිහිර සින්දු කියනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

කෙකි මතින ඉපිල පිහිනා
නෙක දැන්ඩි පැටවී තැවනා
දිය කවිති සිදි නොයනා
නිල් දෙරණ වාසනාවන්

1. වාසනාවන් යන නිරමාණයේ තේමාව කුමක් ද?
2. මෙහි සඳහන් ආකාරයට අපේ රටට උරුම ස්වාභාවික සම්පත් මොනවා ද?
3. රවකයා අපේ රට ‘නිල් දෙරණ’ ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ ඇයි?
4. මේ නිරමාණය කියවන විට අපේ රටට සුන්දරත්වය ගැන ඔබේ සිතට එන හැඟීම් පිළිබඳ වාකු තුනක් ලියන්න.
5. ‘තුරු සිරස’, ‘කෙළි මතින’ යන වචනවල අර්ථ ලියන්න.

මුඩිත අන්තර්ගති

1. මෙහි පහත දැක්වෙන අදහස හැගවෙන ගී පද උප්‍රවා දක්වන්න.
 - i. කදු මුදුන්වලින් ගලා හැමෙන රිදී පැහැති දිය දහරා ය.
 - ii. තුරු මුදුන්හි කුරුල්ලේ මිහිරි නාද පවත්වති.
 - iii. සිහිල් සුළුගින් ග්‍රීෂ්මය නිවෙයි.
2. පහත දැක්වෙන වචනවලට සමානාර්ථ දෙන පද ගීයෙන් උප්‍රවා ලියන්න.

i. ග්‍රීෂ්මය	ii. ක්‍රිඩා	iii. හිස
iv. ලතා මණ්ඩප	v. පොලොව	
3. පහත දැක්වෙන පදා පාඨවල අදහස ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.

i. මල් රෝහට බඹුරු වඩිනා	ii. ලිය මඩුලු නිබද නිලනා	iii. පොලොව
ii. ගල් කුමෙන් කුළට හැපෙනා	දුල් රිදී දියෙන් සොබනා	දිය කදුරු ගලා බසිනා
iii. කෙළි මතින ඉහිල පිහිනා	නෙක දණ්ඩි පැටව් නටනා	දිය කඩිති සිදි නොයනා

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. මේ නිරමාණය පන්තියේ දී තාලානුකූලව ගායනා කරන්න.
2. අපේ රට ගැන ලියැවී ඇති ගදා පදා නිරමාණ එක්රස් කොට පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

රුකිංදෙයියන්ට බැණු වැඳුණා මුරකරුවා

සමාජයෙහි වීරත්වයෙන් සැලකුම් ලබන වරිතවල ක්‍රියාකාරකම් අලලා නිර්මාණය වූ පුරාවන්ත ද ජන ප්‍රවාද විශේෂයකි. මේවායෙහි විශේෂන්වය වන්නේ එයින් ප්‍රකාශිත වරිත හා සිද්ධි සත්‍ය සේ පෙනී යාම ය. එමගින් ජන සමාජයට වටිනාකම් හා සාරධර්ම ඩුවා දැක්වීම සිදු කෙරේ.

ච්. පි. විකුමසිංහ විසින් සම්පාදිත මග දිගට ජන කතා කෘතිය මහනුවර ප්‍රදේශයේ ප්‍රවලිත පුරාවන්ත හා ජන කතා සංග්‍රහයකි. මෙහි ඇතුළත් පුරාවන්තවලට පදනම් වූ යුගයේ සමාජ ඉතිහාස කතා ද අන්තර්ගත වීම එහි වැදගත්කම යි. මේ කතාව මග දිගට ජනකතා පොතෙන් උප්‍රටා ගෙන ඇත.

රිකිල්ලගස්කඩ කඩවතින් පටන් ගෙන විල්වල, මොරපාය විහාරස්ථාන පසු කර ගෙන මන්දාරම් තුවර දක්වා පුරාණ ගමන් මාර්ගයක් තිබුණේ ය. දැනුද ඇත්තේ ය. එම මගෙහි මොරපාය විහාරස්ථානය අසල පිහිටි මානාකොළ නම් ගමෙහි එකල මුරපොලක් විය. පුරාණ ගමන් මාර්ගයන්හි කඩවත් නොහොත් මුරපොලවල් පිහිටියේ කදු අතරේ වූ කපොලු අසල ය. කපොල්ලෙන් පිටතට යා නො හැකි සේ විගාල කටුපැලුලේකින් එය ආවරණය කරන ලද්දේ ය. ඒ අසල මුරකරුවෙක් දිවා රාත්‍රී දෙක්හි ම රැකවල් ගෙන සිටී. මුරකරු නොදන්නා වූ ද අවිශ්වාස කටයුතු වූ ද කිසිවකුට මුරපොලින් ඔබ්බට යැමට ඉඩ නො ලැබේ. එසේ දුර බැහැර නාදුනන අයකු වුව හොත් පලාතේ මුලාදැනීයකුගෙන් අවසර පත්‍රයක් ගෙන ආ යුතු වේ. යුද්ධ මුලාදැනීන් අතර පමණක් ව්‍යවහාර වන “අවසර පදයක්” ඇත්තේ ය. අවසර පදය දත් සිනැම කෙනෙකට මුර පොලින් යාමට බාධාවක් නො තිබුණ බව සමහර එතිහාසික ප්‍රවාන්තිවලින් ඔප්පු වේ. එම අවසර පදය අනෙක් කිසිවෙකුට දැනුගත්ත නො දී ආරක්ෂා කිරීම මුරකරුවන්ගේ සහ මුලාදැනීන්ගේ යුතුකමෙකි. ඒ අනුව බලන විට කඩවත් මුර කිරීමේ කාර්යයෙහි යෙදෙන්නේ ඉතා විශ්වාස කටයුතු, සිනැම අවස්ථාවක රුපු වෙනුවෙන් දිවි පිදිමට සුදානම් නිර්භිත ගෙරුයවන්තයේ වෙති.

මානාකොළ මුරපොල පිහිටියේ ඉතා උස් කදු ප්‍රාන්තයක අන්තිම කෙළවරෙහි ය. ඉදිරිපිටින් ඇති කදු බැවුමෙහි මතුරට ආදි ගම් රාකියක් පිහිටා ඇත්තේ ය. මේ කදුවැටි දෙක අතරෙන් බෙලිහුල්මිය ගලා බසි. කදු මහත් ගල්කුළ අතරෙන්

සුදේ සුදු ජල ධාරා ඇද හැමෙනින් ගලා බස්නා බෙලිභූල්ඩය ද වලාකුලවලින් වෙලි පවත්නා නිල්වන් ගිරි ශිබර ද අනෙක් පසෙන් ඇති මන්දාරම් තුවර වට කළ මහා කදු පංතියෙහි ගිරි ශිබර වලා දුහුලින් සැරසුණ යෝධ පෙළක් මෙන් පෙනේ. එකින් එක පඩිපෙළක් මෙන් විහිදී ගිය ලියදිවලින් යුත් කුණුරු සමූහය මැද පොල්, කිතුල්, කොස් ආදි වෘක්ෂයන්ගෙන් සැදුම් ලද ගම්ගොච්චල් රස සාගරය මැද පිහිටි දිවයින් මෙන් දරුණුනය වේ. බෙලිභූල්ඩය අසල ම පිහිටි මොරපාය විහාරස්ථානය නිසා මේ දරුණුනීයත්වය ද්විගුණ කෙරේ.

ශ්‍රීසිංහලාධික්වර දෙවන රාජසිංහ හෙවත් රාසිංදෙයියන් ද්වස මානකාල කඩවතෙහි මුර සේවාව හාරව සිටියේ ‘හවචියා’ නම් ලන් රාජපාක්ෂික දෙරුයවත් ගම්වැසියෙකි.

මහනුවර ප්‍රතිකාලුන් අල්ලා ගෙන සිටි කාලයේ දී ඔවුන්ගේ ඔත්තුකාරයන් උඩිරට පුරා රුපු සොයා ඇවිදීමෙහි යෙදී සිටින බව රාජසිංහ රජ දන්නේ ය. ඒ නිසා “මිත්තුකාරයන් ගැන කඩවත් මුරකරුවන් නිසි සේ ක්‍රියා කෙරේදැ” යි දැනගැනීමට රුපුට අවශ්‍ය විය. රජතුමා එක් ද්වසක ගම්වැසියකු ලෙස සැරසී මානාකාල කඩවත පරීක්ෂා කිරීම සඳහා එහි පැමිණියේ ය.

රජතුමා මුරකරුට කඩාකාට කඩවතින් ඔබට යාමට ඉඩදෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියේ ය. මුරකරු උත්තර දෙමින් “මා මෙතන සිටින්නේ නො හදුනන අවිශ්වාස අයගේ ගමන නතර කිරීමට ය. ඔබ කවුද? කුමක් සඳහා කොහි යන්නෙහි ද? ගමරට කොහි ද? යන කිසිවක් මම නො දන්නෙමි. ඔබට මින් ඔබට යාමට යාමට ඉඩ දීම මාගේ රාජ සේවය පැහැර හැරීමකි. එබැවින් ඔබට මින් ඉදිරියට යාමට ඉඩ නො දෙමි. වහා ආපසු හැරී යනු මැනව”යි ඉතා අඩුවැන් දැනුම් දුන්නේ ය. එවිට වෙස්වලා ගත් රජතුමා ඉන් පසුබට නොවී “මම මහනුවර අසල ගම්වැසියක්ම්. මගේ හාරයාව සහ දරුවෙශ් මන්දාරම් තුවර වෙසෙනි. ඔවුන් බැලීමට යාම සඳහා ඉඩ දුන මැනව”යි කිවේ ය. “ඔබ මහනුවර අසල ගම්වැසියකු නම් එගම ගම් ආරච්චිලගෙන් හෝ කේරලේ නිලමෙතුමාගෙන් ගමන් අවසර පත්‍රයක් ගෙනාවෙහි දැයි” මුරකරුවා ප්‍රශ්න කෙලෙ ය. එවිට රුපු “අනො! ආයුබෝවන්ට මම ඒ දෙපොල ම සොයන්ට ගියෙමි. නමුත් සම්බ නොවී ය. දරුවකුට අසනීප යයි ආරංඩ් නිසා ඉක්මනින් යාමට පැමිණියෙමි. මම ඔත්තුකාරයකු හෝ බොරුකාරයෙක් නොවෙමි; ඒ නිසා මට යන්ට ඉඩ දුන මැනව”යි ඉතා ඔත්තුකමින් ඉල්ලා සිටියේ ය.

“ඔබ කුමක් කිවත් මම ඔබට මෙතැනින් යාමට ඉඩ නො දෙමි. ඒ මගේ සේවය යි. මගේ සේවයට කැළුලක් මම කිසි කලෙක නො කරමි. ඒ නිසා මෙතැන රිදි නො සිට ආපසු යනු මැනව” යි තැවත ඉතා විනිත අන්දමින් කිවේ ය. එවිට

මගි වෙසින් සිටි රජතුමා ඔලුළවට අත දමා රන් කාසියක් ගෙන, “මෙය රැගෙන මට යන්ට ඉඩ දුන මැනව” හි ඉල්ලා සිටියේ ය. එබසින් මුරකරු දැන්බෙන් පහර ලත් සර්පයකු මෙන් කුපිත වී, මුර හෙල්ල අතට ගත්තේ ය. “මම තොපගේ අල්ලසට ගිණු වී මගේ සේවය පැහැර හරින නිවටයෙක් නො වෙමි. තොප නම් ඒකාන්තයෙන් රාජදෝෂී ඔත්තුකාරයකු මෙන් පෙනේ. ත්‍රිසිංහලාධික්වර රාසිංදෙදියන්ගේ අණ ඇත්තම් මෙතැනින් එහාට අඩියක්වත් නො තබව; එසේ අඩියක්වත් ඉදිරියට තැබුවෙන් රාසිංදෙදියන්ගේ අණින් තොපගේ දිවි තොර කරන බව දැන ගනුව” හි ගර්ජනා කෙලේ ය. ඉන් පසු මගියා තවත් පෙරත්ත නො කර පසුබැස ආපසු හැරී යන්ට ගියේ ය.

පසු දින හගුරන්කෙත මහවාසලට වහා පැමිණෙන මෙන් හවචියාට රාජායුවක් ලැබේණි. ඔහු තමාගේ සේවය සිය අතවැස්සාට පවරා දෙගිඩි දෙවාරු සිතින් රජවාසල කරා පැමිණියේ ය. මේ රාජායුව කුමක් සඳහා වී ද? මෙයින් තමාට යහපතක් වේ ද? අයහපතක් වේ ද? යනු නිශ්චිතය කර ගැනීමට ඔහුට නො හැකි විය. (දෙගිඩි දෙවාරු සිත නම් එයයි.) නමුත් තමා දැනුවත්ව නම් රාජදෝෂීකමක් හෝ රාජ සේවය පැහැර හැරීමක් හෝ සිදු වී නැති නිසා සිතට තරමක සැනසීමක් ඇති විය.

නියමිත වේලාවට සිංහාසනාරුඩ් වූ මිහිපති තෙමේ “මානාකොල කඩවත මුරකරු මෙහි කැදවව්” යයි අණ කෙලේ ය. ඒ අනුව හවචියා රජු ඉදිරියෙහි පෙනී සිට, මුණින් වැටී නමස්කාර කර පසෙකට විය. “ඊයේ හවස් වරුවේ මානාකොල කඩවත මුරකලේ තා දැ” හි රජ පිළිවිසි ය. “එසේ ය දේවයන් වහන්ස! බලුගැන්තා එම සේවයෙහි යෙදී සිටියේ ය” හි ඉතා යටහත් පහත් බසින් සැල කර සිටියේ ය. ඒ වේලෙහි යම්කිසි පුරුෂයෙක් මුරපොලින් යාමට වැයම් කෙලේ දැ” හි තැවතත් රජ ඇසි ය. ‘එසේය දේවයන් වහන්ස! යම්කිසි ඔත්තුකාරයකු වැනි පුද්ගලයෙක් මුරපොලින් බැහැර යාමට වැයම් කෙලේ ය. මම රිට ඉඩ තුදුන්නෙමි. අන්තිමේ දී ඔහු මට අල්ලසක් දී යාමට වැයම් කෙලේ ය. එවේලෙහි මම මහාරාජේත්තමයාණන් වහන්සේගේ අණ මුල් කොට ඔහුට තර්ජනය කර ආපසු පලවා හැරියෙමි” හි මුරකරුවා ඉතා බැගැපත්ව දන්වා සිටියේ ය.

“මහු කවරෙක් ද යන බව තා දනිත් දැ” හි තැවත රජ ප්‍රශ්න කෙලේ ය. “මහු කවුරු ද යන බව නො දනිමි; කවුරු හෝ වේවා! ඔහු නම් ඔත්තුකාරයකු හෝ රාජදෝෂීයකු හෝ විය යුතු ය. මට අල්ලසක් දී හෝ ඔහුට යාමට උවමනාව තිබුණි. ඒ නිසා ම මම ඔහුට තර්ජනය කෙලෙමි. එවිට ඔහු කරලා ගෙන ආපසු හැරී ආවේය” හි හවචියා තැවතත් බැගැපත්ව සැල කෙලේ ය.

“එසේ නම් දැන ගනුව, ඒ යන්ට වැයම් කළ රාජදේශීයා නම් මම වෙමි. අනෙකක් නො වේ ය” සි රජ ප්‍රකාශ කෙලේ ය. එවදන් ඇසු හවඩියාගේ උගුරේ කෙළ සිදිණි. ගතින් දාචිය මතු විණි. ‘මා නින්දා අපහාස කෙලේ ත්‍රිසිංහලාධික්වර රාජිංදේසියන්ට නො වේ දැ’ සි පැපුව ගැහෙන්ට විය. ඔහු මූණින් වැට් වැද “අහෝ! දේවයන් වහන්ස! බලුගැත්තා නො දැන කළ වරදට මහවාසල කරුණාව ලැබෙන සේක්වා” සි කන්නලවී කරන්ට විය. එවිට රජ සිනා මුසු මුහුණින් යුතුව “එම්බා මුරකරුව, තොප මහවාසලට කිසි වරදක් නො කෙලෙහි ය. තොප වැනි රාජ සේවකයන් ඇති මම ආචම්බර වෙමි. තොපගේ සංශ්‍රේෂු සහගත රාජ පාක්ෂිකකම ගැන මම ඉතා ප්‍රීති විමි. රාජ සේවයෙහි යෙදවිය යුත්තේ අල්ලසට ලැදි නො වී තර්ජනයට බිය නො වන තොප වැනි රාජ පාක්ෂිකයන් ය. එබැවින් තොපට මහවාසලින් කරුණා සම්පත් ලැබෙන්නේ ය” සි කියා රජු හිණ පැලදි රන් හවඩිය ගලවා හවඩියාගේ ඉණේ බැඳ රාජ ස්පර්ශයෙන් බල දානය කොට “රන් හවඩි දුර” යන නම ද පට බැඳ රාජකීය ගම්වරයක් ද ප්‍රදානය කෙලේ ය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

කඩවත	-	මුරපොල
කපොලු	-	බාධකය
කටු පැලැල්ල	-	ආවරණයක්
අවසර පදය	-	අවසරය ලබා ගැනීමට යොදා ගත් රහස් වවනයකි
ගිරි ගිබර	-	කඩ මුදුන්
ද්වීගුණ	-	දෙගුණ
ත්‍රි සිංහලාධික්වර	-	තුන් සිංහලයට අධිපති
රාජ පාක්ෂික	-	රජතුමාට පක්ෂපාත
ප්‍රතිකාලන්	-	පුර්තුගිසින්
ශික්ෂිත්ව	-	හික්මි
කුහිත වී	-	උරණව
ඒකාන්තයෙන් ම	-	ඉදුරා ම/ස්ටීර වශයෙන් ම
රාජදේශී	-	රජ අණට එරෙහිව
ගේජනා කෙළන්	-	ගුගුරා කිවෙන් /හඩ නාගා කීම

රාජායුවක්	-	රජ අණක්
අතවැස්සා	-	සහායකයා
දෙගිඩ් දෙවාරු සිත	-	සිතේ දෙගිඩ්යාව
සිංහාසනාරුඩ්	-	සිංහාසනයෙහි අසුන් ගත්
බලු ගැන්තා	-	යටහත් බව පෙන්වීමට යටත් වැසියන් රජු ඉදිරියේ තමා හඳුන්වා ගත් පදයකි.
අල්ලසි	-	යම් කාර්යයක් කර ගැනීමට නීත්‍යනුකූල නො වන ආකාරයට දෙන ත්‍යාගයක්
මහ වාසල කරුණාව	-	රජතුමාගේ අනුකම්පාව
බල දානය කොට	-	බලය ලබා දී
පට බැඳී	-	ස්ථීර තාමය වෙනුවට වෙනත් තමක් දැමීම/යෙදීම/ආදේශ කිරීම

අවබෝධය

- ‘හවචිය’ නම් ලත් තැනැත්තාගේ රාජකාරිය කුමක් වී ද?
- කඩවතින් ඔබට යනු පිණිස මගියා දැක්වූ හේතු කවරේ ද?
- රජතුමා මුරකරු රජ වාසලට කැදැවූයේ ඇයි ?
- මුරකරු දෙගිඩ්යාවෙන් රජ වාසලට ගියේ කුමක් නිසා ද?
- මානාකොළ මුරපොළ පිහිටි ප්‍රදේශය අවට පරිසරයේ දක්නට තිබුණු දී කවරේ ද?
- මුරකරුගේ වරිතය පිළිබඳ ඔබට සිතෙන දේ වාක්‍ය දෙකකින් ලියන්න.

ලුබින අභ්‍යාස

- පහත දැක්වෙන පදවලට සමානාර්ථ පද පාඨමෙන් තෝරා ලියන්න.

i. අහිත	iv. භුපති
ii. දෙගුණ	v. විධානයෙන්
iii. දිරිමත්	vi. වර පුරුෂයකු

- මේ පාඩමෙහි එන අලංකාරවත් යෝදුම් පහක් තෝරා ලියන්න.
- ලදා:-...ගිරී ශිලරයන් වලා දුහුලින් සැරසුණු යෝඛ පෙළක් මෙන් පෙනේ.
- රාසිං දෙයියන් මානාකාල කඩවතේ දී කියා කළ ආකාරය පිළිබඳ ඔබේ අදහස දක්වන්න.
- මේ පාඩමේ එන වරිත තුළින් ඔබ ලත් ජ්වේතාදර්ශය පහදන්න.
- මේ පාඩමේ එන කතාවට සූදුසු වෙනත් මාතෘකාවක් යොදන්න.

නිර්මාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචනා

අප ඇසු දුටු දෙයින් හෝ මනාකල්පිත වරිත, සිද්ධි ඇසුරෙන් හෝ ගොතන ලද කතාවක් හෝ රචනයක් ප්‍රබන්ධයක් සේ සැලකේ. එබදු ප්‍රබන්ධ රචනයක් ලිවීම නිර්මාණාත්මක වැයමකි.

නිර්මාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචනා ලිවීමේ අභ්‍යාසයක් ලෙස පහත දැක්වෙන අවස්ථා ඇසුරෙන් එකක් තෝරා රචනයක් හෝ කතාවක්/කතා සැකිල්ලක් ගොඩ නගන්න.

- සිය සේවය ඇගයීමෙන් රජ වාසලෙන් නිවසට පැමිණි මුරකරුගේ දරුවන් සහ බිරිඳුගේ වරිත මුල් කර ගත් කුඩා කතා සැකිල්ලක් සකස් කරන්න.
- රාජ්‍ය සේවයට කළ කැපවීම හා අවංක හාවය නිසා ම ඔබේ මව/පියා/ඹාති වැඩිහිටියකු /ගුරුවරයකු ලත් විශේෂ සම්මානයක් ගැන සිතා නිර්මාණාත්මක රචනයක් ලියන්න. සූදුසු මාතෘකාවක් ද යොදන්න.
- ‘එදා රාසිං දෙයියන්ගෙන් පිදුම් ලත් මුරකරු අද ඔබට හමු වී නම්...’ ඒ ඇසුරෙන් රචනයක් ගොඩ නගන්න.
- අැත දුෂ්කර ගම්මානයක රාත්‍රි මුර සංවාරයේ යෙදෙන ආරක්ෂක හමුදා නිලධාරියකුට මෙරට ඔත්තු බැලීම සඳහා පැමිණි පිටසක්වල ජ්වේයක් හමු විය. ඒ ඇසුරෙන් නිර්මාණාත්මක රචනයක් ලියන්න.
- ‘හදිසියේ වත් හෙට ඉර නො පැයුව හොත්...’ යන මැයෙන් නිර්මාණාත්මක රචනයක් ලියන්න.

විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට අදාළව බොහෝ තොරතුරු සම්පාදනය කරන ගුවන්විදුලිය, ‘හඩ’ මූලික කර ගත් ප්‍රබල විද්‍යුත් සන්නිවේදන මාධ්‍යක් වේ. ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්වලට සාවධානව සවන් දීමෙන් අපට දැනුමත් විනෝදයක් දෙක ම ලැබේ. 1995 ඔක්තෝමැබර 24 වන දින ශ්‍රී ලංකාවට අර්ථ සුරයග්‍රහණයක් දරුණනය වූ අවස්ථාවේ ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ සිංහල ස්වදේශීය සේවයේ ප්‍රවාරය වූ සංඛ්‍යාව වැඩසටහනක් ඇසුරෙන් මේ පාඩම සකස් වී තිබේ.

ගුහලෝකාගාර පරිග්‍රයේ සිට එළිමහන් පටිගත කිරීමක්.

නිවේදක:-
(වන්දන තිලකරත්න)

මේ මොහොතේ අප සූදානම්න් ඉන්නේ අද ද්‍රවසේ විශේෂතම සිදුවීම වන සුරයග්‍රහණය ගැන තොරතුරු දැනගන්න. අප සමග සිටිනවා ආචාර්ය වන්දන ජයරත්න මහතා. සුරයග්‍රහණයක්, අර්ථ සුරයග්‍රහණයක් පවතින කාල වකවානුවල බොහෝ දෙනා විවිධ මත පළ කරනවා; මිල්‍යා විශ්වාස පවා පැතිරෙනවා. මේ ගැන ඔබතුමාට යමක් කියන්න තියෙනවා ද?

ආචාර්ය වන්දන ජයරත්න:-
(ආරාධිත)

මව්, සුරයග්‍රහණයක් එක්ක මිල්‍යා විශ්වාස රාජියක් පැතිරිලා. සමහරු එදාට වැඩට යන්නේ නැතිව, මෙය ඉස්කේලේ යවන්නේ නැතිව, ඉන්නව ලු බැයේ. එක බොරු වැඩක්. මේ අවස්ථාව එසේ බිඟ විය යුතු අවස්ථාවක් නොවේ.

එත් කුඩා ම දරුවන් අවුරුදු 5-6 අතර ලමයින් මේ දිහා බලන්න එපා. පාසල් යන වයසේ අවුරුදු 10න් ඉහළ දරුවන්ට නම් මෙය ඉතා ම වැදගත්. එම මන්ද, මේ අවස්ථාව විද්‍යාත්මක වශයෙන් ඉතා ම වැදගත් වන නිසා. දරුවන්ට මෙය බලන ආකාරය කියා දී පෙන්විය යුතු සි. කුඩා ම දරුවන්ට එය තේරුම්

ගන්න ප්‍රමාදු යි. දැන් අද අපි මෙතැන මේ කොළඹ ගුහලෝකාගාර පරිග්‍රයේ තැරුම් කදවුරක කුඩා නැරුම් කුටියක් හදලා කරන්නේ ඒක. නිවැරදි පිළිවෙළට සූර්යයාගේ ප්‍රතිචිම්බය මේ ප්‍රක්ෂේපණ තිරය මතට පතිත කරලා සූර්යගුහණය බලන්න දුරේක්ෂයක් සවි කරලා තියෙනවා. නිවැරදි කුමය අනුගමනය කරනවා නම් සූර්යගුහණයෙන් වෙන හානියක් තැහැ.

මට අහන්න ලැබුණා මේ වෙළාවට සුදු ලුණු පැණියක් බේලෙන් දීර්සායුෂ ලැබෙනවා කියලා පත්තරේ තිබුණා කියලා. සුදු ලුණු බොන එක කොහොමත් හාදයි. හඳුනාබාධ දුරු කරන ගුණයක් සුදු ලුණුවල තියෙනවා. ඔය අතර ජේත්‍ය්‍යතිෂ්ඨයෙන් විවිධ මත ගේනවා. ඉන්දියාවේ ලමයි ලැබෙන්න ඉන්න මවුවරු හැංගෙනවා කියනවා. ලංකාවෙත් දැන් මේ තත්ත්වය පැතිරිලා. දිපාවලියෙන් පසුව එන සූර්යගුහණය අසුබයි කියලා ඉන්දියාවේ ගැහැනු හැංගෙනවලු.

නිවේදක:-

ආචාර්ය වන්දන

ජයරත්න:-

දැන් ඉරේ තත්ත්වය කොහොම ද?

විස්සෙන් පංගුවක්, සියයට පහක් වැහිලා.

අහසේ උඩ කෙළවරෙන් වැහිගෙන එනවා. කොළඹට, අනුරාධපුරයට එකිනෙක වෙනස් ප්‍රමාණයෙන් මෙය දැරුණාය වෙනවා.

ප්‍රධාන මැදිරියේ සිට

මෙහෙයුම් නිවේදක:-
(පාලිත පෙරේරා මහතා)

මව වන්දන... අපත් සූදානම්ත් ඉන්නේ සුරුයුගුහණය නරඹන්න. විද්‍යා ලේඛක අනුර සී. පෙරේරා මහතා මේ දැන් මැදිරියෙන් පිටතට දුවලා ගිහින් ඉරේ තත්ත්වය බලලා ආවා.

අද උදේ අටකුත් විනාඩි 47ට ලංකාවෙන් වැඩි ප්‍රමාණයකට මේ අර්ධ සුරුයුගුහණය පේනවා. මේ සාකච්ඡාවේදී තව කතා කළ යුතු යමක් තියෙනවා. මේ සුරුයුගුහණය සිදු වන වේලාවෙ ම තො පිදුණු ගහකට ඉදෑලකින් ගැහැවිවා ම එල දරනවා කියලා කතාවක් තියෙනවා. මේ ගැන විරරත්න මහත්මයාගෙන් යමක් අහන්න කැමති සි.

ආචාර්ය සුසිල් විරරත්න:-

ඒවායේ යම් පදනමක් ඇති. ඒත් සංඛ්‍යාලේඛන අරන් හොයලා බලලා ඒක පර්යේෂණාත්මකව ඔෂ්පු කළ පසුවයි අපට ඒක තැහැ කියා කියන්න ප්‍රථමවන්. ඒ නිසා මවැනි අදහස් ගැන එකවර තීරණ දෙන්න අමාරුයි.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

ඉන්දියාවේ නම් අරල, බුල්, තෙල්ලි පත එකට සිද බොන්න දෙනවු. ආචාර්ය වන්දන ජයරත්න නම් කිවිවේ ඒවා කොයි වෙලේ බිවිවත් හොඳයි කියලා. සුරුයුගුහණයක් ඇතැත් තැතත් ඒවා බොත එක හොඳ සි.

මමයි, ධර්මරත්න මහත්මයයි තව ම මේ මැදිරියෙන් පිටතට ගියේ තැහැ. මේ අවස්ථාව දැක ගන්න. ඇත්තට ම මෙවර පූර්ණ සුරුයුගුහණයක් ජේත්තෙ කොයි පළාත්වලට ද?

ජ්.එම්.ජ්. ධර්මරත්න මහතා:- කල්කටාව, බංග්ලාදේශය හරහා බුරුමය කිවිවා මේ පූර්ණ සුරුයුගුහණය පේනවා. ඇශ්‍රීලංකානයෙන් පටන් ගෙන වියවිනාමය හරහා බුරුමය දක්වා ඒ රිකට මෙය පූර්ණ සුරුයුගුහණයක් ලෙස පෙනෙන්වි.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

අනුර සී. පෙරේරා:-

ඒ කියන්නේ පුරුණ සූර්යග්‍රහණය පෙනෙන්නේ එක පටියක් සේ දිවෙන කළාපයක පමණයි. සුළු පුද්ගලයකට විතරයි. ඒ ඇයි කියන්න පුළුවන් ද?

මව්, වර්ග කිලෝ මිටර 275ක පමණ සුළු පුද්ගලයක් දක්වා පමණයි මේ ජායාව වැශෙන්නේ. ඒකට වන්දියා පුළුවන් තරම් ලං වෙන්න ඕන. පුරුණ ග්‍රහණයක් වුණාට උතුරු ඉන්දියාව, පකිස්ථානය, බුරුමය වගේ සීමාසන්න කළාපයකට පමණයි ඒක පේන්නේ. අද උදේ 8.47ට ලංකාවට දරුණු වෙන්නා අර්ධ සූර්ය ග්‍රහණයක්. ඒ වෙළාවට වලාකුල් රහිත පැහැදිලි අහසක් තිබේ වියලා බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඒත් අහසේ වලාකුල්වල අද වෙනසක් පේනවා. උතුරු, නැගෙනහිර, උතුරු මැද පලාත්වල තරමක වැහිබර කාලගුණයක් පවතිනවා. වලාකුල්වල තත්ත්වය තිසා මේ අර්ධ ග්‍රහණය පෙනෙන්නේ නැති වෙන්නත් පුළුවන්.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

අනුර සී. පෙරේරා :-

ඇවාර්ය වන්දන ජයරත්න සමග වන්දන තිලකරත්න ග්‍රහලෝකාගාරයේ සිට ඒ ගැන තවත් තොරතුරු ගෙන ඒවි.

1955 දී පුරුණ සූර්යග්‍රහණයක් මං නම් දැක්කා අනුරට මතක ද මත්දා... අනුර නම් පොඩි ඇති.

මව්, මට වයස අවුරුදු 8ක් විතර ඇති. ඒ අවස්ථාව මගේ සිතේ තදින් ම තැන්පත් වුණා. පාන්දර සූර්යයා නැගලා අහස කළ වෙලා තරු දිලුණා. හැන්දැවට කුරුල්ලන් කැ ගහන ගබාදය ඒ වෙලාවේ ඇහෙන්න ගත්තා. හරක් අමුතු හැකිරීම ස්වභාවයක් පෙන්නුවා. පොඩි ලමයෙක් විදිහට මට හිතා ගන්න බැරිව ගියා මොකක් ද වුණේ කියලා.

1955 ජූනි 20 වෙනිදා පුරුණග්‍රහණය පටන් ගත්තේ උදේ 8.11ට උදේ 8.11 සිට 8.15 දක්වා තිබිලා ඉවර වුණා. විනාඩි 8 තත්පර 8යි.

කුඩා කාලයේ ත්‍රිකුණාමලයට ගිය ගවේෂණාත්මක ගමනක දී නගරයේ විශාල පිටිවනියක් මැද්දෙද අප

කේ. ආර්. අහයසිංහ:-

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

ගෙවීමෙන්මකව සූර්යග්‍රහණය ගැනත් අහස ගැනත් හැදුරුවා. බුද ග්‍රහය පියවි ඇසින් දැක ගැනීමේ වාසනාව එදා මට ලැබුණා.

අනුර සි. පෙරේරා:-

සූර්යග්‍රහණයේ දී සූර්යයා අදුරු වන නිසාත්, බුද, සූර්යයා උග ම සිටින ග්‍රහයා නිසාත් එහෙම දකින්න පුළුවන්. ඒ නිසයි බුද පියවි ඇසින් දකින්න හැකි වෙන්නේ.

ආචාරය සුසිල් වීරතන්නා:-

මේ වැඩසටහනට කන් දෙන දිෂ්‍යයන්ට කියන්න පණිවුඩියක් තියෙනවා. මේ සූර්යග්‍රහණය වෙන මොහොත හරි ම අපුරුදි. කුකුලන් නැවත වතාවක් හඩුලන්න ගන්නවා. නිදිකුම්බා, තොර වගේ ගස්වල කොළ නැවෙනවා. මලානික ස්වභාවයක් ගන්නවා. දැන් 8.46ට අනුරාධපුර, පොලොන්නරුව, යාපනය වැනි ප්‍රදේශවල මේ වෙනස්කම් දකින්න ලැබේවි. සතුන්ගේ වර්යාවන් ද වෙනස් වේවි. ඔබත් මේ මොහොත දැක බලා ගන්න.

ඝරමරතන්න මහතා:-

ඔව්... පාසල් ලමයි ඔය බොරු මිථ්‍යා මතවලින් මිදිලා ආරක්ෂක විධි කුම යොදා මේක බලාගන්න. ඒක වටිනා දෙයක්...

මෙහෙයුම් නිවේදකා:-

ඔව්, එහෙනම් අර්ධ සූර්යග්‍රහණය නරඹන්න ඔබට කරන ආරාධනාවත් සමඟ අපි ග්‍රහලෝකාගාරයට යනවා. වන්දන තිලකරතන්න, මයිකුගෝනය ඔබට.

(නැවත ග්‍රහලෝකාගාරයේ සිට)

නිවේදකා:-

(වන්දන තිලකරතන්න)

ස්ත්‍රීතියි... ඔව් දැන් අප සූර්යයා දකින්නේ තුදුස්වක භද වගේ. සමහර පාසල්වල අද නිවාඩු දීලා. සත්‍ය වගේ ම අසත්‍ය තොරතුරුත් මේ සූර්ය ග්‍රහණය සම්බන්ධයෙන් පැතිරිලා. ඒත් අප සමඟ මෙහි සිටිනවා පාසල් දිෂ්‍යයෙක්.

අපි කතාකරල බලමු.

ඔබ මොන පාසැලෙන් ද? කොහොම ද, මෙහි ආවේ?

හිජ්‍යයා :-

මම අගෝක විද්‍යාලයේ... විද්‍යා සංගමයේ සර් අපිට
එක්ක ආවා. අම්මලා තාත්තලා දැකුලා තිබුණු නිසා
අපිත් ආසාවෙන් හිටියේ මේක බලන්න. සර්ට
ස්තූතිවන්ත වෙන්න යින.

නිවේදක :-

හිජ්‍යයා :-

දැන් කොහොම ද? ඔබේ සුදානම?

අපි ම හදාගත් උපකරණයක් තියෙනවා. ජේ. සී.
අමරසේකර සර්ගේ පුතා සම්ර අමරසේකර තමයි
එක හැඳුවේ. අපි සේයාපට කිපයක් එකට තබා
ස්වේච්ඡර කරල බැලුවා.

නිවේදක :-

අපිට ගෙදර දිත් මේ උපකරණ නැතිව මේක බලන්න
පුළුවන් නේද, ආවාරය ජයරත්න මහත්මයා...?

ආවාරය වන්දන ජයරත්න :- ඔව්, ගෙදරදිත් පුළුවන්. අද මෙතැන සුදු තිරයක් මත
සුරුය ප්‍රතිච්ඡිතය ප්‍රක්ෂේපණය කළ විට ලස්සනට
පෙනෙනවා. සෙනග වැඩි නිසා අපට වීඩියේ
මාරුයෙන් පෙන්වන්න වෙනවා.

ගෙදර දි කාච්ලේඩ් ඇරගෙන මැදින් කුඩා
සිදුරක් විද්‍යාත්මක. ඒ සිදුර සුරුයා දෙසට අල්ලා
සුරුයාගෙන් එන ආලෝක කදම්බය දර්පණයකට
ගෙන බිත්තියකට අල්ලා බලන්න.

බිම සුදුරද්දක් එලා ගත්තක් ඒ ප්‍රතිච්ඡිතය දැකශන්න
පුළුවන්. දැන් සුරුයා හතරෙන් එකක් පමණ වැහිලා
ලස්සනට ජේනවා. දැන් ඔබ බලනවා නම් අර කුඩා
සිදුර තුළින් එන ආලෝක කදම්බය දර්පණයට ගන්න
පුළුවන්.

නිවේදක :-

තවත් විශේෂ යමක් තියේවි ද කියන්න.

ආවාරය වන්දන ජයරත්න :- කඩ්දාසියෙ කුඩා සිදුර තුළින් එන ආලෝක කදම්බය
දර්පණය තුළට ගැනීම යි කළ යුත්තේ. පියවි ඇසින්
බැලීමේ දී ප්‍රාග දෙනෙක් ප්‍රාග වෙලාවක් බලාගෙන
ඉදි ඇස් අන්ද විය හැකියි. සුරුයාගුහණයක් ඇතත්,
නැතත් සුරුයා දෙස පියවි ඇසින් බැලීමේ දී ඇහැ
පිවිවෙනවා; ඇස් අන්ද වෙන්න පුළුවන්. පූර්ණ
සුරුයාගුහණයක දී අදුරු වැටි තිබි එකවර ම සුරුයා
දෙස බැලුවෙන් ඇහේ බලා ලොකු වෙනවා. විශාල

ଆଲୋକ୍ୟକୁ ଶକ୍ତିର ଶୀମେନ୍ ଆଜି ଅଛିରେ ବିଦ ହୈକିଛି.
ଜ୍ଞାନ୍ୟାଗେ ପାର ଫଳିତ କିରଣ୍ ଶିଥାବା. ଶୀକେନ୍ ଆଜି
ଅନ୍ଧ ବେନାବା.

ଶୀ ନିଃସା ଗେଦର ଦେ ବ୍ରିଣ୍ଡାନ୍ ଶୀକ ଆରକ୍ଷିତର କଲ
ଯୁଦ୍ଧ ଦେଇକୁ. ଚପନ୍ତିର ପେରିଯକୁ ଗନ୍ଧ. କନ୍ଦରକିନ୍
ଅଲ୍ଲପେନେନ୍ତି ଚିନ୍ତାରକର ବବା ବିକକୁ ଲୋକୁ ଚିନ୍ତାରକୁ
ହଦୀ ଗନ୍ଧ. ଶିଖିପତ ଚଲି କବିଦୀଚିଯକୁ ଅଲାବା ଗନ୍ଧ.
ଶୀ ବିଦିହିତ ବଲନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତିବନ୍ତି.

ନିର୍ଵିଦ୍ବିକ :-

ଅର ବିଦ୍ୟରେକୁ ଅରନ୍ ପହନ୍ତିରେ ଗାଲା ଗନ୍ଧମ ବ୍ରିଣ୍ଡାନ୍
ପ୍ରାପ୍ତି ମ ଲମ୍ବିନ୍ତି ବଲନ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ?

ଅଲାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ୟାରନ୍ତିନି :-

କୁବିଆ ଲମ୍ବିଯକୁ ଶୀ ବିଦ୍ୟରେ ପାଇଁଲମ୍ବି ହିରିନ ବିଦିହିତ
କଲ କଲା ମ ଶୀକ ଅଭିନକରିଦି. ଶୀକ ପୋଢିଲେବି ହୋଇଦି
କିଲିବନ୍ତ ଦରେନ୍ତି ଲୈଖିଯ ଗୋଲପେନ୍ତିନେ ନାହିଁ.
ହେବୁବ ବିଦ୍ୟରେ ନିର୍ବରଦିତ କଲ କର ଗନ୍ଧନ ଦରେଲୋ
ଦନ୍ତିନେ ନାହିଁ ନିଃସା.

କେ. ଆର. ଅହେମିହା:-

ପାଇଲେ ଦରେନ୍ତ ମେଲା ଦୈନ ଗତ ଯୁଦ୍ଧିଦି. ତୁର ବହିନାବା.
ଚାଲ ନାହିନାବା. ଅପ ଲେଜେନ ପାଇଁଲିଯ ତମା ଲେବେ
କୌରକେମିନ୍ ଜ୍ଞାନ୍ୟାଗ୍ୟା ଲାବା ଯନାବା. ଲନ୍ଦୁଯାନ୍
କୌରକେନାବା. ଲନ୍ଦୁଯା ତମା ଲାବା ଗମନ୍ କରମିନ୍
ପାଇଁଲିଯ ଲାବା ଗମନ୍ କରନାବା. ମେ ଗମନ୍ କରନ ତଳାଯ
ଶିକ ଚମାନ ନାହିଁ. ଶିମାଣରକ୍ଷିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପାଇଁ
ଗମନକୁ. ମେ ଜ୍ଞାନ୍ୟାଗ୍ୟାରୁଙ୍କ, ଲନ୍ଦୁଗୁହଙ୍କ ବେନ୍ଦନେ ଶୀ
ନିଃସା.

නිවේදක:-

දැන් අප අටවක සඳ වගේ නේද සූරයයා දකින්නේ.

ආචාරය වන්දන ජයරත්න :-සූරයයා හඳ වගේ කහ පාටට ලස්සනට පෙනෙනවා. විශේෂ කණ්ඩාචියක් පැලදැගෙන බලන්න වෙනවා. මේවා අප හදා ගත යුතු සි. ගුවන් විදුලියේ වන්දන තිලකරත්න මහත්මයාටත් ස්ත්‍රීවන්ත විය යුතුයි, මේ විද්‍යාව ප්‍රචාරය කිරීම සම්බන්ධයෙන්. ජන මාධ්‍යවේදීන් විදිහට විද්‍යාව පත්‍රාලීම ඉතා ම වැදගත්.

නිවේදක :-

නැවතත් අපි ප්‍රධාන මැදිරියට සම්බන්ධ වෙමු.

ප්‍රධාන මැදිරියේ සිට

මෙහෙයුම් නිවේදක :-

මව්, දැන් කොළඹට හරියට ම 8.47ට මේ අර්ථ සූරයග්‍රහණය දැරුණය වෙනවා.

අනුර සී. පෙරේරා :-

අපේ සාකච්ඡාවට කන් යොමා ඉන්න අය ඇස්වලට ආදරයක් තියෙනවා නම් ඔබට දුන් ඒ උපදෙස් අනුව මේ අවස්ථාව දැක බලා ගන්න.

මෙහෙයුම් නිවේදක :-

ඒ වගේ ම මේ සූරයග්‍රහණයට කළින් ඊය පෙරෙයිදා ඉතා ම ආශ්වර්යවත් අහසක් අපට දැක ගන්න ලැබුණා. මාත්, මගේ දරුවනුත් පෙරේදා උදේ පාන්දර දැරුණය වූ උල්කාපාත වර්ෂාව දැක ගන්තා. අනුර, ඇත්තට ම සූරයග්‍රහණයක් අර්ථ සූරයග්‍රහණයක් සමඟ උල්කාපාත වර්ෂාවක් ඇති වෙනවා ද? මොතාව ද මේ උල්කාපාත...?

අනුර සි. පෙරේරා:-

අහාවකාගයේ ගමන් කරන දුලි අංශු පාලීවිය හරහා ගමන් කිරීමේ දී පාලීවියේ ආකර්ෂණයෙන් ඇද ගන්නවා. එහි දී පාලීවියේ ඇති වන සර්පණය නිසා ඒ දුලි අංශු විවිධ වර්ණයෙන් දැවෙනවා. පාලීවියේ සර්පණයක් සමග ඇති වී තිබෙන රසායනික ද්‍රව්‍ය සමග එකතු වී ඒවා වර්ණ ගැන්වෙනවා. උල්කාපාත කියන්නේ ඒවාට.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

ආචාරය සූසිල් විරතන්න:-

අනුර, ඇත්තට ම මේ සිදුවීම දෙක දිනයක්, දෙකක් ඇතුළත සිදු වන ආකාරය පවා ආශ්වර්යවත් සිද්ධියක් නේ ද? උල්කාපාත වැස්සක් හා අර්ධ සූර්යග්‍රහණක්...

මිති, ඇත්තට ම මේ උල්කාපාත වර්ෂාව ඉතා ම අසිරිමත් ද්රැගනයක්. සමහර උල්කා, තරුවක් වගේ ඉස්සරහට ම එනවා. සමහර ඒවා විවිධ වර්ණ විහිදුවමින් හරස් අතට යනවා, ඇතැම් උල්කාවන් අපේ ගේ ලගට ම එනවා වගේ පෙනෙන්න ගන්නවා. ඒත් මේ භැම දේ ම කිලෝ මිටර ලක්ෂ ගාණක් ඉදිරියෙන් සිදු වන අසිරියක්, අපට ජේන්නේ මේ අපේ ගෙවල් ලග ම සිදු වන දෙයක් වගේ.

මෙහෙයුම් නිවේදක:-

මිති, හරි ම අපුරුදි. මේ ගිය සදුදා... පෙරේදා පාන්දර හතරට මාත් ඒ උල්කාපාත දැක්කා. ර්යෙන් ඒ ආකර්ෂණීය ද්රැගනය එසේ ම සිදු වෙනවා කියා තිබුණා. අර්ධ සූර්යග්‍රහණයකට කළින් අහසේ මහ පෙළහරක්, ආශ්වර්යවත් ද්රැගනයක් නේද?

තව ඔය හිරු රාජු අල්ලනවා කියාත් මතයක් තිබෙනවා නේද, සූර්යග්‍රහණය ගැන?

අනුර සී. පෙරේරා:-

මව්, ඒ තාරකා විද්‍යාව දියුණු තැකි කාලයක, අතීතයේ දී අපේ පැරණි රජවරු නක්ෂත්‍රකරුවන්ගේ ජීවිත පවා විනාශ කරලා තිබුණා, මේවා ගැන කළින් දැනුවත් කමේ නැහැ කියලා ඉර ගිල ගන්නවා කියලා මිනිස්සු ඉර ලේර ගන්න වෙඩි තියලා තියෙනවා. වැඩි ඇත්තක නොවේ, 70 ගණන්වල ඉන්දියාවේ. ඒ උණ්ඩ නැවත ඇවිත් මිනිස්සු පවා මැරුණා.

සූර්යග්‍රහණයක දී හෝ අරධ සූර්යග්‍රහණයක දී වඩ දිය බා දිය ඇති විය හැකි ද?

අනුර සී. පෙරේරා:-

මව්, උදාහරණයක් ලෙස කැලණි ගෙ අනෙක් පැත්තට ගලනවා. මුහුදේ වතුර ආපසු එනවා. මාල බේවිටු ආපස්සට එනවා. ඒ වගේ වෙන්න ඉඩ තියෙනවා.

මෙහෙයුම් තිවේදක:-

මව්, මට මතකයි. එදා අර පුරණ සූර්යග්‍රහණයේ දී කාක්කො ඉගිලිලා ගියා. හරක් කන් ගහලා තණ උලා කන්න ගත්තා. කාක්කො කැ ගහලා කුපිවලට ආවා හරක් උම්බැ ගැවා; තරු දිලෙන්න ගත්තා. හරි අපුරු අතදැකීමක් ඒක.

අනුර සී. පෙරේරා:-

මව්, පුරණ සූර්යග්‍රහණයක් ඉතා ම වමත්කාර ජනක සි. තාරකා විද්‍යායුයන් අදත් මේ සූර්යග්‍රහණ ගැන විවිධ පරයේෂණ කරනවා. ජීවිතයේ දී ලැබෙන මේ විරල අවස්ථාව මග නො හැර එය නරණා සතුවූ විය හැකි නම් එය වාසනාවක්.

සාකච්ඡා මණ්ඩපය

ගුවන් විදුලියේ ප්‍රධාන මැදිරිය

මෙහෙයුම් නිවේදක

ජනප්‍රිය විද්‍යා ලේඛක හා දේශක
කාලගුණ විද්‍යායි

- පාලිත පෙරේරා මහතා

- අනුර සී. පෙරේරා මහතා
ආචාර්ය සුසිල් වීරරත්න මහතා
- කේ. ආර්. අහයසිංහ මහතා
ඒ.එම්.ඒ. ධර්මරත්න මහතා

එළිමහන් පටිගත කිරීම - ගුහලෝකාගාර පරිග්‍රය

නිවේදක

තාරකා විද්‍යායි

- වන්දන තිලකරත්න මහතා
- ආචාර්ය වන්දන ජයරත්න
මහතා

ප්‍රචාරය වූ දිනය - 1995.10.24

අවබෝධය

- මේ අර්ථ සූර්යග්‍රහණය ලංකාවට දරුණු වූයේ කවදා ද?
- සූර්යග්‍රහණය හා බැඳුණු ජන විශ්වාස දෙකක් පාඨමෙන් උප්‍රටා ලියන්න.
- සූර්යග්‍රහණයක දී නිකුත් වන ඇසට හානිකර කිරණ වර්ගය කුමක් ද?
- පූර්ණ සූර්යග්‍රහණයක දී දැකිය හැකි විශේෂ සිදුවීම් මොනවා ද?
- සූර්යග්‍රහණයක් තැරැකීම සඳහා සකස් කර ගත හැකි සරල ම උපකරණය කුමක් ද?

ලිඛිත අභ්‍යාස

- මින් එක මාත්‍යකාවක් තෝරා ගෙන ඔබේ අදහස ජ්‍යෙෂ්ඨකින් ලියන්න.

- ගුවන් විදුලිය රුපවාහිනීයට වඩා භොඳ ය
- විද්‍යාව සහ මිරියාව
- සූර්යයා වන්ද්‍යාට වඩා බලවත් ය
- සවන් දීම සහ පොත්පත් කියවීම

1. පහත දැක්වෙන එක් අවස්ථාවක් සම්බන්ධයෙන් කවියක් හෝ කුඩා කතාවක් නිරමාණය කරන්න.

- හිරු මා හැර ගියේය.
- උඩු ගුවනින් බිමට වැටී.
- සද එළියේ තරු ගැන්නෙම්.
- මූෂ් පතුල යට කිමිදී.
- හිම වැස්සට හසු වුයෙම්.

බිත්ති පුවත්පත් ලිපි

බිත්ති පුවත්පත බිත්තියක රඳවන ලද විශේෂ පුවරුවක හෝ බිත්තියේ අලවන ලද දැන කඩ්දාසියක හෝ විවෘතව පුදරුගනයට තබා ඇති නිරමාණාත්මක ප්‍රකාශනයකි. එය බොහෝ විට අතින් ම ලියා අතින් සිතුවම් ආදිය ඇද සැලසුම් කර ගන්නා තිදහස් ප්‍රකාශන මාධ්‍යයකි. ඔබේ පාසලේ මෙන් ම උසස් අධ්‍යාපන ආයතන සහ ඇතුළු කාර්යාල පරිග්‍රයන්හි පවා බිත්ති පුවත්පත අතිශයින් ජනප්‍රිය වී තිබෙනු දක්නට ඇත. සිමිත කාල පරාසයක් තුළ පුදරුගනය වන බිත්ති පුවත්පත නැවත නැවතත් අලුත් වීමත්, එහි නිරමාණාත්මක ලිපි, රචනා, කවි යතාදිය පළ වීමත් එය ඇසුරු කරන පායක පිරිසට විශේෂ අත්දැකීමක් වේ.

බිත්ති පුවත්පතක් සහ ර්ට ලියන ලිපියක ස්වරුපය හඳුනා ගැනීමට මෙහි පහත දැක්වෙන කරුණු වැදගත් විය හැකි ය.

- බිත්ති පුවත්පතකට සංස්කාරකවරයකු හෝ සංස්කාරක මණ්ඩලයක් හෝ සිටිය යුතු ය.
- අලුත් වන වාරයක් පාසා එහි සංස්කාරක සටහන් ද අලුත් වනු දැකිය හැකි ය.
- කෙටි ලිපි, රචනා සහ කවි මෙන් ම වෙනත් වැදගත් උද්ධාන මෙන් ම නිරමාණාත්මක අදහස් හෝ සිතුවිලි ද බිත්ති පුවත්පතේ පළ වේ.
- අර්ථ සම්පන්න රසවත් අත්තර්ගතයක් ඇති සංක්ෂීපීත ලිපි රචනා මේ සඳහා යෝගා වේ.

- කාලීන වැදගත්කමක් ඇති ලිපි, රවනා ද බිත්ති පුවත්පතකට සූදුසු ය.
- බිත්ති පුවත්පත් ලිපියක කිසියම් මතයක්, අදහසක්, පණ්ඩිච්‍රියක් හෝ නිරමාණාත්මක බවක් පළ විය හැකි ය.

ලුබිත අන්තර්ගත් ප්‍රතිච්‍රියා ප්‍රතිච්‍රියා ප්‍රතිච්‍රියා

1. පහත දැක්වෙන මාත්‍රකා අතරින් එකක් තෝරා ඔබේ පන්තියේ ඇති බිත්ති පුවත්පතේ පුද්ගලනය කිරීමට සූදුසු ලිපියක් සකස් කරන්න.
 - i. උගත මනා ශිල්පයමයි මතු රැකෙනා
 - ii. මා කියැවූ හොඳ ම පොත
 - iii. “අපේ ම අපේ ම අපේ ලොවක්....” (ලෝක ලමා දිනයට පණ්ඩිච්‍රියක්)
 - iv. “ලෝ වටා ගිය දිනක්” (අන්තර්ජාලයෙන් ලෝ වටා ගිය සංචාරයක සටහනක් ලෙස)
 - v. පාසුලේ මා ප්‍රියතම ස්ථානය
 - vi. “සම්මිය බලය වේ”
 - vii. නිශ්චලිතාවේ අයය
 - viii. ප්‍රිය වචන කතා කරමු.
 - ix. අපි හොඳින් සවන් දෙමු (සවන් දීම වැදගත් වනුයේ ඇයි?)
 - x. හොඳ මිතුරන් හඳුනා ගනිමු.
2. පන්තිය කණ්ඩායම් වශයෙන් බෙදී පන්තියේ බිත්ති පුවත්පත නිරමාණය කරන්න.
 - i. සංස්කාරකවරයකු පත් කර ගන්න.
 - ii. සංස්කාරක සටහනක් ලියන්න.
 - iii. ලිපි දෙකක් සකස් කරන්න.
 - iv. ඔබ කියවා ඇති පොතකින් හෝ පුවත්පතකින් ගැලපෙන උද්ධාතයක් කෙටියෙන් උපුටා දක්වන්න.
 - v. ඔබ හා මිතුරන් ලියු කළේ හා වෙනත් නිරමාණ ද අලවා සිතුවමින් හැඩකර ගන්න.
 - vi. බිත්ති පුවත්පතේ අත් අකුරු, විතු සහ සැලසුම්කරණය ගැන සැලකීමෙන් වන්න.

සගරා ලිපි

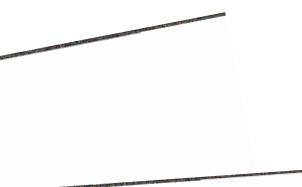
සගරාව දිනපතා හෝ සතිපතා ප්‍රවත්පතකට වඩා වෙනස් මූලික ප්‍රකාශනයකි. ප්‍රවත්පතකට ලිපියක් ලිවීමට වඩා නිදහස් ලෙස සගරාවකට ලිපියක් ලිවීමට හැකි ය. ආකෘතිය හා අන්තර්ගතය ඉක්මවා යන නිදහසක් සගරාවක තිබේ.

සගරාවක් සහ සගරා ලිපියක ස්වභාවය හඳුනා ගැනීමට වැදගත් වන කරුණු කීපයක් මෙහි පහත දැක්වේ.

- i. සගරාව වාර ප්‍රකාශනයක් වන අතර ප්‍රවත්පතකට මෙන් ම සගරාවකට ද සංස්කාරක මණ්ඩලයක් හෝ ස්ථීර ලේඛක පිරිසක් සිටිති.
- ii. සගරාවක පොදු අරමුණක් හෝ විශේෂ අරමුණක් හෝ තිබිය හැකි ය.
- iii. පායකයා ආකර්ෂණීය ලෙස රඳවා තබා ගත හැකි කාලීන වටිනා කමක් ඇති රසවත් තොරතුරු රගත් නිර්මාණාත්මක මෙන් ම විශ්ලේෂණාත්මක ලිපි රවනා සගරාවක පළ විය හැකි ය.
- iv. සගරා ලිපියකින් ද මතයක්, අදහසක්, පණිව්‍යයක්, පොදු අත්දැකීමක් හෝ කාලීන ගැටලුවක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
- v. සගරා ලිපි ලේඛනයේ දී රවකයාගේ භාෂා ගෙළඹය

අතිශයින් වැදගත් වේ. නිවැරදි හා නිරවුල් භාෂා භාවිතය අවශ්‍ය වේ. බස් වහර සරල විය යුතු ය.

- vi. සගරාව මූලික ප්‍රකාශනයක් ලෙස දිගුකළක් පවත්නා නිසා ගවේෂණාත්මක තොරතුරු රගත් විවිධ ලිපි එහි පළ කළ හැකි ය.
- vii. සගරාවක ද ලිපිවලට අමතරව සම්මුඛ සාකච්ඡා, විවිධ අදහස්, උද්ධාන මෙන් ම වෙනත් නිර්මාණ ද පළ කළ හැකි වේ.

—

1. මධ්‍ය පාසලේ පුස්තකාලයේ ඇති සගරා කියවා ඇත් එකක් පිළිබඳව පහත දැක්වෙන තොරතුරු ලියා දක්වන්න.
 - i. සගරාවේ නම
 - ii. මාසික/තෙනුමාසික/සයමාසික/වාර්ෂික ද යන වග
 - iii. සංස්කාරකගේ නම
 - iv. ප්‍රධාන ලිපි කීපයක දීර්ශ පාය
 - v. වෙනත් ලේඛන සහ නිර්මාණවල දීර්ශ පාය

අදාළරණය:- කෙටිකතා/කවි/සම්මුඛ සාකච්ඡා/ජායාරූප/කාටුන් වැනි
2. මධ්‍ය පාසලේ වාර්ෂික සගරාව සඳහා මෙහි පහත දැක්වෙන මාත්‍යකා අතරින් එකක් යටතේ ලිපියක් සකස් කරන්න.

 - i. මුළුන් ම පාසලට ආ ද්‍රව්‍ය
 - ii. “ගුරු-දෙදුරු ඉටු මිතුරු” (දෙමුවුපියන් සහ ගුරුවරු අපේ හෝද ම මිතුරෝ ය).
 - iii. මාගේ ප්‍රියතම ලේඛකයා
 - iv. තුරු ලතා රැකගනීම්
 - v. පාසලන් අපට - අපේන් පාසලට (පාසලන් ඔබ ලබන මග පෙන්වීම සහ ඔබෙන් පාසලට විය යුතු යුතුකම්)
 - vi. කෘත ගුණ සැලකීම උතුම් ය.

නිරමාණත්මක ප්‍රබන්ධ රචනයට උපදෙස් ලබා දෙන පොත පත සිංහලයේ දුරුලහ ය. ඒ සඳහා වැදගත් මූලාශ්‍රයක් ලෙස සැලකෙන ප්‍රබන්ධේපදීය මුතිදාස කුමාරතුංගගේ කෘතියකි. එම ගුන්පයෙන් උපුටා ගත් කතාවක් මේ පාඨමේ දැක්වේ. එය ලංකාවේ ඉතිහාසය හා බැඳුණු පුවතකි.

මෙයට අවුරුදු එක්දහස් සහිය පස්සනසකට පෙර ලක් දිවැ රජ පැමිණි මහාසේනයේ මහාච්චාරයෙහි හික්ෂ්‍යන්ගේ මතයට විරුද්ධ වූ කෙනෙකි. ඔවුන්ගේ ගුරු වූවෝ සංසම්ත්‍ර නම්හ. ඔවුන් මහාසේනයන්ගේ පිය රජ සමයෙහි ජම්බුද්ධීපයෙන් ලංකාවට පැමිණියේ ‘මහාච්චන් වෛතුලා මත ගන්වම්, නැත හොත්, ඔවුන්ගේ විහාරයන් මුලිනුදුරුවා-පියම්’ යන ප්‍රතිඵාව කොටු-ගෙනැ යැ.

මහාසේනයේ සිය ගුරුනට ඉතා භක්තිමත් වූහ. එහෙයින් ඔවුන්ගේ සමයයෙහි දී ගුරුහු ස්වකිය ප්‍රතිඵාව සමඟ්ධ කැරුලිමට අවකාශ ලද්දේ යැ. රජ්න්ගේ අනුමැතිය ඇති වැ, සංසම්ත්‍රයේ ‘මහාච්ච වාසී ක්‍රමණයක්හට අහරක් දුන්නකුට සියක් දඩ යැ’ සි අණක් ලැබූහ. මහාච්ච විහාර හික්ෂ්‍ය ආහාර නො ලැබේ, මලයයට ද රැහුණට ද ගියේ යැ. සංසම්ත්‍රයේ මහාච්ච විහාර කරවා වෙහෙර බිම සාවා උදු වැඩියවූහ.

මහාසේනයන්ගේ මිතු වූ මේසවරුන නම් අමාත්‍ය කෙනෙක් වූවෝ යැ. සංසම්ත්‍රයන්ගේ ගාසන නාසන ක්‍රියා මොවුන්ගේ මිතු ධරුමය ලිහිල් කෙලෙළේ යැ. භවුරුදු තවයකට පසු සංසම්ත්‍රයන්, මහාච්ච විහාරය, ලෝවාමහපාය ආදිය ඇතුළු විහාර තුන්සිය සූසැට්ක් බිඳී හෙවින් පසු, රට වැසියන් තදින් කිපුණු පසු, මේසවරුනයේ මලයයට ගොස්, එහි සෙනාග රස් කොටු ගෙනැ, රැහුණට ගියේ යැ. එහි මිනිස්සු මේසවරුනයන්ගේ සේනාව ඉතා මහත් කළහ.

මෙසේ සර්වාග සම්පූර්ණ වූ මහා සේනාව පිරිවරා මේසවරුනයේ අනුරාධපුරය බලා නමා ගත්හ. මේ ප්‍රවාත්තිය ඇසු මහාසේනයේද, ‘යහළවා මහුගේ කැනෙහි දී මැ, සුදුසු පරිදි දකිමැ’ සි තමන්ගේ සේනාව සන්නද්ධ

කොටු-ගෙනැ, දැකුණ බලා ගමන් ගත්තේයි. ඔහු වහවහා යන්නාහු, කිහිප දිනෙකින් මැ සතුරු සෙනගට නුදුරු වූහ. රජ සෙනග පැමිණි බව අසා, මේසවර්ණයේ මහගමට නුදුරු දුරතිස්ස නම් වැව සම්පයෙහි කඳවුරු ලා ගත්හ. මහාසේෂනයන්ගේ කඳවුරු එයට නුදුරු වූ සුරක්ෂිත ස්ථානයෙකු වී යි. යහළවන් ඔවුනොවුන්ගේ ලෙහෙයෙන් කඩු පත් සුරත් කරන දින සෙට යි. අද දෙකඳවුරෙහි මැ හටයේ කවස බැඳුම් ලති, කඩු මුවහන් කෙරෙති, දුනු දඩු, දුනු දිය, හී විමසති. නායකයේ මුළු සෙනග පිරික්සා, නොතර තැන් තර කෙරෙති. එක් කඳවුරෙකු වරයේ අනෙක් කඳවුරට වෙස් වලා වැදැ, එහි ගක්තිය දැන ගෙනැ, දුර්වල ස්ථානයන් දැනැ ගෙනැ, ස්වකිය පක්ෂය දත්ත්වනි. සේනාධිපතීහු, ‘මෙතෙක් දෙන පසු කඩ ගෙනැයන්නොයි යි, මෙතෙක් දෙන ආපදාදියෙහි දී එන්නට ඉන්නොයි යි’ යන ආදින් සේනා සංවිධානය කෙරෙති. ඇදිරි ගැසෙත් මැ දෙකඳවුරෙහි මැ රකවල් ඉතා තර යි. සන්ධි රක්ෂකයා නොහඩවා, ඔහුගේ තෝමරය එල්ලවනු නොදැකැ, කඳවුරට වදනේ සුළුග පමණකි. ඇතැම් හටයේ නිසැක වැ නිදත්. ඇතැමිහු සන්නාහ සන්නද්ධ වැ, අදිසි පහරකට මුහුණ පාන්නට සැරසී සිටිති. වරින් වර නායකයෙක් කඳවුර වටා ගොස් සන්ධි බලා, රකවල් බලා එයි.

හිරු බැස හෝරා දෙකක් ගත වියැ. රජ කඳවුරෙහි රක්ෂකයෙක් සතුරු කඳවුරින් එන්නකු දිටි. රක්ෂකයා තෝමරය තර කොටු අල්ලා ගත්තේ යි, තොල් තද කැරු-ගත්තේ යි. එන්නහු ඇසි පිය නො හෙලා බලා සිටියේ යි. එන්නේ නො නැවති මැ එයි. දැන් කඳවුරෙහි පන්දම් එලිය ඔහුට වැටෙයි. හේ ගෝහමාන පුරුෂයෙකි, සුවිනීත ලෙස, සුදු වතින් සැරසුණෙකි. සුදු වතින් වැසු තටුවක් දැකින් ගත්තෙකි.

ඔහු හා රක්ෂකයා හා අතර දැන් තුන් බඩුයෙක් පමණ යි. රක්ෂකයාගේ තෝමරය එල්ල වියැ. ඔහුගේ මුව විවර වියැ. ඉන් හබේක් නැගිණ.

“හෝ, නවතිනු. කවරෙක් දී?”

“මම, මේසවර්ණ. රාජ ස්වාමීන් දක්නට යෙමි. මා දක්වව.”

රක්ෂකයා දික් කළ තෝමරය ඇදැ, අමුත්තා වැදැ, “මෙස් වසිනු මැනැවැ” සි කියමින් පෙරටු වියැ. ක්ෂණයෙකින් මහාසේන, මේසවර්ණ යන දෙදෙන යළි දු මුණ ගැසුණේයි යි. මේසවර්ණයේ රජුන් වැදැ, තටුව පසෙකැ තබා, වැස්ම ඉවත් කළේයි යි.

“මේ කිමෙක් දී, මේසවර්ණයෙනි?”

“දේවයන් වහන්ස, මට මලය රටින් ලැබුණෙකි. මේ ප්‍රණීත මාංසයෙකි. මේ

මධුර පානයෙකි. පෙර මෙබන්දක් ලත් කලැ මට සිහි වන සේක් ඔබ වහන්-සේ යැ. අද ද වෙනසේක් නොවී යැ. එ හෙයින් ගෙනැ ආම්. කැව මැනැවැ, පූව මැනැවැ.”

“තෙපි ද හිඳැ ගනුව, මේසවර්ණයෙනි” සි කියමින් මහාසේනයෝ හිඳ ගත්හ. මේසවර්ණයෝ ද හිඳ ගත්හ. තුවුව මදින් මද හිස් වියැ. “ඉතා මිහිර සි, මේසවර්ණයෙනි, ඉතා මිහිර සි” යනු අතරතුර කිහිප විටක් මැ රුෂ්න්ගේ මුවින් නික්මිණ.

කා බී කෙළවර වූ පසු, යහළිවෝ දෙදෙන එක් වැ හිඳැ ගෙනැ, කථාවට වැටුණේ යැ.

“මාගේ පරම මිතු වූ තෙපි මට කවර හෙයින් දාමරික වූ ඩු ද?”

“ඔබ වහන්සේහට මම දාමරික නො වීමි. ඔබ වහන්සේගේ ගාසන නාසන ක්‍රියාවට මම දාමරිකයෙමි. මහා විහාරය නැසීමෙන් ගෝකයට පත් වැ මෙසේ කෙළමි.”

“මේසවර්ණයෙනි, මා මූලා වැ කළ වරදෙකි. මම මහාවිහාරය නැවැතැ කරවන්නෙමි. තෙපි මාගේ වරද ක්ෂමා කරවු ද?”

“ඒකාන්තයෙන් මැ, දේවයන් වහන්ස, ක්ෂමා කෙරෙමි. මහාවිහාරය කැරෙවීමට සහාය ද වෙමි. මාගේ වරද ද ක්ෂමා කළ මැනැවැ.” දෙමිතුරෝ මිතුරෝ මැ වූහ.

යුද්ධය එපමණෙකි. මේ ප්‍රවෘත්තිය විදුලිය මෙන් දෙකදුවුරෙහි පැතිර ගියේ යැ. පසු දිනැ උදයෙහි එහි දක්නට ලැබුණේ කඳවුරු උගුළවා යන්නට සැරසේනු පමණෙකි. සත්‍ය වූ මිතු ධර්මයක් බැලුව මැනවී. දහස් ගණන් ජනයාගේ මරණය වැළැකිණ. මහාවිහාරය පමණක් නොවැ, තසන ලද සියලු විහාර මැ පෙරලා කැරෙවිණ. මහා ජනයාගේ කෝපය නිවිණ. රට සුවපත් විණ.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

ලිභයාංගය	- මද්‍යංගය
කවස	- යුද ඇදුම
වරයෝ	- තොරතුරු සොයමින් රහස්‍ය හැසිරෙන පුද්ගලයෝ
ජම්බුද්ධීපයෙන්	- දූජදිවින්
තොශමරය	- යුද්ධයේ දී සතුරන්ට ඇතිම සඳහා භාවිත කෙරෙන ආයුධයකි
පුව මැනව	- බොහු මැනවී
පුර	- නගර
ප්‍ර්‍රේත්ත	- ඉතා රසවත්
ප්‍රතිඵාව	- පොරොන්දුව
මුලාව	- මෝඩකම
ශ්‍රමණයක්	- හික්ෂුවක්
සන්නද්ධ කොට	- යුද්ධයට සූදානම් කර
සුරත්	- ඉතා රතු
සරවාංග	- සියලු අංග

අවබෝධය

1. පාඨම කියවා ඇසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- මහසෙන් රජතුමාගේ ගුරුතුමා ලංකාවට පැමිණියේ කුමන කාලයේදී ද?
- පාඨමට අනුව සංසම්මු ලංකාවට පැමිණියේ කෙබඳ අදහසක් ඇතිව ද?
- මහාචාර්ය හික්ෂුන්ට ආහාර තො ලැබුණේ ඇයි?
- මහසෙන් රජුගේ මිත්‍රයා කවුද?
- මහසෙන් රජු හා මිත්‍රයා අතර අමනාපයක් ඇති වූයේ ඇයි?
- මෙසවර්ණයන්ගේ ක්‍රියාව පිළිබඳ ඔබේ අදහස් දක්වන්න.

1. හිස් තැනට සුදුසු වචනය තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.
 - i. මහසේන් රජතුමා මහාච්ඡාර හික්ෂුන්ගේ මතයට අයෙකි.

(අ) ඇහුම්කන් දුන්	(ආ) විරැද්ධ වූ	(ඇ) පක්ෂපාතී
-------------------	----------------	--------------
 - ii. රටෙහි මිනිස්සු මේසවර්ණයන්ගේ සේනාව ගක්තිමත් කළහ.

(අ) සියම්	(ආ) මලය	(ඇ) රැහුණු
-----------	---------	------------
 - iii. අදුර වැවෙත් ම කළවුරු දෙකෙහි ම රකවල් ඉතා විය.

(අ) තර	(ආ) මද	(ඇ) බිය
--------	--------	---------
 - iv. හිරු බැස ගිය පසු මහසේන් රජුගේ කළවුරට පැමිණි පුරුෂයා වූයේ

(අ) සංසම්බුද්ධය	(ආ) දුරතිස්සය	(ඇ) මේසවර්ණය
-----------------	---------------	--------------
 - v. මහසේන් භා මේසවර්ණ යන යහළුවන් දෙදෙනා යළි මිතු වීම නිසා රට විය.

(අ) හේද	(ආ) සුවපත්	(ඇ) එක්සේසත්
---------	------------	--------------
2. පහත සඳහන් වාක්‍යවල තද කළ අකුරින් මූලික පදවල අදහස ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.
 - i. සංසම්බුද්ධයන්ගේ ගාසන තාසන ක්‍රියා මොවුන්ගේ මිතු ධර්මය ලිඛිල් කළේ ය.
 - ii. ඇදිරි ගැසෙන් මැ දෙකළවුරෙහි මැ රකවල් ඉතා තර යැ.
 - iii. තෝමරය තර කොට අල්ලා ගත්තේ ය.
 - iv. "මාගේ පරම මිතු වූ තෙහි මට කවර හෙයින් දාමරික වූ ද?"
3. මේ පාඨමේ ඇතුළත් මහාප්‍රාණ අක්ෂර සහිත වචන අභ්‍යාස පොතේ ලියන්න.

4. පහත සඳහන් නාමපදවල අනුක්ත පද ලියන්න.

i. මහාසේනයෝ	-	vi. මිනිස්සූ	-
ii. හික්ෂු	-	vii. රජ	-
iii. ඔවුනු	-	viii. යහළවෝ	-
iv. ගුරුනු	-	ix. යන්නෝ	-
v. සංසම්බුද්‍යෝ	-	x. ඇතැම්නු	-

5. පහත සඳහන් වාක්‍යවල ඉරි ඇදී එම ක්‍රමත පුරුෂයට අයත් දැයි ලියන්න.

- මහා විහාර නික්ෂුනු ආහාර තොලැබ, මලයයට ද රුහුණට ද ගියෝ යැ.
- “මම, මෙසවර්ණ ...”
- “තෙපි ද නිඳුගනුව, මෙසවර්ණයෙනි.”
- “මුබවහන්සේහට මම දාමරික තොවීම්...”
- “දෙමිතුරෝ මිතුරෝ මැ වුහ.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- මේ පාඩම ගබඳ නගා කියවන්න.
- දෙදෙනා බැගින් එක් වී මහසෙන් රජු හා මෙසවර්ණ ඇමති අතර ඇති වූ සංවාදය නාට්‍යනුරුපිට කියවන්න.
- මහා විහාරය හා විනාශ කෙරුණු අනෙකුත් වෙහෙර විහාර තැවත ඉදි කළ පසු මහසෙන් රජු සතුවට පත්ව සිටින අවස්ථාවක, මෙසවර්ණ ඇමති මූණගැසුණු විට ඔවුන් දෙදෙනා අතර ඇති විය හැකි දෙබසක් නිර්මාණය කරන්න.